

แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑
(พ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๖๔)
จังหวัดสุโขทัย

คนมีคุณธรรม สังคมมีคุณธรรม : เติบโตบนสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
ดำรงชีวิตที่ถูกต้องดีงามตามหลักศาสนา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
และวิถีวัฒนธรรมไทย

นำไปสู่ประเทศที่มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว
ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

คำนำ

แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมจังหวัดสุโขทัย พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นกรอบกำหนดทิศทางให้หน่วยงานดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรมให้เป็นเอกภาพ และต้องการให้หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคมและองค์กรภาคีเครือข่ายเป็นศูนย์กลางในการประสานภารกิจด้านการส่งเสริมคุณธรรม นำแผนแม่บทฯ ไปปฏิบัติอย่างชัดเจนเป็นไปอย่างต่อเนื่องและมีทิศทางเดียวกันทั้งจังหวัด และให้มีการกำกับและติดตามผล อันมีวิสัยทัศน์และพันธกิจภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ที่กำหนดขึ้นให้บรรลุผลสัมฤทธิ์และเสริมสร้างขีดสมรรถนะในการปฏิบัติงานของหน่วยงาน/องค์กรในพื้นที่ทุกระดับรวมทั้งตอบสนองต่อเป้าประสงค์คือ “สังคมไทยเป็นสังคมคุณธรรม คนไทยปฏิบัติตนตามหลักคำสอนทางศาสนาที่ตนนับถือน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติ อารงรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรมอันดีงาม และอยู่ร่วมกันด้วยสันติสุขในประเทศไทยประชาคมอาเซียนและประชาคมโลกอย่างยั่งยืน”

จังหวัดสุโขทัย มุ่งหวังว่า เมื่อหน่วยงาน/องค์กร ทุกภาคส่วนของจังหวัดมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๔) ไปสู่การปฏิบัติแล้วย่อมก่อให้เกิดผลดีแก่ตนเอง ชุมชน สังคม ประเทศชาติ ที่จะนำไปสู่การเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านการส่งเสริมคุณธรรมในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลกต่อไป

พฤศจิกายน ๒๕๖๐

จังหวัดสุโขทัย

สารบัญ

คำนำ	หน้า
ส่วนที่ ๑ บทนำ	๑
- ความเป็นมาและความสำคัญ	๑
- วัตถุประสงค์	๓
- ขอบเขตการดำเนินงาน	๓
- ยุทธศาสตร์	๔
- กรอบแนวคิดในการจัดทำแผนแม่บทฯ	๕
- ขั้นตอนการดำเนินงาน	๘
- ปัจจัยแห่งความสำเร็จ	๙
ส่วนที่ ๒ สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานของจังหวัดสุโขทัย	๑๐
ส่วนที่ ๓ กรอบทิศทางการดำเนินงานด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม	๓๓
- แผนยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี ด้านวัฒนธรรม	๓๓
- นโยบายการพัฒนาประเทศไทย ๔.๐	๓๓
- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒	๓๓
- สรุปกรอบแนวคิดการขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรม	๓๔
- วิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์ การส่งเสริมคุณธรรม	๓๙
- การวิเคราะห์ จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรค (SWOT Analysis)	๔๕
ส่วนที่ ๔ อำนาจหน้าที่ ของสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด	๕๑
ส่วนที่ ๕ แบบฟอร์มการติดตามประเมินผลแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมระดับ จังหวัดสุโขทัย ปีงบประมาณ ๒๕๖๐	๕๔

ส่วนที่ ๑

บทนำ

แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๔) นี้ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคน และสังคมไทยให้มีคุณภาพและคุณธรรมเพื่อให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และเป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการพัฒนาประเทศสู่ความสมดุลและยั่งยืน ทั้งทางวัตถุและจิตใจ และได้ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของภาคีการพัฒนาทุกภาคส่วน ทั้งในระดับชุมชน ระดับจังหวัด และระดับประเทศ เพื่อร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ และทิศทางการพัฒนาส่งเสริมคุณธรรม เพื่อมุ่งสู่ “สังคมคุณธรรม” โดยเฉพาะการพัฒนาคนให้มีคุณธรรมตามหลักธรรมทางศาสนา น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นหลักในการพัฒนาคุณภาพชีวิต และดำรงชีวิตตามวิถีวัฒนธรรมไทยอันดีงาม ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติให้ประกาศใช้แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๔) นี้แล้วเมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๙

เพื่อนำแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๔) ไปสู่การบริหารจัดการให้บังเกิดผลในทางปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม ภายใต้อำนาจการส่งเสริมในระดับพื้นที่ ภารกิจ และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคมไทย ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากภาคส่วนต่างๆ ทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจ เอกชน ภาคประชาสังคม ภาควิชาชีพ ภาควิชาการ ภาคสื่อมวลชน และภาคประชาชน ในการสร้างการรับรู้ความเข้าใจ ความเชื่อมโยงการบูรณาการทำงานแบบมีส่วนร่วม ตลอดจนสร้างสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการขับเคลื่อนแผนแม่บทฯ

สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดสุโขทัยในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ จึงได้ทำหน้าที่อำนวยความสะดวกและประสานความร่วมมือกับหน่วยงานและองค์กรต่างๆ ของทุกภาคส่วน ในการนำแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๔) ไปขับเคลื่อนเพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันและช่วยให้สังคมไทยเป็นสังคมคุณธรรมที่สามารถยืนหยัดอยู่ได้อย่างมั่นคง โดยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าแผนแม่บทฯ ฉบับนี้ จะเป็นกรอบทิศทางให้กับทุกภาคส่วนของสังคมที่จะนำไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับบทบาทภารกิจหน้าที่ของภาคส่วนนั้นๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อประโยชน์สุขที่ยั่งยืนของสังคมไทยตามหลักธรรมทางศาสนา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และวิถีวัฒนธรรมไทย

ความเป็นมาและความสำคัญ

สังคมไทยเจริญรุ่งเรืองมาได้ทุกวันนี้ เพราะประเทศไทยมีสามสถาบันหลักของชาติคือ มีชาติเป็นดินแดนที่อยู่อาศัยเป็นเกียรติภูมิของไทย มีศาสนาที่สอนให้ทุกคนเป็นคนดี และมีพระมหากษัตริย์ พระผู้ครองแผ่นดินโดยธรรมเพื่อประโยชน์สุขของพสกนิกร สามสถาบันหลักนี้ จึงมีคุณูปการต่อชาวไทยอย่างยิ่ง โดยเป็นเสาหลักสำคัญ

เป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของคนไทยให้เกิดความรัก ความสามัคคี และร่วมแรงร่วมใจกันพัฒนาชาติบ้านเมืองเพื่อธำรงไว้ซึ่งความเป็นชาติ ศรัทธายึดมั่นในศาสนา และเคารพเทิดทูนในสถาบันพระมหากษัตริย์

ดังนั้นคนไทยทุกคน จึงควรรักชาติ รักศาสนา และจงรักภักดีในสถาบันพระมหากษัตริย์ด้วยใจอันบริสุทธิ์ โดยยึดมั่นและปฏิบัติตามหลักธรรมทางศาสนา น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาปฏิบัติ เพื่อน้อมรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณและร่วมกันธำรงรักษาชาติ ด้วยการสืบสานวิถีวัฒนธรรมไทย ช่วยกันสร้างสรรค์สังคมแห่งคุณธรรมให้มีการพัฒนาที่สมดุล ภาควุมิใจในอัตลักษณ์ความเป็นไทยและอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข อันเป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาล พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ที่มีความมุ่งมั่นที่จะแก้ไขปัญหาสังคม โดยเฉพาะปัญหาที่สะท้อนถึงวิกฤตการณ์ด้านคุณธรรมจริยธรรมของคนในชาติ โดยส่งเสริมให้นำศาสนา วัฒนธรรม และความเป็นไทยมาสร้างสรรค์สังคมไทย ให้เกิดความเข้มแข็งอย่างมีคุณภาพและคุณธรรม ส่งเสริมให้องค์กรทางศาสนา มีบทบาทในการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม สร้างค่านิยม จิตสำนึกที่ดีแก่ประชาชน เพื่อให้สังคมเกิดความมั่นคง สงบสุขร่มเย็นด้วยมิติทางศาสนา รวมทั้งระบบเศรษฐกิจเกิดความมั่งคั่งเข้มแข็งบนวิถีวัฒนธรรมไทย ภูมิปัญญาของท้องถิ่น ภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อย่างยั่งยืน ตามยุทธศาสตร์ประชารัฐของรัฐบาลที่ต้องการให้สร้างพลังการทำความดีเพื่อชาติและประชาชน โดยเป็นความร่วมมือระหว่างรัฐกับประชาชน รวมทั้งมุ่งหวังที่จะเห็นสามสถาบันหลักของชาติมีความเข้มแข็ง เป็นฐานรากเชื่อมร้อยให้บ้านเมืองสมานฉันท์และมั่นคงอย่างยั่งยืน จึงเป็นเหตุผลที่ทำให้เกิด “แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ -๒๕๖๔)” ฉบับนี้ขึ้น เพื่อสนองนโยบายรัฐบาลที่ต้องการพัฒนาประเทศให้สมดุลทั้งทางวัตถุและจิตใจควบคู่กันไปให้ “คุณธรรมนำการพัฒนา” สร้างสังคมแห่งคุณธรรมตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี

นอกจากนี้ เพื่อต้องการแก้ปัญหาความเสื่อมถอยของคุณธรรมจริยธรรมในสังคม ตามนโยบายของรัฐบาล คือโมเดลประเทศไทย ๔.๐ จึงต้องวางรากฐานการพัฒนาประเทศไทยระยะยาว ด้วยการส่งเสริมให้คนชุมชน และสังคมมีคุณธรรม ซึ่งเป็นการสร้างการเข้มแข็งจากภายในเพื่อให้คนไทยเป็นคนมีคุณภาพและเป็นหัวใจในการขับเคลื่อนประเทศต่อไป เนื่องจากขณะนี้จะเห็นว่า สภาพสังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วส่วนหนึ่งมาจากความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และกระแสโลกาภิวัตน์ที่ส่งผลให้เกิดการเคลื่อนไหลทางวัฒนธรรมจากต่างชาติเข้ามาสู่ประเทศไทยผ่านสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศที่ไร้พรมแดนก่อให้เกิดการผสมผสานเข้ากับวัฒนธรรมพื้นถิ่น ซึ่งส่งผลทั้งในเชิงบวกและเชิงลบต่อการปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตของคนในสังคมแง่มุมต่างๆ ทั้งด้านค่านิยม พฤติกรรม และระบบคุณค่าของคนในสังคม ปรากฏการณ์ในเชิงลบที่สังคมไทยกำลังเผชิญอย่างเด่นชัด คือ ความแปลกแยกขัดแย้งทางความคิดของคนในสังคม ความผูกพันในครอบครัวลดลง เยาวชนปฏิเสธวัฒนธรรมดั้งเดิมของตนเอง รวมทั้งการเกิดวิกฤตความเสื่อมถอยด้านคุณธรรมและจริยธรรมของคนไทยทำให้มีพฤติกรรมเปลี่ยนไป ขณะเดียวกันวัฒนธรรมและระบบคุณค่าที่ดีงามของสังคมไทยเริ่มเสื่อมถอยโดยเฉพาะเด็กและเยาวชนยังขาดทักษะในด้านการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ ไม่สามารถคัดกรองและเลือกรับวัฒนธรรมที่ดี

นอกจากนี้ สื่อสารมวลชนทั้งสื่อโทรทัศน์ สิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ จำนวนมากขาดความเข้มงวดทางจรรยาบรรณในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเชิงลบ ทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนค่านิยมพฤติกรรมที่เน้นวัตถุนิยม บริโภคนิยมมากขึ้น และขาดจิตสำนึกสาธารณะโดยให้ความสำคัญกับเรื่องส่วนตนมากกว่าส่วนรวม ทำให้คุณธรรม

และจริยธรรมของคนไทยลดลง นำไปสู่ปัญหาทางสังคมต่างๆ อาทิ ปัญหาเด็กและเยาวชน ปัญหาการหย่าร้าง ภายในครอบครัว ปัญหาความขัดแย้งแปลกแยกทางสังคม ปัญหาว่างละเมียดทางเพศ รวมทั้งปัญหายาเสพติดและ อาชญากรรม ฯลฯ ทั้งนี้ เนื่องจากส่วนหนึ่งเป็นเพราะวัฒนธรรมต่างชาติได้เข้ามามีอิทธิพลต่อสังคมไทย เกิดการ ชีบซับแนวคิดและกระแสนิยมเข้าไปในวิถีชีวิต ทำให้เกิดปัญหาทางสังคมขึ้นมากมาย ส่งผลกระทบต่อเด็ก เยาวชน และประชาชน ที่ตกเป็นเหยื่อบริโภคนิยมโดยขาดความยั้งคิด เป็นวิกฤตคุณธรรมที่กลายเป็นปัญหาใหญ่และนับวัน จะทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น จึงจำเป็นที่จะต้องแก้ปัญหาเร่งด่วนนี้

ประกอบกับในปัจจุบันมีหน่วยงานที่ดำเนินงานด้านการส่งเสริมคุณธรรมหลายหน่วยงาน โดยที่ยังไม่มีการ กำหนดทิศทางหรือบูรณาการแผนหรือแนวทางให้เป็นเอกภาพเดียวกัน รวมทั้งยังไม่มีหน่วยงานที่เป็นศูนย์กลางใน การประสานภารกิจดังกล่าวในภาพรวมของประเทศ การมีแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๔) นี้ จะทำให้มีหน่วยงานที่จะเป็นศูนย์กลางในการประสานภารกิจด้านการส่งเสริมคุณธรรมอย่าง ชัดเจน และมีการบูรณาการและพัฒนางานอย่างต่อเนื่องในทิศทางเดียวกันทั่วประเทศ

จากเหตุผลดังกล่าว จึงเป็นที่มาของการดำเนินการจัดทำแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๔) เพื่อเป็นกลไกสำคัญของรัฐ ในการขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรมสู่ประชาชนทุก กลุ่มเป้าหมายไม่ว่าจะเป็นกลุ่มเด็ก เยาวชน ประชาชน และข้าราชการ โดยทุกภาคส่วนสามารถนำไปใช้ในการ พัฒนาคุณธรรมในองค์กร ชุมชนและสังคม เพื่อสร้างให้สังคมไทยเป็นสังคมคุณธรรม อันจะส่งผลต่อความเจริญ ของสังคมและประเทศชาติ ให้ประเทศชาติมั่นคง สงบสุขด้วยมิติทางศาสนา ให้ประชาชนมีค้ำจุนเข้มแข็งด้วยหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และวิถีวัฒนธรรมไทยอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อวางระบบรากฐานการเสริมสร้างคุณธรรมในสังคมไทย
๒. เพื่อสร้างความเข้มแข็งในระบบการบริหารจัดการด้านการส่งเสริมคุณธรรมให้เป็นเอกภาพ
๓. เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการส่งเสริมคุณธรรม
๔. เพื่อส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นแบบอย่างด้านคุณธรรมในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลก

ขอบเขตการดำเนินงาน

การจัดทำแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๔) มีขอบเขตการ ดำเนินงานตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ และกรอบการ จัดทำแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ดังนี้

๑.๓.๑ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ การดำเนินงาน ของคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ และจังหวัดมอบหมายสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด สุโขทัยเป็นเลขานุการคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ

๑.๓.๒ กรอบการจัดทำแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ ตามที่คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๘ ได้เห็นชอบกรอบการจัดทำร่างแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ โดยมีกรอบการจัดทำร่างแผนแม่บทฯ สรุปได้ดังนี้

(๑) เป้าหมายสังคมไทยเป็นสังคมคุณธรรม โดยปฏิบัติตามหลัก ดังนี้

(๒) หลักการสังคมไทยมีข้อปฏิบัติหลักสำหรับคุณธรรม โดยปฏิบัติตามหลัก ดังนี้

(๒.๑) ปฏิบัติตามหลักธรรมทางศาสนาของแต่ละศาสนา โดยนำหลักคุณธรรมทางศาสนามาบูรณาการกับการดำเนินชีวิต เพื่อเป็นแนวทางในการประพฤติปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้อง

(๒.๒) น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่๙ เป็นหลักในการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้สามารถดำเนินชีวิตอย่างมั่นคงบนพื้นฐานของพึ่งพาตนเอง ความพอมีพอกิน การรู้จักพอประมาณ และการคำนึงถึงความมีเหตุผลโดยยึดหลักทางสายกลาง

(๒.๓) ดำรงชีวิตตามวิถีวัฒนธรรมไทยที่ดีงาม มีความเอื้ออาทร มีขนบธรรมเนียม ปฏิบัติตามประเพณีที่มีงามของไทย และมีการถ่ายทอดภูมิปัญญาของท้องถิ่นสู่การปฏิบัติในชีวิตประจำวันของคนไทย

(๓) ยุทธศาสตร์ประกอบด้วย ๔ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

(๓.๑) วางระบบรากฐานการเสริมสร้างพัฒนาคนให้มีคุณธรรมตามหลักธรรมทางศาสนา น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นหลักในการพัฒนาคุณภาพชีวิต และดำรงชีวิตตามวิถีวัฒนธรรมที่ดีงาม

(๓.๒) พัฒนาระบบการบริหารจัดการด้านการส่งเสริมคุณธรรมให้มีประสิทธิภาพในมิติต่างๆ

(๓.๓) ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนของสังคมตระหนักและร่วมกันเป็นเครือข่ายมีส่วนร่วมในกระบวนการส่งเสริมคุณธรรม เพื่อสร้างสังคมคุณธรรมที่อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข มีธรรมาภิบาล มีความสมานฉันท์ และมีความยั่งยืน

(๓.๔) ส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นแบบอย่างด้านคุณธรรมในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลก

(๔) มาตรการขับเคลื่อน ประกอบด้วย ๖ มาตรการ ดังนี้

(๔.๑) กำหนดให้เรื่องการส่งเสริมคุณธรรมเป็นวาระแห่งชาติ

(๔.๒) ประสานงานความร่วมมือกับเครือข่ายทุกภาคส่วนเพื่อขับเคลื่อนคุณธรรม

(๔.๓) กำหนดทิศทางสร้างกระแสทางสังคมและแรงจูงใจให้เกิดความร่วมมือของทุกภาค

ส่วน

(๔.๔) ส่งเสริมและผลักดันให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีบทบาทในการส่งเสริมคุณธรรมมากขึ้น

(๔.๕) หน่วยงานรับผิดชอบตามแผนแม่บทฯ มีการกำหนดผู้รับผิดชอบให้ชัดเจน

(๔.๖) จัดทำแผนการประเมินผลภาพรวมของการปฏิบัติงานตามแผนแม่บทส่งเสริม

คุณธรรมแห่งชาติอย่างต่อเนื่อง

(๕) กลยุทธ์การขับเคลื่อนใช้กลยุทธ์ในการขับเคลื่อน โดยภาคีเครือข่าย ได้แก่ (๕.๑) พลังบวร ประกอบด้วย ภาคประชาชน/ชุมชน องค์กรศาสนา และสถาบันการศึกษา (๕.๒) ภาคการเมือง (๕.๓) ภาคราชการ (๕.๔) ภาควิชาชีพ (๕.๕) ภาคธุรกิจ/เอกชน (๕.๖) ภาควิชาการและภาคสื่อมวลชน

กรอบแนวคิดในการจัดทำแผนแม่บทฯ

การจัดทำแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๔) ดำเนินการตามกรอบแนวคิด การดำเนินงานขั้นต้นเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายที่กำหนด จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี สภาพคุณธรรมจริยธรรมในสังคมไทยจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นฐานความรู้ในการกำหนดเป็นแนวทางมการจัดทำแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙- ๒๕๖๔) ประกอบด้วยสาระสำคัญ ดังนี้

๑) แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง อันประกอบด้วย พระบรมราโชวาทและพระราชดำรัสเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณธรรมในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว หลักคำสอนทางศาสนา เช่น หลักธรรมของพระพุทธศาสนา ศาสนาอิสลาม ศาสนาคริสต์ ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู และศาสนาซิกข์ และแนวคิดของนักทฤษฎีที่เกี่ยวข้องทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ เช่น ทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรมของดวงเดือน พันธุมนาวิน ทฤษฎีโครงสร้างหน้าที่นิยมของทัลคอตท์ พาร์สัน (Talacott Parsons) ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาและทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของจังก์ เพียเจต์ (Jean Piaget) ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของลอว์เรนซ์ โคลเบอร์ก (Lawrence Kohlberg) เป็นต้น (สุทธิวรรณ ตันตริจนาวงศ์ และศศิกัญจน์ ทวีสุวรรณ,๒๕๕๒)

๒) แนวนโยบายและกฎหมายในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมภาครัฐ อันประกอบด้วย การกำหนดแผนยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙) ที่ต้องการเห็นประเทศไทยเป็นสังคมที่มีคุณภาพ คือ สังคมอุดมปัญญา สังคมแห่งโอกาส สังคมที่เป็นธรรม สังคมแห่งคุณธรรม สังคมที่เกื้อกูลแบ่งปัน และโมเดลประเทศไทย ๔.๐ ที่ต้องการจะนำพาประเทศไทยไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ได้ด้วย ๒ แนวคิดสำคัญ คือ การสร้างความเข้มแข็งจากภายใน และการเชื่อมโยงเศรษฐกิจภายในกับเศรษฐกิจโลก ที่เน้นการ “พัฒนาที่สมดุล” ใน ๔ มิติ กล่าวคือมีความสมดุลในความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจ การรักษสิ่งแวดล้อม การมีสังคมที่อยู่ดีมีสุข และการเสริมสร้างภูมิปัญญามนุษย์ โดยการพัฒนาที่สมดุลตั้งอยู่บนฐานคิดของ “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ซึ่งมีหลักการสำคัญว่า “เมื่อพร่อง ต้องรู้จักเติม เมื่อพอ ต้องรู้จักหยุด เมื่อเกินต้องรู้จักปัน” นอกจากนี้ในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่ต้องการส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรมในสังคมไทยให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล โดยเฉพาะในนโยบายของรัฐบาลปัจจุบัน (พ.ศ. ๒๕๕๗) ที่เน้นการส่งเสริมคุณธรรม ดังนี้

ข้อ ๓.๖ จัดระเบียบสังคม สร้างมาตรฐานด้านคุณธรรมจริยธรรมและธรรมาภิบาล ให้แก่ เจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชนทั่วไป โดยใช้ค่านิยมหลัก ๑๒ ประการ ตามนโยบายของคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ

ข้อ ๔.๔ พัฒนาคนทุกช่วงวัยโดยส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อให้สามารถมีความรู้และทักษะใหม่ที่สามารถประกอบอาชีพได้หลากหลายตามแนวโน้มการจ้างงานในอนาคต ปรับกระบวนการเรียนรู้และหลักสูตรให้

เชื่อมโยงกับภูมิสังคม โดยบูรณาการความรู้และคุณธรรมเข้าด้วยกัน เพื่อให้เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนทั้งในด้านความรู้ ทักษะ การใฝ่เรียนรู้ การแก้ปัญหา การรับฟังความเห็นผู้อื่น การมีคุณธรรม จริยธรรม และความเป็นพลเมืองดี โดยเน้นความร่วมมือระหว่างผู้เกี่ยวข้องทั้งในและนอกโรงเรียน

ข้อ ๔.๗ ทะบุบำรุงและอุปถัมภ์พระพุทธศาสนา และศาสนาอื่นๆ ตลอดจนสร้างสันติสุขและความปรองดองสมานฉันท์ในสังคมไทยอย่างยั่งยืน

ข้อ ๔.๑๐ ปลุกฝังค่านิยมและจิตสำนึกที่ดี

๓) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙) ได้ประเมินสถานการณ์ความเสี่ยงและสร้างภูมิคุ้มกันของประเทศ ในด้านการเปลี่ยนแปลงทางสภาวะสังคม ประเทศไทยก้าวสู่สังคมผู้สูงอายุจากการมีโครงสร้างประชากรที่วัยสูงอายุเพิ่มขึ้น วัยเด็กและวัยแรงงานลดลง คนไทยได้รับการพัฒนาศักยภาพทุกช่วงวัย แต่มีปัญหาคุณภาพการศึกษาและระดับสติปัญญาของเด็ก พฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ และผลิตภาพแรงงานต่ำ ประชาชนได้รับการคุ้มครองทางสังคมเพิ่มขึ้น และมีการจัดสวัสดิการทางสังคมในหลายรูปแบบแต่กลุ่มผู้ด้อยโอกาสยังไม่สามารถเข้าถึงบริการทางสังคมได้อย่างทั่วถึง ความเหลื่อมล้ำทางรายได้ของประชากรและโอกาสการเข้าถึงทรัพยากรเป็นปัญหาการพัฒนาประเทศ สังคมไทยเผชิญวิกฤตความเสื่อมถอยด้านคุณธรรมและจริยธรรม และมีการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมที่หลากหลาย รวมถึงเผชิญปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดและการเพิ่มขึ้นของการพนัน โดยเฉพาะในกลุ่มเด็กและเยาวชน แต่คนไทยตื่นตัวทางการเมืองและให้ความสำคัญกับความรับผิดชอบต่อสังคมและธรรมาภิบาลมากขึ้น นอกจากนี้ได้ประเมินความเสี่ยงด้านคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยมที่ดี ความเสื่อมถอยและประเพณีดั้งเดิมถูกบิดเบือนเนื่องด้วยการเปลี่ยนแปลงภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ ส่งผลให้สังคมไทยมีความเป็นวัตถุนิยมให้ความสำคัญกับศีลธรรมและวัฒนธรรมที่ดิ่งงามลดลง ทั้งการดำรงชีวิตประจำวันการใช้ชีวิตและความสัมพันธ์กับผู้อื่นมุ่งหารายได้เพื่อสนองความต้องการบริโภค การช่วยเหลือเกื้อกูลกันลดลง ความมีน้ำใจไมตรีน้อยลง แก่งแย่งเอาเปรียบกัน ขาดความสามัคคี ไม่เคารพสิทธิผู้อื่นและขาดการยึดถือประโยชน์ส่วนรวม

จากปัญหาสังคมดังกล่าว จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการสร้างภูมิคุ้มกันของประเทศ เพื่อให้ประเทศไทยสามารถรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้ประโยชน์จากภูมิคุ้มกันประเทศที่เป็นทุนทางสังคมของไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ประเทศไทยมีการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข สถาบันพระมหากษัตริย์เป็นสถาบันหลักที่ยึดโยงคนในชาติให้เกาะเกี่ยวกันอย่างแน่นแฟ้นเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตของคนในสังคม โดยเฉพาะรัชกาลปัจจุบันที่ทรงเป็นแบบอย่างของการดำรงชีวิตบนถนนสายกลางและความพอเพียงทรงยึดมั่นในประโยชน์สุขของพสกนิกรในทุกด้าน ยึดโยงคนไทยให้เป็นปึกแผ่นลดอิทธิพลของความทันสมัยและความขัดแย้งในสังคมไทย ประชาชนนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันทำให้สังคมไทยมีค่านิยมและวัฒนธรรมที่ดิ่งงาม ครอบครัวสามารถแบมเพาะความเป็นไทยที่มีจิตสำนึกและอัตลักษณ์ให้บุตรหลานได้ตระหนักถึงรากเหง้าของตนเอง นอกจากนี้ ชุมชนท้องถิ่นยังเป็นกลไกที่มีความสามารถในการบริหารจัดการและมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและเชื่อมโยงกันเป็นพลังหลัก ในการพัฒนาบารุงรักษาของประเทศให้มั่นคง ทำให้ชุมชนสามารถพึ่งตนเอง บรรเทาปัญหาเศรษฐกิจสังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับท้องถิ่นได้

๔) ทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) กล่าวถึงสภาพของสังคมไทยด้านธรรมาภิบาลไว้ว่า ประเทศไทยจะต้องให้ความสำคัญกับเรื่องธรรมาภิบาลอย่างเร่งด่วน จากการประเมินผ่านดัชนีความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทย ซึ่งว่า สังคมไทยในภาพรวมมีความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันอยู่ในระดับปานกลาง ในปี ๒๕๕๖ แต่ต้องค้ำประกอบด้านสังคมประชาธิปไตย ที่มีธรรมาภิบาลอยู่ในระดับที่ต้องเร่งแก้ไขสถานการณ์ดังกล่าว ถือเป็นความจำเป็นของประเทศไทยที่จะต้องให้ความสำคัญกับเรื่องธรรมาภิบาลอย่างเร่งด่วนเนื่องจากสถานการณ์วิกฤตคุณธรรมจริยธรรมและธรรมาภิบาลของสังคมไทยขณะนี้ ได้มีการสะสมตัวและลุกลามสู่ทุกภาคส่วน ได้แก่ ภาคการเมืองทั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่นที่มีการซื้อสิทธิ์ ขายเสียง มีการทุจริตเพื่อให้ได้รับการเลือกตั้ง มีผลประโยชน์ส่วนตนทับซ้อนกับผลประโยชน์รัฐหน่วยงานภาครัฐ มีระบบการบริหารงานที่ไม่เป็นธรรมาภิบาล มีการใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ หาผลประโยชน์ให้ตนเองและพวกพ้อง ภาคธุรกิจบางส่วนมีการร่วมมือกับนักการเมืองและข้าราชการ กระทำการทุจริตเพื่อให้ได้งานจากภาครัฐ ปิดงานอย่างรวดเร็ว ผูกขาดทางธุรกิจ หลีกเลี่ยงภาษี ขาดความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค ภาคประชาชนมีแนวโน้มยอมรับการทุจริตต่างๆ ที่ตนเองได้รับประโยชน์มากขึ้น สถาบันทางศาสนาบางส่วนประพฤติดิตคุณธรรมและจริยธรรมเสียเอง มีปัญหาการบริหารจัดการทรัพย์สินของส่วนร่วม ขาดความโปร่งใส ปลอมโยกคนบางกลุ่มใช้ศาสนาเป็นเครื่องมือแสวงหาประโยชน์ สื่อมวลชน หลายสำนักวางตัวไม่เป็นกลาง ไม่แสดงบทบาทในการต่อต้านการทุจริตหรือปกปิดข้อเท็จจริง รับผลประโยชน์จากกลุ่มนายทุนและนักธุรกิจการเมืองจนไม่สามารถรักษากฎจริยธรรมหรือจรรยาบรรณของวิชาชีพได้ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.), ๒๕๕๘)

๕) แผนแม่บทวัฒนธรรมแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๕๙)

พันธกิจที่ ๑ อุปถัมภ์คุ้มครองและส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ และความหลากหลายทางวัฒนธรรมให้คงอยู่อย่างมั่นคง

พันธกิจที่ ๒ สนองงานสำคัญของสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ให้สืบทอดและพัฒนาอย่างยั่งยืน

พันธกิจที่ ๓ สร้างสรรค์สังคมสันติสุขด้วยมิติทางศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมในทุกระดับ

พันธกิจที่ ๔ ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนสนับสนุนและมีส่วนร่วมดำเนินงานทางวัฒนธรรม เพื่อเชิดชูคุณค่าและจิตวิญญาณของความเป็นไทย

พันธกิจที่ ๕ สร้างคุณค่าทางสังคมและส่งเสริมคุณค่าทางเศรษฐกิจด้วยทุนทางวัฒนธรรม

๖) แผนการศึกษาแห่งชาติ (๒๕๔๙-๒๕๕๙)

มุ่งเน้นส่งเสริมพัฒนาคุณภาพชีวิตคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และมีคุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

๗) ข้อคิดเห็นของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

รัฐต้องให้การสนับสนุนส่งเสริมให้ประชาชนนำหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือเป็นที่พึ่งยึดเหนี่ยวทางจิตใจ และนำหลักธรรมทางศาสนามาประพฤติดังให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

๘) การส่งเสริมคุณธรรมในภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนในประเทศ เช่น สำนักพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม กรมการศาสนา และศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) กระทรวงวัฒนธรรม ศูนย์ส่งเสริมจริยธรรม สำนักงาน ก.พ. ศูนย์ส่งเสริมการให้และการอาสาช่วยเหลือสังคม (ศกอส) โครงการลูกพระดาบส โครงการพระสอนศีลธรรม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โครงการ “เรายก วัดมาไว้ที่เขว่นฯ” บริษัท ซีพี ออลล์ จำกัด (มหาชน) ยุวพุทธอภิสมาคมแห่งประเทศไทย และมูลนิธิธรรมดี (Do D Foundation)

ขั้นตอนการดำเนินงาน

ขั้นตอนที่ ๑ **ขั้นเตรียมการ** เป็นการเตรียมข้อมูลเบื้องต้นจากแหล่งต่างๆ โดยวิธีการศึกษาข้อมูล และการจัดประชุมประชาพิจารณ์ดังนี้

(๑) การศึกษาข้อมูล ทั้งข้อมูลปฐมภูมิและข้อมูลทุติยภูมิต่างกันด้านคุณธรรมจริยธรรมภาพรวมในระดับจังหวัด คือองค์ความรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรม ได้แก่หลักคำสอนทางศาสนา พระบรมราโชวาทเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม หลักคุณธรรมจริยธรรมของหน่วยงานต่างๆภายในจังหวัด และงานวิจัยด้านคุณธรรมจริยธรรม

(๒) การจัดประชุมประชาพิจารณ์เพื่อระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๔) ขั้นตอนนี้จะเป็นการตรวจสอบและนำยุทธศาสตร์ไปใช้กับประชาชน โดยมีการตรวจสอบความคิดเห็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและความเหมาะสมในการนำลักษณะคุณธรรมของคนไทยไปใช้

ขั้นตอนที่ ๒ **ขั้นดำเนินการ** เป็นการนำข้อมูลที่ได้ประมวลในขั้นตอนที่ ๑ ทั้งที่เป็นข้อมูลจากเอกสาร ข้อมูลจากการประชุมประชาพิจารณ์ มากำหนดเป็นกรอบเพื่อส่งเสริมคุณธรรมในสังคมไทย รวมทั้งกำหนด ยุทธศาสตร์การดำเนินงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๔) โดยการจัดประชุมกลุ่มผู้รู้และผู้ทรงคุณวุฒิด้านคุณธรรมจริยธรรมระดับจังหวัด กลุ่มผู้ปฏิบัติ และกลุ่มผู้เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนที่ ๓ **ขั้นการนำแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๔) ไปใช้** เป็น เครื่องมือ เพื่อขับเคลื่อนสังคมไทยไปสู่เป้าหมายที่วางไว้และติดตามประเมินผลต่อไป ขั้นตอนนี้จะเป็นการ ตรวจสอบและนำรูปแบบการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของคนไทย รวมทั้งยุทธศาสตร์ในการดำเนินการส่งเสริม คุณธรรมแก่ประชาชนในสังคมไทย เพื่อให้เกิดประโยชน์ทั้งในระดับบุคคล สังคมและประเทศชาติ และเพื่อ ตรวจสอบความเหมาะสมในการนำรูปแบบการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของคนไทย

ขั้นที่ ๔ **ขั้นปรับปรุงและทบทวนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๔)**

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔) จะประสบความสำเร็จได้ต้องอาศัยปัจจัยหลายด้านด้วยกัน ดังนี้

๑. การมีแผนรองรับแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔) โดยประสานเชื่อมโยงในทุกระดับ ประกอบด้วย (๑) แผนการบริหารราชการแผ่นดิน (๒) แผนปฏิบัติราชการของกระทรวง/กรม เพื่อให้ทุกหน่วยงานกำหนดประเด็นการส่งเสริมคุณธรรม (๓) แผนพัฒนาจังหวัด เพื่อให้มีความสำคัญกับแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ เพื่อให้ทุกภาคส่วนได้มีส่วนร่วมในการส่งเสริมคุณธรรม

๒ การขับเคลื่อนโดยการปฏิบัติตามแผน ทุกหน่วยงานจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔) ที่กำหนดขึ้นภายใต้กฎหมายที่ให้อำนาจในการปฏิบัติงานโดยมีหน่วยงานหลักที่เป็นแกนกลางรับผิดชอบตามแผนและมีหน่วยงานต่างๆ ได้เข้ามาสนับสนุนและประสานการปฏิบัติตามภารกิจของหน่วยงานนั้นๆ เพื่อขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรมให้เป็นไปตามแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔) ที่กำหนดไว้

๓. การขับเคลื่อนโดยการปฏิบัติตามกลยุทธ์ หน่วยงานหลักที่รับผิดชอบในแต่ละกลยุทธ์ได้ประชุมวางแผนร่วมกับหน่วยงานสนับสนุน รวมทั้งอาจพิจารณาเชิญหน่วยงานและองค์กร สมาคม มูลนิธิ ที่เกี่ยวข้องตามทีหน่วยงานหลักพิจารณาเห็นสมควร เพื่อกำหนดแนวทางปฏิบัติและจัดลำดับความสำคัญการดำเนินงานเพื่อจัดทำแผนงาน/โครงการ ดำเนินการในแต่ละปีงบประมาณในลักษณะแผนปฏิบัติการ

๔. การขับเคลื่อนโดยกำหนดตัวชี้วัด เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กำหนดหลักเกณฑ์การชี้วัด และหน่วยงานร่วมสามารถดำเนินการตามตัวชี้วัดที่กำหนดได้ภายใต้งบประมาณของหน่วยงาน

ส่วนที่ ๒

สภาพทั่วไปและประวัติความเป็นมาของจังหวัด

ประวัติความเป็นมาจังหวัดสุโขทัย

จังหวัดสุโขทัย เป็นที่ตั้งอาณาจักรแรกของชนชาติไทย เมื่อ ๗๐๐ กว่าปีที่แล้ว คำว่า “สุโขทัย” มาจากสองคำ คือ “สุข + อุทัย” หมายความว่า “รุ่งอรุณแห่งความสุข” รอยอดีตแห่งความรุ่งเรือง ดังที่ปรากฏจากอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยและศรีสัชนาลัย ซึ่งเป็นที่รู้จักของชาวไทยและต่างประเทศ ประวัติศาสตร์ยุคสุโขทัยเริ่มเมื่อ พ.ศ. ๑๘๐๐ เมื่อพระยาศรีนารามมณเฑียร พระบิดาพ่อขุนผาเมืองได้ปกครองเมืองสุโขทัยเรื่อยมาจนสิ้นพระชนม์ ขอมสมมาตโฆลญลัมพง ข้าหลวงจากราชอาณาจักรขอมได้เข้ายึดเมือง ขุนบางกลางหาวและพ่อขุนผาเมือง เจ้าเมืองรัตได้ยึดเมืองคืน และสร้างเมืองสุโขทัยขึ้นเป็นราชธานี มีขุนบางกลางหาว พระนามใหม่ว่า พ่อขุนศรีอินทราทิตย์ เป็นปฐมกษัตริย์ปกครองเมืองสุโขทัย อาณาจักรแห่งแรกของประเทศไทย

ในสมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราช โอรสของพ่อขุนศรีอินทราทิตย์ ได้แผ่อาณาจักรออกไปกว้างขวางครอบคลุมเขตประเทศไทยเกือบทั้งหมด บ้านเมืองเจริญทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านประวัติศาสตร์ กฎหมาย การปกครอง เศรษฐกิจ ศาสนา และวัฒนธรรม ประเพณี โดยเฉพาะอย่างยิ่งทรงประดิษฐ์อักษรไทยขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๑๘๒๖ อักษรไทยที่ทรงประดิษฐ์นี้ได้จารึกไว้ในแผ่นศิลามากมาย ศิลาจารึกเหล่านี้เป็นหลักฐานสำคัญให้รู้เรื่องเมืองสุโขทัยมากขึ้น ในศิลาจารึกบอกถึงความรุ่งเรืองของอาณาจักรสุโขทัย สมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราช ว่ามีอาณาเขตกว้างขวางมาก ทิศเหนือจรดเมืองแพร่ น่าน และหลวงพระบาง

ทิศใต้จรดนครศรีธรรมราช ทิศตะวันออกจรด เมืองเวียงจันทน์ และทิศตะวันตกจรดเมืองหงสาวดี การปกครองบ้านเมืองเป็นระบบ “พ่อปกครองลูก” ประชาชนมีความเป็นอยู่ดีมีสิทธิเสรีภาพ ดังคำจารึกว่า “ไพร่ฟ้าหน้าใสในน้ำมีปลา ในนามีข้าว เพื่อนจูงวัวไปค้าขี่ม้าไปขาย ใครจักใคร่ค้าช้างค้า ใครจักใคร่ค้าม้าค้า

สมัยนั้นชาวสุโขทัย ทำเกษตรกรรมเป็นหลัก อาศัยน้ำที่มีอยู่บริบูรณ์ทำนา ทำสวน ทำไร่ มีการสร้างเขื่อนเก็บกักน้ำไว้ใช้หน้าแล้งเรียกว่า “ทำนบพระร่วง” ซึ่งนักโบราณคดีได้ศึกษาพบถึง ๗ แห่ง สุโขทัยเป็นศูนย์กลางการค้าและการผลิตเครื่องถ้วยชามที่เรียกว่า “สังคโลก” ส่งขายยังต่างประเทศ เช่น มาเลเซีย อินโดนีเซีย และบอร์เนียว นอกจากนั้นยังเป็นศูนย์กลางการค้าสินค้าจากจีน เช่น ถ้วยชามและผ้าไหม เพื่อขายในประเทศและส่งต่อต่างประเทศด้วย หลักฐานที่สะท้อนให้เห็นความเจริญมั่งคั่งทางเศรษฐกิจของสุโขทัย ได้แก่ สมบัติทางวัฒนธรรมที่ได้รับการบูรณะขึ้นเป็นอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยและมรดกโลกในปัจจุบัน

ใน พ.ศ. ๑๘๙๐ กรุงศรีอยุธยา มีอำนาจมากขึ้นและเป็นศูนย์กลางแห่งอำนาจแทนสุโขทัย แต่สุโขทัยก็ยัง มีพระมหากษัตริย์ปกครองติดต่อกันมาอีก ๒ พระองค์ จึงสิ้นพระราชวงศ์สุโขทัยและได้รวมเข้ากับราชอาณาจักรกรุงศรีอยุธยา เมื่อกรุงศรีอยุธยาเสียแก่เมืองพม่าครั้งที่ ๒ สมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ โปรดให้ตั้งเมืองสุโขทัยขึ้นที่บ้านธานี (ท่าหนิ) ริมแม่น้ำยมซึ่งก็คือจังหวัดสุโขทัยในปัจจุบัน

เมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๔๗๕ ได้ยุบอำเภอรธานี ตั้งใหม่และเปลี่ยนชื่อเป็นอำเภอสุโขทัยธานี ขึ้นกับจังหวัด สวรรคโลก จนถึง พ.ศ. ๒๔๘๒ ได้ยกอำเภอสุโขทัยธานีขึ้นเป็น จังหวัดสุโขทัยตั้งแต่นั้นมา สุโขทัยในปัจจุบัน ตัวเมืองในปัจจุบันนี้มีใช้กรุงสุโขทัยอันเป็นราชธานีเดิม แต่เป็นเมืองสุโขทัย ล้นเกล้าฯ รัชกาลที่ ๑ แห่งราชวงศ์จักรี ทรงย้ายผู้คนทั้งหมดจากสุโขทัย ตั้งเมืองใหม่ทางฝั่งตะวันออกของลำน้ำยม เมื่อ พ.ศ. ๒๓๓๖ โดยห่างจากตัวเมือง สุโขทัย ที่เคยเป็นราชธานี ๑๒ กิโลเมตร พระราชดำริในครั้งนั้นมีอยู่ว่า เมืองสุโขทัยเป็นเมืองใหม่ไม่มีผู้คนพอจะ ต่อสู้รักษาให้พ้นจากการรุกรานจากพม่าเข้าศึกได้ เมืองสุโขทัยเคยถูกยุบเป็นอำเภอมือชื่อว่า “อำเภอรธานี” ขึ้นอยู่กับ อำเภอสวรรคโลก เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๗๕ จนกระทั่งปี พ.ศ. ๒๔๘๒ ทางกรจึงได้ยกฐานะเป็นจังหวัดตั้งปรากฏอยู่ จนกระทั่งปัจจุบันนี้

สุโขทัย เป็นราชธานีแห่งแรกของราชอาณาจักรไทย สิ่งสำคัญที่ต้องระลึก คือมหาธาตุนครพระองค์แรกของ ไทย ได้ถือกำเนิดขึ้น ณ สุโขทัยแห่งนี้ พระองค์ทรงปกครองไพร่ฟ้าข้าแผ่นดินให้ได้รับความร่มเย็นเป็นสุข และได้ขยายดินแดนออกไปอย่างกว้างใหญ่ไพศาล และเจริญรุ่งเรืองอย่างสูงสุดในช่วงเวลานั้น จากร่องรอยและ หลักฐานทางประวัติศาสตร์ได้ชี้ให้เห็นว่า ศิลปวัฒนธรรมของความเป็นไทยได้เริ่มต้น ณ แห่งนี้ วิทยาการความรู้ ความสามารถและเทคโนโลยีแขนงต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมีภาษาและตัวหนังสือของตนเองได้บ่งบอกถึง อารยธรรมอันสูงส่ง ของไทยได้เริ่มขึ้นและวิวัฒนาการเป็นมรดกตกทอดถึงลูกหลานไทย ได้สืบทอดต่อกันมา จนตราบเท่าทุกวันนี้

สุโขทัย จึงเป็นดินแดนแห่งความทรงจำ เป็นดินแดนแห่งความภาคภูมิใจของคนไทยทั้งชาติ สุโขทัยเป็น ดินแดนแห่งความทรงจำถึงอดีตกาลแห่งความภาคภูมิใจของคนไทยในความสำคัญ ที่เป็นราชธานีแห่งแรกของไทย และมีอาณาเขตกว้างใหญ่ไพศาลที่สุด เป็นดินแดนของมหาธาตุนครแรกของไทย กษัตริย์พระองค์แรกทรงผนวช ในบวรพุทธศาสนา เป็นจุดกำเนิดลายสือไทย และวรรณคดีเล่มแรกของไทย คือ ไตรภูมิพระร่วง และเป็น แหล่งกำเนิดอุตสาหกรรม ชามสังคโลก

คำขวัญประจำจังหวัดสุโขทัย

มรดกโลกล้ำเลิศ	กำเนิดลายสือไทย
เล่นไฟลอยกระทง	ตำรงพุทธศาสนา
งามตาผ้าตีนจก	สังคโลก ทองโบราณ
สักการแม่ย่า พ่อขุน	รุ่งอรุณแห่งความสุข

สภาพภูมิศาสตร์

ขนาดและที่ตั้ง

จังหวัดสุโขทัยตั้งอยู่ภาคเหนือตอนล่างของประเทศไทย ห่างจากกรุงเทพมหานครตามระยะทางหลวงแผ่นดินประมาณ ๔๔๐ กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณ ๖,๕๙๖.๐๙๒ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๔,๑๒๒,๕๕๗ ไร่

อาณาเขต

จังหวัดสุโขทัยมีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ เขตอำเภอศรีสัชนาลัย ติดต่อกับ อำเภอวังชิ้น อำเภอสูงเม่น จังหวัดแพร่ และอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

ทิศใต้ เขตอำเภอศรีมาศ และอำเภอกงไกรลาศ ติดต่อกับ อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร และอำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก

ทิศตะวันออก เขตอำเภอกงไกรลาศ อำเภอศรีสำโรง และอำเภอสวรรคโลกติดต่อกับอำเภอพรหมพิราม อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก และอำเภอพิชัย จังหวัดอุตรดิตถ์

ทิศตะวันตก เขตอำเภอบ้านด่านลานหอย และอำเภอทุ่งเสลี่ยม ติดต่อกับ อำเภอเมืองตาก อำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก และอำเภอเถิน จังหวัดลำปาง

ลักษณะภูมิประเทศ

จังหวัดสุโขทัยมี พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม โดยตอนเหนือเป็นที่ราบสูงมีภูเขาเป็นพืดยาวมาทางทิศตะวันตก พื้นที่ตอนกลางเป็นที่ราบและตอนใต้เป็นที่ราบสูง มีแม่น้ำไหลผ่านจากเหนือลงใต้ โดยผ่านพื้นที่อำเภอศรีสัชนาลัย สวรรคโลก ศรีสำโรง เมืองสุโขทัย และอำเภอกงไกรลาศ เป็นระยะทางประมาณ ๑๗๐ กิโลเมตร จังหวัดสุโขทัยมีภูเขาที่สูงที่สุด คือ เขาหลวง ซึ่งยอดเขามีความสูง ๑,๒๐๐ เมตรจากระดับน้ำทะเล

ลักษณะภูมิอากาศ

สภาพภูมิอากาศโดยทั่วไปของจังหวัดสุโขทัย มีลักษณะเปลี่ยนแปลงไปตามอิทธิพลของลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ และมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ แบ่งออกได้เป็น ๓ ฤดู คือ ฤดูร้อน ฤดูฝน และฤดูหนาว อุณหภูมิโดยเฉลี่ยตลอดปี ประมาณ ๒๗.๖ องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย ๓๓.๐ องศาเซลเซียส และอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย ๒๒.๒ องศาเซลเซียส ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยทั้งปีประมาณ ๑,๒๐๘.๘๘ มิลลิเมตร บริเวณที่มีฝนตกมากที่สุดจะอยู่ตอนบนของจังหวัด บริเวณอำเภอศรีสัชนาลัย และอำเภอศรีนคร

สถิติจำนวนประชากรจังหวัดสุโขทัย ข้อมูล ณ มกราคม ๒๕๖๐

อำเภอ	ชาย	หญิง	รวม	ครัวเรือน	หมายเหตุ
เมืองสุโขทัย	50,138	54,618	104,756	39,441	
- เขตเทศบาลเมือง	7,086	7,989	15,075	6,887	
- นอกเขตเทศบาลเมือง	43,052	46,629	89,681	32,554	
สวรรคโลก	40,880	43,831	84,711	31,765	
- เขตเทศบาลเมือง	7,935	8,771	16,706	6,556	
- นอกเขตเทศบาลเมือง	32,945	35,060	68,005	25,209	
กงไกรลาศ	31,715	33,004	64,710	21,595	
ศรีสำโรง	34,273	37,135	71,408	24,785	
ทุ่งเสลี่ยม	24,540	25,274	49,814	16,960	
ศรีนคร	12,547	13,552	26,099	9,548	
ศรีสัชนาลัย	45,715	47,645	93,360	34,868	
- เขตเทศบาลเมือง	7,393	8,049	15,442	5,527	
- นอกเขตเทศบาลเมือง	38,322	39,596	77,918	29,341	
คีรีมาศ	28,074	28,861	56,935	17,505	
บ้านด่านลานหอย	24,114	23,947	48,061	15,057	
รวม	292,266	307,867	600,133	211,524	

ประชากรในจังหวัดสุโขทัยส่วนใหญ่สืบเชื้อสายมาจากชาวไทยดั้งเดิมที่อาศัยอยู่ในดินแดนนี้นานมาแล้ว โดยมีวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี ตลอดจนสำเนียงภาษาพูดเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง จะมีคนอพยพมาจากท้องถิ่นอื่นบ้างไม่มากนัก นอกจากนี้ยังมี ชนกลุ่มน้อย เป็นชาวเขาเผ่ากระเหรี่ยง ม้ง เย้า และลีซอ ซึ่งส่วนหนึ่งอาศัยอยู่ในดินแดนแถบนี้มานานแล้ว และอีกส่วนหนึ่งอพยพมาจากจังหวัดใกล้เคียง เช่น จังหวัดลำปาง น่าน พะเยา เชียงราย แพร่ ตาก และเพชรบูรณ์ ปัจจุบันชาวเขาเหล่านี้อาศัยอยู่ในเขตตำบลบ้านแก่ง และตำบลแม่สินแม่สำ ในอำเภอศรีสัชชนาลัย มีจำนวนประมาณ ๔๒๘ หลังคาเรือน

ทรัพยากรธรรมชาติ

จังหวัดสุโขทัยเป็นจังหวัดหนึ่งที่อุดมสมบูรณ์ไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติ ประกอบด้วยป่าไม้มีค่า มีพื้นที่ดินที่เหมาะสมแก่การเพาะปลูก มีแร่ธาตุที่สำคัญ มีแหล่งน้ำธรรมชาติและทรัพยากรการท่องเที่ยว ทั้งแหล่งธรรมชาติที่งดงามเหมาะแก่การท่องเที่ยว ตลอดจนวัฒนธรรมประเพณีอันเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของชาวสุโขทัย

ทรัพยากรป่าไม้

จังหวัดสุโขทัยเป็นจังหวัดหนึ่งที่อุดมสมบูรณ์ด้วยทรัพยากรป่าไม้ ในปี พ.ศ. ๒๕๒๗ จังหวัดสุโขทัยมีเนื้อที่ป่าไม้ ๒,๓๖๗.๐๘ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณร้อยละ ๓๕.๖๓ ของเนื้อที่ทั้งหมดของจังหวัด กรมป่าไม้ได้ประกาศกำหนดพื้นที่ป่าเป็นป่าสงวนแห่งชาติจำนวน ๑๒ แห่ง เนื้อที่ ๑,๙๒๓,๔๙๙.๗๕ ไร่ อุทยานแห่งชาติจำนวน ๒ แห่ง เนื้อที่ ๓๔๖,๓๗๕ ไร่ เขตห้ามล่าสัตว์ป่า จำนวน ๑ แห่ง เนื้อที่ ๑๕,๘๗๕ ไร่ และวนอุทยานจำนวน ๑ แห่ง เนื้อที่ ๑๑,๒๕๐ ไร่

ทรัพยากรน้ำ

จังหวัดสุโขทัยมีแหล่งน้ำธรรมชาติเป็นน้ำผิวดินและน้ำใต้ดิน (น้ำบาดาล) ที่สำคัญดังนี้

แม่น้ำยม เกิดจากสันเขาผีปันน้ำ อำเภอปาง จังหวัดพะเยา ไหลผ่านจังหวัดแพร่ และจังหวัดสุโขทัย จากทางเหนือสู่ทางใต้ ผ่านพื้นที่อำเภอศรีสัชชนาลัย อำเภอสวรรคโลก อำเภอศรีสำโรง อำเภอเมืองสุโขทัย อำเภอกงไกรลาศ เป็นระยะทางประมาณ ๑๗๐ กิโลเมตร ไปบรรจบแม่น้ำน่านที่อำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์

แม่น้ำยมเป็นแหล่งน้ำที่สำคัญที่สุดของจังหวัดสุโขทัย เปรียบเสมือนเส้นเลือดใหญ่ของจังหวัด ราษฎรส่วนใหญ่ได้อาศัยน้ำจากแม่น้ำยมในการทำเกษตรและการอุปโภค บริโภค แม่น้ำยมเป็นแม่น้ำที่มีความลาดเทสูง โดยเฉพาะช่วงต้นน้ำ ดังนั้นจึงเป็นปัญหาในเรื่องการเปลี่ยนแปลงของระดับน้ำในแม่น้ำ คือในฤดูฝนจะมีน้ำมากเกินไปเกินความต้องการ และไหลลงสู่ทางใต้อย่างรวดเร็ว ทำให้เกิดน้ำท่วมบริเวณที่ราบลุ่ม จนเป็นเหตุให้พื้นที่การเกษตรได้รับความเสียหาย ส่วนในฤดูแล้งน้ำจะมีปริมาณน้อย ลำน้ำจะแห้งขอดเป็นตอน ๆ ราษฎรจึงไม่มีน้ำใช้ในการเกษตรเพียงพอ ปัจจุบันได้มีการสร้างแหล่งเก็บน้ำถาวรเป็นช่วง

ห้วยแม่หมอก เกิดจากเทือกเขาในเขตจังหวัดลำปาง ไหลจากทิศตะวันตกไปตะวันออกผ่านอำเภอทุ่งเสลี่ยม อำเภอสวรรคโลก อำเภอสรีสำโรง และเข้าสู่อำเภอเมืองสุโขทัย จะถูกกลืนไปกับลักษณะพื้นที่ราบลุ่มขนาดใหญ่ เป็นระยะทางประมาณ ๙๐ กิโลเมตร

ห้วยแม่ลำพัน เกิดจากเทือกเขาในเขตอำเภอเถิน จังหวัดลำปาง ไหลจากทางทิศตะวันตกไปตะวันออกผ่านอำเภอบ้านด่านลานหอย แล้วมาบรรจบกับแม่น้ำยมที่อำเภอเมืองสุโขทัย เป็นระยะทางประมาณ ๑๐๐ กิโลเมตร

ห้วยแม่ท่าแพ เกิดจากเทือกเขาในเขตอำเภอสรีสนาลัย ไหลลงมาทางทิศใต้ ผ่านพื้นที่อำเภอสวรรคโลก ไปบรรจบกับห้วยแม่หมอก ที่อำเภอสรีสำโรง เป็นระยะทางประมาณ ๗๐ กิโลเมตร

ทรัพยากรแร่ธาตุ

แร่ธาตุที่สำคัญที่พบในจังหวัดสุโขทัยมีอยู่หลายชนิด ได้แก่ หินอ่อน หินปูน พลวง ดินขาว แมงกานีส ฟลูออไรด์ และแร่รัตนชาติ นอกจากนี้ยังมีแร่ธาตุที่มีการขุดพบแต่ยังไม่นำมาใช้ประโยชน์ คือ ทองแดงและเหล็ก แหล่งแร่ที่สำคัญของจังหวัดสุโขทัยมีอยู่แถบภูเขาทางด้านตะวันออกเฉียงเหนือ บริเวณอำเภอสรีสนาลัยและอำเภอทุ่งเสลี่ยม

(ที่มา : <http://www.sukhothai.go.th/sukhothai/index.php/th>)

ด้านศาสนา วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณีที่สำคัญของจังหวัด

ขนบธรรมเนียมประเพณีสำคัญของจังหวัด

วัน/เดือน	กิจกรรม	สถานที่
มกราคม	๑. งานวันพ่อขุนรามคำแหงมหาราช พิธีบวงสรวงพ่อขุนรามคำแหงมหาราช ๑๗ มกราคม (ทุกปี) ๒. งานช้างชนช้าง สุโขทัย ๓. ประเพณีการทำขวัญผึ้ง	ณ อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ณ อำเภอสวรรคโลก ณ อำเภอกีรีมาศ
กุมภาพันธ์ – มีนาคม	๑. งานสักการะพระแม่ย่าและงานกาชาด ประจำปี ๒. งานเทศกาลอาหารดีศรีสำโรง	ณ ริมแม่น้ำยมและ หน้าศาลากลางจังหวัดสุโขทัย ณ อำเภอสรีสำโรง

วัน/เดือน	กิจกรรม	สถานที่
	๓. งานเปิดทองหลวงพ่อสองพี่น้อง ๔. งานบวงสรวงพระแม่ย่าและงานของดีศรีริมาศ ๕. งานนมัสการหลวงพ่อดิลา	ณ วัดหนองไผ่ อำเภอสุวรรณคโลก ณ ที่ว่าการอำเภอศรีริมาศ ณ วัดทุ่งเสลี่ยม อำเภอทุ่งเสลี่ยม
มีนาคม	งานประเพณีแห่ช้างบวชนาค	ณ วัดวังธาร อำเภอทุ่งเสลี่ยม
เมษายน	๑. ประเพณีบวชช้างหาดเสี้ยว จังหวัดสุโขทัย ๒. ประเพณีสงกรานต์น้ำโยยทานสงกรานต์ศรีริมาศ ๓. งานย้อนอดีตมหาสงกรานต์กรุงสุโขทัย ๔. ประเพณีสงกรานต์และเทศกาลอาหารเมืองสุวรรณคโลก ๕. ประเพณีแห่ขันโอง สรงน้ำเจ้าหมื่นดั่ง ๖. ประเพณีสงกรานต์อำเภอทุ่งเสลี่ยม	ณ วัดหาดเสี้ยว อำเภอศรีริมาศ ณ อุทยานประวัติศาสตร์ศรีริมาศ ณ อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ณ ริมแม่น้ำยม อำเภอสุวรรณคโลก ณ อนุสาวรีย์เจ้าพ่อเมืองดั่ง อำเภอศรีริมาศ ณ วัดเชิงผา อำเภอทุ่งเสลี่ยม
พฤษภาคม	ประเพณีบุญบั้งไฟ บ้านหัวแรด	ณ อำเภอบ้านด่านลานหอย
มิถุนายน	ทำบุญปฏิบัติธรรมวันวิสาขบูชาโลก	ณ ดินแดนศักดิ์สิทธิ์ ทุ่งทะเลหลวง อำเภอเมืองสุโขทัย
กรกฎาคม	งานศาลเจ้าพ่อปึงเถ่ากง	ณ ศาลเจ้าพ่อปึงเถ่ากง อำเภอสุวรรณคโลก
สิงหาคม	งานทุเรียนดงยาปา	ณ บ้านดงยาปา ตำบลบ้านตึก อำเภอศรีริมาศ
กันยายน	งานของดีศรีริมาศ	ณ ที่ว่าการอำเภอศรีริมาศ
ตุลาคม	๑. งานแข่งขันเรือพาย เทโวโรหนะเมืองสุโขทัย ๒. งานประเพณีวันเทโวโรหนะวัดน้ำชุม ๓. งานตักบาตรเทโวโรหนะวัดสะพานหิน	ณ ริมแม่น้ำยม หน้าศาลากลางจังหวัดสุโขทัย ณ อำเภอศรีนคร ณ ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองสุโขทัย

วัน/เดือน	กิจกรรม	สถานที่
	๔. ประเพณีแห่กฐินทางบก	ณ วัดชัยสิทธิ อำเภอสรีษัชนาลัย
พฤศจิกายน	๑. ประเพณีลอยกระทงเผาเทียนเล่นไฟ จังหวัดสุโขทัย ๒. ประเพณีกฐินทางน้ำและแข่งเรือพาย	ณ อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ณ วัดตลิ่งชัน อำเภอสรีษัชนาลัย
พฤศจิกายน	๓. งานมหกรรมของดีกงไกรลาสและเทศกาลกินปลา	ณ ที่ว่าการอำเภอกงไกรลาส
ธันวาคม	เทศกาลพิชิตยอดเขาหลวง	ณ อุทยานแห่งชาติรามคำแหง อำเภาศรีมาศ

เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมประเพณีที่สำคัญและมีชื่อเสียงของจังหวัด ได้แก่

ด้านหัตถกรรม/ช่างฝีมือ

ที่	รายการ	ตำบล	อำเภอ
๑	ทอผ้าขึ้นตีนจก	หาดเสี้ยว	ศรีษัชนาลัย
๒	การทำทองโบราณ	ท่าชัย	ศรีษัชนาลัย
๓	การทำเงินโบราณ	ท่าชัย	ศรีษัชนาลัย
๔	การแกะสลักไม้	เมืองเก่า	เมืองสุโขทัย
๕	การทำสังคโลก	เมืองเก่า	เมืองสุโขทัย
๖	การทำเครื่องปั้นดินเผาแบบไม่เคลือบ	ทุ่งหลวง	ศรีมาศ
๗	การทำผ้าหมักโคลน (บ้านนาต้นจั่น)	บ้านนาต้นจั่น	ศรีษัชนาลัย
๘	สิ่งประดิษฐ์จากปอกกล้วย เช่นแจกัน	คลองกระจง	สวรรคโลก
๙	การทำไม้กวาด	หนองหญ้าปล้อง	บ้านด่านลานหอย
๑๐	การปั้นพระ	เมืองเก่า	เมืองสุโขทัย

ด้านอาหาร

ที่	รายการ	ตำบล	อำเภอ
๑	ขนมจีนบ้านนาสุโขทัย	เมืองเก่า	เมืองสุโขทัย
๒	กล้วยเดี่ยวสุโขทัย	ธานี	เมืองสุโขทัย
๓	ผัดไทยสุโขทัย	ธานี	เมืองสุโขทัย
๔	ขนมเกลียวสุโขทัย	ธานี	เมืองสุโขทัย
๕	ข้าวเป็็บ	นาต้นจั่น	อำเภอศรีสัชนาลัย
๖	ถั่วทอดศรีสำโรง	คลองตาล	ศรีสำโรง
๗	หมี่กรอบสุโขทัย	คลองตาล	ศรีสำโรง
๘	ขนมผิง/ทองม้วน/ทองพับ/กล้วยอบ	ท่าฉนวน	กงไกรลาศ
๙	น้ำปลา/ปลาร้า	กง	กงไกรลาศ
๑๐	ขนมวง	บ้านหลุม	เมืองสุโขทัย

ด้านขนบธรรมเนียมประเพณี

ที่	รายการ	ตำบล	อำเภอ
๑	ประเพณีลอยกระทงเผาเทียนเล่นไฟ	เมืองเก่า	เมืองสุโขทัย
๒	ประเพณีบวชช้างหาคัดเสี้ยว	หาคัดเสี้ยว	ศรีสัชชนาลัย
๓	ประเพณีสงกรานต์โยยทาน	หาคัดเสี้ยว	ศรีสัชชนาลัย
๔	ประเพณีแห่ผ้าขึ้นโฮง สงกรานต์เจ้าหมื่นดั่ง	หาคัดเสี้ยว	ศรีสัชชนาลัย
๕	ประเพณีแห่ซูก	ลานหอย	บ้านด่านลานหอย
๖	ประเพณีบุญบั้งไฟ	วังตะคร้อ	บ้านด่านลานหอย
๗	ประเพณีการทำขวัญผึ้ง	ศรีศรีมาศ	ศรีมาศ
๘	ประเพณีจัดสร้างพวงมะโหด	น้ำชุม	ศรีนคร
๙	ประเพณีปอยลูกแก้ว	ทุ่งเสลี่ยม	ทุ่งเสลี่ยม
๑๐	ประเพณีสงกรานต์วัดเชิงผา	กลางดง	ทุ่งเสลี่ยม
๑๑	ประเพณีกินข้าวสลาก (ตานก๋วยสลาก)	ทุ่งเสลี่ยม	ทุ่งเสลี่ยม
๑๒	ประเพณีทำขวัญข้าว	ท่าฉนวน	กงไกรลาศ
๑๓	ประเพณีแห่หลวงพ่อสามพี่น้องวัดบ้านชาน	บ้านชาน	ศรีสำโรง
๑๔	ประเพณีงานแข่งขันเรือพายเทโวโรหนะ	ธานี	เมืองสุโขทัย
๑๕	ประเพณีตักบาตรเทโวโรหนะ (สืบสานราชประเพณีพ่อขุนรามคำแหงมหาราช เสด็จจับพระอัฐมหาราชอันเนื่อง)	เมืองเก่า	เมืองสุโขทัย

ที่	รายการ	ตำบล	อำเภอ
๑	กลองยาวสุโขทัย	บ้านสวน	เมืองสุโขทัย
๒	ระบำสุโขทัย	ธานี	เมืองสุโขทัย
๓	ระบำศรีสัชนาลัย	ธานี	เมืองสุโขทัย
๔	ระบำคางคาว	ทุ่งเสลี่ยม	ทุ่งเสลี่ยม
๕	ตีกรับ ขับทำนอง		สวรรคโลก
๖	มังคละ		เมืองสุโขทัย/กงไกรลาศ
๗	ลิเก		สวรรคโลก/ศรีสำโรง

ด้านโบราณสถาน โบราณวัตถุ

ที่	รายการ	ตำบล	อำเภอ
๑	อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (โบราณสถาน)	เมืองเก่า	เมืองสุโขทัย
๒	อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย (โบราณสถาน)	ศรีสัชนาลัย	ศรีสัชนาลัย
๓	โบราณสถานเมืองบางขลัง (โบราณสถาน)	เมืองบางขลัง	สวรรคโลก
๔	แหล่งโบราณคดีบ้านบึงหญ้า	หนองจิก	ศรีมาศ
๕	เมืองศรีศรีมาศ (เมืองเพชร)	ศรีศรีมาศ	ศรีมาศ
๖	วัดเขาเชิง (วัดเชิงคีรี)	นาเชิงคีรี	ศรีมาศ
๗	วัดทุ่งเนินพะยอม (วัดป่าแฝก)	ป่าแฝก	กงไกรลาศ
๘	วัดสุนทร(ร้าง)	ดงเดือย	กงไกรลาศ

ที่	รายการ	ตำบล	อำเภอ
๙	วัดท่ามก๊ะสัง(วัดขุนตารต)	ราวต้นจันทร์	ศรีสำโรง
๑๐	วัดสวะ	เมืองบางยม	สวรรคโลก
๑๑	วัดหนองไฉ่	เมืองบางยม	สวรรคโลก
๑๒	วัดสว่างอารมณ์	เมืองสวรรคโลก	สวรรคโลก
๑๓	วัดไทรงาม(วัดนากลาง)	เมืองบางขลัง	สวรรคโลก
๑๔	โบราณสถานร้าง ตต. 47	ป่ากุมเกาะ	สวรรคโลก
๑๕	โบราณสถานร้าง ตต. 48	ป่ากุมเกาะ	สวรรคโลก
๑๖	วัดใหญ่ชัยมงคล	บ้านใหม่ไชย มงคล	ทุ่งเสลี่ยม
๑๗	แหล่งเตาเผาหินปูนเขาหินปูน	นาขุนไกร	ศรีสำโรง
๑๘	แหล่งเตาเผาหินปูนบ้านตามน(ห้วยไคร้)	นาขุนไกร	ศรีสำโรง
๑๙	แหล่งเตาเผาหินปูนบ้านผาแดง(กลุ่มไร่อ้อย)	นาขุนไกร	ศรีสำโรง
๒๐	แหล่งเตาเผาหินปูนวัดถ้ำระฆัง(ห้วยตาแดง)	นาขุนไกร	ศรีสำโรง
๒๑	แหล่งเตาเผาหินปูนวัดปากกลยาโสพิถาราม	นาขุนไกร	ศรีสำโรง
๒๒	โบราณสถานร้าง ตต. ๔๖	ป่ากุมเกาะ	สวรรคโลก
๒๓	วัดโบสถ์	เมืองบางขลัง	สวรรคโลก
๒๔	พระร่วงรางปืน (โบราณวัตถุ)	ศรีสัชนาลัย	ศรีสัชนาลัย
๒๕	พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติรามคำแหง (โบราณวัตถุ)	เมืองเก่า	เมืองสุโขทัย
๒๖	พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติสวรรคคมนา(โบราณวัตถุ)	ในเมือง	สวรรคโลก

ข้อมูลด้านศาสนา

๑. ศาสนาพุทธ

ข้อมูลวัด

จำนวนวัด (รวม) .....๓๕๐.....แห่ง แบ่งเป็น วัดหลวง.....๔.....แห่ง วัดราษฎร์ .....๓๔๖.....แห่ง

รายนามคณะสงฆ์

(ระดับจังหวัด)

ที่	รายนามเจ้าคณะ ระดับจังหวัด/นิกาย	วัด/อำเภอ	รายนามรองเจ้าคณะ ระดับจังหวัด/นิกาย	วัด/อำเภอ
๑	พระราชวิมลเมธี /มหานิกาย	วัดราษฎร์ศรีธรรมาราม พระอารามหลวง อำเภอศรีนคร	-	-

(ระดับอำเภอ)

ที่	รายนามเจ้าคณะ ระดับอำเภอ/นิกาย	วัด/อำเภอ	รายนามรองเจ้าคณะ ระดับอำเภอ/นิกาย	วัด/อำเภอ
๑	พระครูอุทัยธีรคุณ/ มหานิกาย	วัดราชธานี อ.เมือง	พระครูสุเมธพัฒน์ไธย /มหานิกาย	วัดไทยชุมพล อ.เมือง
๒	พระครูสุพัฒน์โสภณ /มหานิกาย	วัดบ้านกร่าง อ.กงไกรลาศ	พระครูสุธรรมวโรทัย /มหานิกาย	วัดค้ำยง อ.กงไกรลาศ
๓	พระครูสุคันธศีลคุณ /มหานิกาย	วัดสามพวง อ.คีรีมาศ	-	-
๔	พระคุณวรคุณประยุต /มหานิกาย	วัดพิพัฒน์มงคล อ.ทุ่งเสลี่ยม	พระมหากายสิทธิ์ สิทธาภิฏ /มหานิกาย	วัดพิพัฒน์มงคล อ.ทุ่งเสลี่ยม
๕	พระครูไพโรจน์ศาสนคุณ /มหานิกาย	วัดลานหอย อ.บ้านด่านลานหอย	-	-

ที่	รายนามเจ้าคณะ ระดับอำเภอ/นิกาย	วัด/อำเภอ	รายนามรองเจ้าคณะ ระดับอำเภอ/นิกาย	วัด/อำเภอ
๖	พระครูวีระธรรมวิจารณ์	วัดบ่อทองอุดมธรรม อ.ศรีนคร	-	-
๗	พระครูไพฑูลชัยสิทธิ์	วัดชัยสิทธิาราม อ.ศรีสัชนาลัย	พระครูพิพิธนิมมานการ /มหานิกาย	วัดพระศรีรัตน มหาธาตุราชวรวิหาร อ.ศรีสัชนาลัย
๘	พระครูโสภิตธรรมสุนทร	วัดคลองเขนง อ.ศรีสำโรง	พระครูวิชัยคุณาธาร /มหานิกาย	วัดราษฎร์ศรัทธาราม อ.ศรีสำโรง
๙	พระพิศาลพัฒน์นอม	วัดหนองไฉ้ อ.สวรรคโลก	พระครูอาทรสังวรศีล /มหานิกาย	วัดสว่างอารมณ์ วรวิหาร อ.สวรรคโลก

๒. ศาสนาอิสลาม

สำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดสุโขทัย

ที่ตั้ง ตำบลคลองตาล อำเภอศรีสำโรง

คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด

ที่	ประธานกรรมการ	รองประธานกรรมการ	เลขานุการ
๑	นายอดุล ปันโงน	-	นายวุฒิ พาลีพันธ์

ข้อมูลมัชยิต/สุหระว่า จำนวน (รวม) .....๑.....แห่ง แยกเป็นรายอำเภอ

ที่	อำเภอ	จำนวน/แห่ง
๑	ศรีสำโรง	๑

๓. ศาสนาคริสต์ จำนวน (รวม) ...๔...แห่ง แยกเป็นรายอำเภอ

ที่	อำเภอ	นิกาย (ระบุจำนวนแห่ง)			รวม (แห่ง)
		โรมันคาทอลิก	โปรเตสแตนต์	อื่นๆ (ถ้ามี)	
๑	เมือง	✓			๒
๒	ศรีนคร	✓			๑
๓	สวรรคโลก	✓			๑

๔. อื่นๆ เช่น (ศาสนาพราหมณ์ – ฮินดู ศาสนาซิกข์ ฯลฯ) จำนวน (รวม) .....-..... แห่ง

แยกเป็นรายอำเภอ

ที่	อำเภอ	จำนวน/แห่ง
-	-	-

จำนวนศาสนสถานโครงการลานธรรม ลานวิถีไทย

ที่	สถานที่	ตำบล	อำเภอ
๑	วัดราษฎร์ศรัทธาราม	ทับผึ้ง	ศรีสำโรง
๒	วัดหนองไฉ้พระอารามหลวง	เมืองบางยม	ศรีสำโรง

ที่	สถานที่	ตำบล	อำเภอ
๓	วัดสังฆาราม	บ้านด่าน	บ้านด่านลานหอย
๔	วัดกงไกรลาศ	กง	กงไกรลาศ
๕	วัดราษฎร์ศรีทธารธรรม	ศรีนคร	ศรีนคร
๖	วัดไทยชุมพล	ธานี	เมืองสุโขทัย
๗	วัดเขาแก้วชัยมงคล	บ้านใหม่ชัยมงคล	ทุ่งเสลี่ยม
๘	วัดสามพวง	สามพวง	คีรีมาศ
๙	วัดตระพังทอง	เมืองเก่า	เมืองสุโขทัย
๑๐	วัดคู้ยาง	คู้ยาง	กงไกรลาศ
๑๑	วัดพระศรีรัตนมหาธาตุราชวรวิหาร	ท่าชัย	ศรีสัชนาลัย
๑๒	วัดพระพายหลวง	เมืองเก่า	เมืองสุโขทัย
๑๓	คริสตจักรพันธกิจเพื่อพระคริสต์สุโขทัย	ธานี	เมืองสุโขทัย
๑๔	มัสยิดอัสฮาบูลยันนะฮ์	คลองตาล	ศรีสำโรง
๑๕	วัดโพธาราม	คลองตาล	ศรีสำโรง

ข้อมูลศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ จำนวน (รวม) ๑๐๐ แห่ง แยกเป็นอำเภอ

ที่	รายชื่อศูนย์/สถานที่ตั้ง (ตำบล/อำเภอ)	จำนวนนักเรียน					จำนวนครู
		เตรียม	ระดับต้น	ระดับกลาง	ระดับสูง	รวม	
	อ.เมืองสุโขทัย						
๑	วัดกำแพงงาม ต.บ้านกล้วย	๓๐	๑๔๐	๔๐	๓๐	๒๔๐	๖
๒	วัดคลองตะเคียน ต.บ้านสวน					๔๓๗	๙
๓	วัดตระพังทอง ต.เมืองเก่า	-	๑๔๕	๑๖๑	๑๘๒	๔๘๘	๘
๔	วัดยางเอน ต.ตาลเตี้ย	-	๘๑	-	-	๘๑	๒
๕	เรือนจำสุโขทัย ต.ธานี	-	๔๔	๑๑๖	๑๐๒	๒๖๒	๖
๖	ร.ร.ศรีมหาโพธิ์ ต.บ้านหลุม	-	๑๒๗	๙๒	๕๐	๒๖๙	๓
๗	วัดลัทธิรายมูล ต.ยางซ้าย	-	๑๐๐	๖๓	๓๗	๒๐๐	๓
๘	วัดวังสวรรค์ ต.ยางซ้าย	-	๑๐๕	๙๒	๘๕	๒๘๒	๖
๙	ร.ร.วัดคู้ยางใหญ่ ต.บ้านสวน	๙๓	๗๗	๙๗	-	๒๖๗	๒
๑๐	วัดบ้านนา ต.บ้านนา	-	๒๐	๒๐	๒๐	๖๐	๓
๑๑	ร.ร.สายธรรม ต.ธานี	-	๒๗๑	๒๒๘	-	๔๙๙	๑๐
	อ.ทุ่งเสลี่ยม						
๑	วัดเหมืองนา ต.ทุ่งเสลี่ยม	-	๙๐	-	๔๑	๑๓๑	๖
๒	ร.ร.อนุบาลทุ่งเสลี่ยม ต.ทุ่งเสลี่ยม	-	๑๖๔	๑๑๘	๑๑๘	๔๐๐	๑๘
๓	วัดกลางดง ต.กลางดง	-	๖๒	๓๐	๒๗	๑๐๗	๖
๔	วัดเขาแก้วชัยมงคล ต.เขาแก้ว	-	๑๓๐	๑๕๐	๑๒๐	๔๐๐	๕

ที่	รายชื่อศูนย์/สถานที่ตั้ง (ตำบล/อำเภอ)	จำนวนนักเรียน					จำนวนครู
		เตรียม	ระดับต้น	ระดับกลาง	ระดับสูง	รวม	
๕	ร.ร.บ้านท่าชุม ต.ทุ่งเสลี่ยม	-	๑๒๘	๒๕	๒๗	๑๘๐	๙
๖	วัดหนองรังสิต ต.บ้านใหม่ฯ	-	๑๙๐	๘๐	๓๐	๔๐๐	๕
๗	วัดบึงบอน ต.กลางดง	-	๗๕	๑๗๕	-	๒๕๐	๗
อ. บ้านด่านลานหอย							
๑	วัดสังฆาราม ต.บ้านด่าน	-	-	๒๕๑	-	๒๕๑	๔
๒	วัดวังตะคร้อ ต.หนองหญ้าปล้อง	-	๑๒๐	-	-	๑๒๐	๖
๓	วัดเชิงคีรี ต.ลานหอย	-	-	๓๒๕	-	๓๒๕	๔
๔	ร.ร.วัดบ้านห้วยไคร้ ต.วังน้ำขาว	-	๑๙๕	๑๐๓	๑๔๐	๔๓๘	๘
อ.สวรรคโลก							
๑	วัดหนองไฉ้ ต.เมืองบางยม	-	๓๐๐	๒๐๐	๑๐๐	๖๐๐	๖
๒	วัดคลองกระจง ต.คลองกระจง	-	๕๑	-	-	๕๑	๓
๓	วัดคลองยาง ต.คลองยาง	-	๑๑๙	๘๔	๔๘	๒๕๑	๔
๔	วัดคู้ยาง ต.ป่ากุมเกาะ	-	๑๓๑	-	-	๑๓๑	๔
๕	วัดไผ่ล้อม ต.ย่านยาว	-	๗๙	๘๖	-	๑๖๕	๔
๖	วัดท่าเกย ต.ป่ากุมเกาะ	-	๑๗๗	๔๓	๒๐	๒๔๐	๖
๗	ร.ร.บ้านวังแร่ ต.คลองยาง	-	๗๐	๑๑	๔	๘๕	๔
๘	เรือนจำสวรรคโลก ต.เมืองสวรรคโลก	-	๑๓๐	๕๕	๒๓	๒๐๘	๔

ที่	รายชื่อศูนย์/สถานที่ตั้ง (ตำบล/อำเภอ)	จำนวนนักเรียน					จำนวนครู
		เตรียม	ระดับต้น	ระดับกลาง	ระดับสูง	รวม	
๙	วัดท่าทอง ต.เมืองบางยม	-	๕๐	๒๕	๒๕	๑๐๐	๔
๑๐	วัดสว่างอารมณ์วรวิหาร ต.เมือง สวรรคโลก	-	๔๙๗	๔๖๓	๒๒๕	๑,๑๘๕	๖
	อ.ศรีสำโรง						
๑	วัดเกาะวงษ์เกียรติ์ ต.ทับผึ้ง	-	๑๕๐	๑๔๓	๑๑๓	๔๐๖	๘
๒	ร.ร.บ้านชาน ต.บ้านชาน	-	๒๒๔	-	-	๒๒๔	๕
๓	วัดคลองเขนง ต.เกาะตาเลี้ยง	-	๒๘	๒๒	๑๒	๖๒	๕
๔	ร.ร.บ้านวังลึก ต.วังลึก	-	๙๕	-	-	๙๕	๕
๕	ร.ร.เทวัญอำนวยการวิทย์ ต.สาม เรือน	-	๑๑๗	๓๕	-	๑๕๒	๕
๖	วัดทุ่ง ต.เกาะตาเลี้ยง	-	๒๐	๔๒	๓๐	๙๒	๑๒
๗	ร.ร.บ้านเขาดิน ต.นาขุนไกร	-	๒๔๗	-	-	๒๔๗	๕
	อ.กงไกรลาศ						
๑	วัดกงไกรลาศ ต.กง	-	๓๖๔	๗๗	-	๔๔๑	๙
๒	ร.ร.วัดคู้ยาง ต.ไกรนอก	-	๑๑๖	๕๐	๓๙	๒๐๕	๑๗
๓	ร.ร.วัดกกแรต ต.กกแรต	-	๑๒๕	๔๐	๒๐	๑๘๕	๑๗
๔	วัดบ้านกว้าง ต.บ้านกว้าง	-	๑๒๐	๔๐	-	๑๖๐	๕
๕	วัดเต่าทอง ต.ป่าแฝก	๒๕๒	๙๑	-	-	๓๔๓	๘

ที่	รายชื่อศูนย์/สถานที่ตั้ง (ตำบล/อำเภอ)	จำนวนนักเรียน					จำนวนครู
		เตรียม	ระดับต้น	ระดับกลาง	ระดับสูง	รวม	
๖	วัดคลองตะเข้ ต.กกแรต	-	๑๓๔	-	-	๑๓๔	๘
๗	วัดปทุมวนาราม ต.ท่าฉนวน	-	๑๓๘	๑๓๘	๖๗	๓๔๓	๔
๘	วัดหนองตุม ต.หนองตุม	-	๑๔๔	๙๔	-	๒๓๘	๕
๙	วัดดอนสัก ต.โกรกลาง	๗๓	๑๔๗	-	-	๒๒๐	๘
๑๐	วัดหนองบัว ต.โกรโน	-	๑๔๖	๒๒๘	๑๔๙	๕๒๓	๕
๑๑	ร.ร.หนองมะเกลือ ต.โกรโน	-	๑๑๗	๑๕	-	๑๓๒	๗
๑๒	ร.ร.บ้านวังขวัญ ต.โกรโน	-	๑๓๑	๒๙	-	๑๖๐	๑๓
๑๓	ร.ร.บ้านหนองเสาเดียว ต.โกรโน	-	๒๗	๒๐	-	๔๗	๕
๑๔	ร.ร.บ้านเกาะนอก ต.หนองตุม	-	๑๔๐	๔๐	๒๐	๒๐๐	๖
๑๕	วัดบึงครอบครัวธรรม ต.บ้านใหม่สุขเกษม	-	๒๖๐	๑๗๐	๙๐	๕๒๐	๑๐
๑๖	ร.ร.บ้านใหม่สุขเกษม ต.บ้านใหม่สุขเกษม	-	๑๖๑	๓๓	-	๑๙๔	๑๐
๑๗	ร.ร.กิ่งไกรลาศวิทยา ต.โกรกลาง	-	๒๓๖	๓๔๒	๒๘๙	๘๖๗	๑๐
๑๘	ร.ร. บ้านดงเด็ย ต.ดงเด็ย	-	๑๔	๔๘	๔	๖๖	๕
๑๙	ร.ร.บ้านหนองหญ้า ต.บ้านกร่าง	-	๖๓	๕๒	๕๐	๑๖๕	๓
อ.ศรีนคร							
๑	วัดปัจจันตคารามวาสี ต.นครเด็ย	-	๓๐	๔๐	๓๐	๑๐๐	๕

ที่	รายชื่อศูนย์/สถานที่ตั้ง (ตำบล/ อำเภอ)	จำนวนนักเรียน					จำนวนครู
		เตรียม	ระดับต้น	ระดับกลาง	ระดับสูง	รวม	
๒	วัดบึงสาย ต.นครเดิฐ	-	๙๕	-	-	๙๗	๔
๓	วัดจันทนาประชากร ต.นครเดิฐ	-	๑๒๒	-	-	๑๒๒	๓
๔	วัดทุ่งมหาชัย ต.คลองมะพลับ	-	๔๖	-	-	๔๖	๘
๕	วัดราษฎร์ศรัทธา ต.ศรีนคร	-	๓๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๕๐๐	๗
๖	วัดบ้านเมือง ต.ศรีนคร	-	๖๕	-	-	๖๕	๓
๗	วัดบ่อทองอุดมธรรม ต.ศรีนคร	-	๘๘	๗๔	-	๑๖๒	๓
๘	วัดหนองบัว ต.หนองบัว	-	๕๙	๕๑	๕๐	๑๖๐	๕
๙	วัดศิริบูรณาราม ต.หนองบัว	-	๑๓๖	-	-	๑๓๖	๕
๑๐	ร.ร.วัดศรีสหกรณ์ ต.คลองมะพลับ	-	๑๑๗	-	-	๑๑๗	๓
๑๑	วัดบ้านคลอง ต.น้ำชุม	-	๗๗	-	-	๗๗	๖
	อ.ศีร์ษะเกษ						
๑	ร.ร.ศีร์ษะเกษพิทยาคม ต.บ้านโตนด	-	-	-	๕๒๐	๕๒๐	๓๘
๒	ร.ร.บ้านโตนด ต.บ้านโตนด	-	๒๓๕	๑๒๓	-	๓๕๘	๗
๓	ร.ร.บ้านป้อมประชา ต.บ้านป้อม	-	๘๖	๓	-	๘๙	๑
๔	ร.ร.บ้านยางเมือง ต.ทุ่งยางเมือง	-	๔๑	๑๐๕	๘๘	๒๓๔	๒๓
๕	ร.ร.บ้านบึงหญ้า ต.หนองจิก	-	๕๑	๑๙๐	๙๑	๓๓๒	๒๒
๖	ร.ร.บ้านหนองกระดิ่ง ต.หนองกระดิ่ง	-	๕๐	๔๕	๔๗	๑๔๒	๑๖

ที่	รายชื่อศูนย์/สถานที่ตั้ง (ตำบล/ อำเภอ)	จำนวนนักเรียน					จำนวนครู
		เตรียม	ระดับต้น	ระดับกลาง	ระดับสูง	รวม	
๗	ร.ร.บ้านขุนนาวัง ต.นาเชิงคีรี	๗๙	๔๙	๑๐๑	-	๒๒๙	๑๐
๘	ร.ร.วัดดุสิตาราม ต.ทุ่งหลวง	-	๔๕	๔๐	-	๘๕	๓
๙	ร.ร.บ้านน้ำพุ ต.บ้านน้ำพุ	๔๑	๑๔๑	๕๖	-	๒๓๘	๘
๑๐	ร.ร.บ้านสามพวง ต.สามพวง	-	๔๐	๓๔	-	๗๔	๑๐
๑๑	ร.ร.ศรีคีรีมาศวิทยา ต.ศรีคีรีมาศ	-	๑๖๐	๕๐	๓๕	๒๔๕	๕
๑๒	ร.ร.บ้านใหม่เจริญผล ต.ศรีคีรีมาศ	-	๑๒๐	๑๕๐	๘๐	๓๕๐	๘
๑๓	วัดมจลินทราราม ต.ทุ่งหลวง	-	๕๐	๑๓๗	๔๑	๒๒๘	๘
๑๔	วัดวังเงิน ต.บ้านน้ำพุ	-	-	-	๕๒๐	๕๒๐	๒๒
	อ.ศรีสัชนาลัย						
๑	วัดห้วยไคร้ ต.หนองอ้อ	-	๘๐	๗๐	๕๐	๒๐๐	๘
๒	วัดเกาะน้อย (ตะวันตก) ต.หนองอ้อ	-	๒๗	๘๒	-	๑๐๙	๙
๓	ร.ร.ไชยะวิทยา ต.ท่าชัย	-	๙๙	๒๒๕	๖๐	๓๘๔	๑๒
๔	วัดพระศรีรัตนมหาธาตุฯ ต.ศรีสัชนาลัย	-	๑๕๐	๑๘๐	๘๒	๔๑๒	๖
๕	วัดเชิงคีรี ต.ศรีสัชนาลัย	-	๗๖	-	-	๗๖	๒

ที่	รายชื่อศูนย์/สถานที่ตั้ง (ตำบล/ อำเภอ)	จำนวนนักเรียน					จำนวนครู
		เตรียม	ระดับต้น	ระดับกลาง	ระดับสูง	รวม	
๖	วัดปากคะยาง ต.บ้านแก่ง	-	๙๐	๗๓	-	๑๖๐	๓
๗	วัดป่าจิว ต.ป่าจิว	-	๒๓	๒๗	๓๒	๘๒	๒
๘	วัดท่าโพธิ์ ต.แม่สำ	-	๑๐๗	๓๑	๔๖	๑๘๔	๘
๙	ร.ร.ท่าชัยวิทยา ต.ท่าชัย	-	๕๕	๙๖	๑๓๕	๒๘๖	๑๐
๑๐	ร.ร.บ้านปากสิน ต.ศรีสีขนาลัย	-	๑๒๙	๓๔	๑๓	๑๗๖	๒
๑๑	ร.ร.เมืองตั้งวิทยา ต.บ้านตึก	-	๒๒๐	๑๔๑	-	๓๖๑	๔
๑๒	วัดหาดสูง ต.หาดเสี้ยว	-	๘๐๓	-	-	๘๐๓	๑
๑๓	วัดทะเลลอย ต.หนองอ้อ	-	๒๒๑	๑๓๔	๑๓๐	๔๘๕	๑๒
๑๔	วัดแม่เงินเหนือ ต.ดงคู	-	๑๔๕	๘๐	๒๓	๒๔๘	๔
๑๕	วัดหนองอ้อ ต.หนองอ้อ	-	๑๐๐	๑๓๐	๑๓๐	๓๖๐	๗
๑๖	ร.ร.บ้านห้วยโป้ ต.แม่สิน	-	๓๙	๘๒	๖๗	๑๘๘	๓
๑๗	วัดบ้านแก่ง ต.บ้านแก่ง	-	๒๐๐	๔๗	๕๐	๓๐๗	๗

ศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ต้นแบบ

ที่	รายชื่อ ศพอ. ต้นแบบ/สถานที่ตั้ง (ตำบล/อำเภอ)
๑	โรงเรียนบ้านดงเตี้ย ตำบลดงเตี้ย อำเภอกงไกรลาศ
๒	วัดวังตะคร้อ ตำบลหนองหญ้าปล้อง อำเภอบ้านด่านลานหอย

ส่วนที่ ๒

กรอบทิศทางการดำเนินงาน ด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม

การจัดทำแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔) สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดสุโขทัย ได้ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑. แผนยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี ด้านวัฒนธรรม ซึ่งมีภารกิจที่เกี่ยวข้อง ๕ ด้าน ประกอบด้วย

(๑) ด้านความมั่นคง การเกิดทุนสถาบันหลักของชาติและสนับสนุนงานรักษาความมั่นคง และความสงบเรียบร้อยภายใน

(๒) ด้านสร้างความสามารถในการแข่งขัน การใช้มิติทางวัฒนธรรมสนับสนุนการพัฒนาภาคการผลิตและบริการ พัฒนาผู้ประกอบการและเศรษฐกิจชุมชน รวมทั้งการเชื่อมโยงภูมิภาคและเศรษฐกิจโลก

(๓) ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน ดำเนินการเพื่อสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต ยกกระดับการศึกษาและการเรียนรู้ ปลุกฝังระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์ และสร้างความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทย

(๔) ด้านการสร้างโอกาส ความเสมอภาค และเท่าเทียมกันทางสังคม ดำเนินการเพื่อสร้างความเข้มแข็งของสถาบันทางสังคม ทุนทางวัฒนธรรม และความเข้มแข็งของชุมชน เสริมสร้างสภาพแวดล้อมและนวัตกรรมที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตในสังคมสูงวัย

(๕) ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ การดำเนินการปรับปรุงโครงสร้าง บทบาท และภารกิจของหน่วยงานด้านศิลปวัฒนธรรม ปรับปรุงกฎหมายด้านศิลปวัฒนธรรม พัฒนากลไก สนับสนุนการบริหารจัดการงานวัฒนธรรม

๒. นโยบายการพัฒนาประเทศไทย ๔.๐ ซึ่งให้ความสำคัญกับวิทยาการ ความคิดสร้างสรรค์ นวัตกรรม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและการพัฒนาต่อยอด ที่เกี่ยวข้องกับด้านวัฒนธรรม คือกลุ่มอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ วัฒนธรรมและบริการที่มีมูลค่าสูง ได้แก่ เทคโนโลยีการออกแบบ เทคโนโลยีการท่องเที่ยว การเพิ่มประสิทธิภาพการบริการและธุรกิจไลฟ์สไตล์

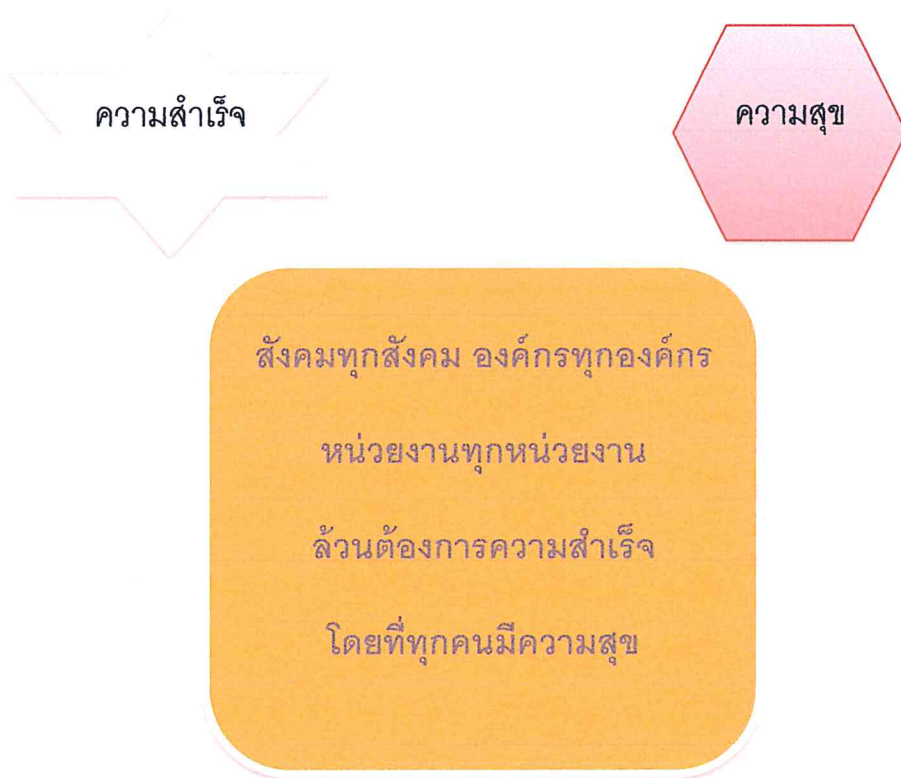
๓. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ที่เกี่ยวข้องกับงานวัฒนธรรม ใน ๒ ยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพมนุษย์ เป้าหมายที่ ๑ คนไทยส่วนใหญ่มีทัศนคติและพฤติกรรมตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม และเป้าหมายที่ ๕ สถาบันทางสังคมมีความเข้มแข็ง และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา สถาบันศาสนา ชุมชน สื่อมวลชนและภาคเอกชน ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและการแข่งขันได้อย่างยั่งยืน เป้าหมายที่ ๔

ประเทศมีรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่า ๓ ล้านล้านบาท และจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยว

สรุปกรอบแนวคิดการขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรม

แนวคิดการขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรมภายใต้การนำด้วยหลักเศรษฐกิจพอเพียง

๑. สังคมย่อมต้องการความสำเร็จเจริญก้าวหน้าและสร้างความสุขให้กับประชาชน เช่นเดียวกับองค์กร ทั้งส่วนราชการและภาคประชาชนก็ต้องการความสำเร็จหรืออีกนัยหนึ่งเป็นองค์กรคุณภาพที่ให้ความสุขกับ ผู้รับบริการและในขณะเดียวกันบุคลากรในองค์กรก็มีความสุข ความสำเร็จจึงจะยั่งยืน

การพัฒนาคุณธรรม ด้วยเศรษฐกิจพอเพียง

๒. สังคมย่อมต้องการความสำเร็จเจริญก้าวหน้าและสร้างความสุขให้กับประชาชน เช่นเดียวกับองค์กร ทั้งส่วนราชการและภาคประชาชนก็ต้องการความสำเร็จหรืออีกนัยหนึ่งเป็นองค์กรคุณภาพที่ให้ความสุขกับ ผู้รับบริการและในขณะเดียวกันบุคลากรในองค์กรก็มีความสุข ความสำเร็จจึงจะยั่งยืน

๓. การที่สังคมและองค์กรจะก้าวไปถึงความสำเร็จและสร้างความสุขได้อย่างยั่งยืนคนในสังคมใน

องค์กรเหล่านั้นต้องมีความรู้ในการปฏิบัติภารกิจที่อยู่ในหน้าที่รับผิดชอบที่ถูกต้องทันสมัย แต่ในขณะเดียวกันต้องดำรงตนให้อยู่ในกรอบของคุณธรรมอันจะเป็นเครื่องรับประกันถึงความยั่งยืนของความสำเร็จและความสุข

๔. เราอาจแบ่งบุคคลที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการเป็นจังหวัดคุณธรรมตามภารกิจในการขับเคลื่อนคุณธรรมเป็น ๓ กลุ่ม คือ ผู้กำหนดนโยบาย ภาครัฐหรือภาควิชาการในองค์กร ภาควิชาเครือข่ายหรือผู้ปฏิบัติงานในองค์กร

๕. ผู้กำหนดนโยบายหรือผู้บริหารที่มีอำนาจในการตัดสินใจในการขับเคลื่อน (อาจเป็นบุคคลกลุ่มบุคคล ขึ้นอยู่กับบริบทขององค์กรและสังคม) ปกติจะได้รับการยอมรับจากคนในองค์กรว่า มีความรู้ในประเด็นที่ต้องตัดสินใจดีกว่าบุคคลอื่นในองค์กร แต่อย่างไรก็ดีหากผู้กำหนดนโยบายเชื่อมั่นในความรู้ตนเองมากเกินไป ไม่เปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติได้ตัดสินใจ ก็อาจเกิดปัญหาได้เนื่องจาก สถานการณ์ขององค์กรและสังคมเปลี่ยนแปลงไป บางครั้งความรู้ที่มีอยู่เดิมอาจไม่เพียงพอต่อการตัดสินใจ หรือ ทำให้ไม่เปิดโอกาสให้ผู้นำรุ่นใหม่(ผู้กำหนดนโยบายในอนาคต)ได้ฝึกการตัดสินใจ ผู้กำหนดนโยบายจึงต้องตัดสินใจว่าเมื่อไหร่จะใช้ความรู้ เมื่อไหร่จะใช้คุณธรรม โดยเฉพาะพรหมวิหารธรรม คือ เมตตา กรุณา มุทิตา และอุเบกขา โดยเฉพาะ อุเบกขาธรรม เมื่อผู้ปฏิบัติอาจมีการตัดสินใจที่ผิดพลาดจากที่ควรจะเป็น หรือเกิดผลลัพธ์ที่ไม่พึงประสงค์

อย่างไรก็ดีเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อองค์กร ผู้กำหนดนโยบายจึงต้องมีการกำหนดแนวทางการตัดสินใจหรือแนวปฏิบัติที่เป็นข้อบังคับที่ชัดเจนเพื่อเป็น “ภูมิคุ้มกัน” ไม่ให้เกิดความเสียหายที่รุนแรงต่อองค์กร เป็นไปด้วยความ “มีเหตุ มีผล” และ “พอประมาณ กล่าวคือเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานได้ใช้แนวทางหรือความรู้ที่อาจเป็นนวัตกรรม เพื่อทดลองใช้ในการปฏิบัติงาน เพื่อตอบสนองต่อสถานการณ์ทางสังคมหรือภารกิจใหม่ที่เกิดขึ้นและเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา นอกจากนี้ยังเป็นการ ฝึกฝนในการตัดสินใจ อันจะเป็นการสร้างผู้นำรุ่นใหม่ให้กับองค์กรและสังคม

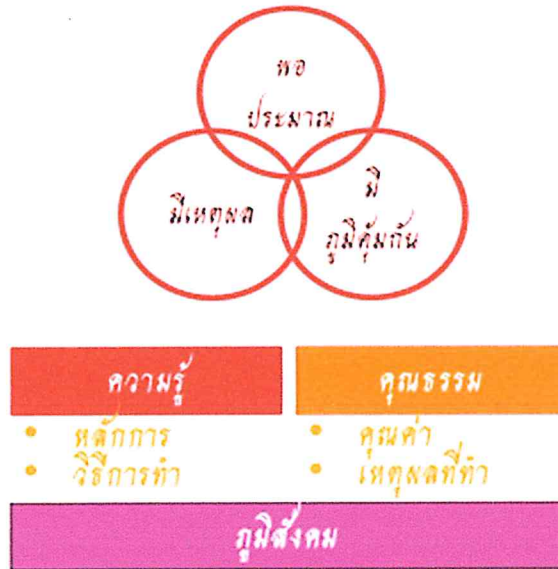
ในการขับเคลื่อนเรื่องคุณธรรมนั้นหลายครั้งเราพบว่าเราอาจต้องสร้างสรรค์วิธีทำงานใหม่เพื่อตอบสนองต่อ “ปัญหาที่อยากแก้ ความดีที่อยากทำ” หากผู้กำหนดนโยบายเน้นความปลอดภัยให้องค์กรมากเกินไป โครงการคุณธรรมบางโครงการอาจไม่สามารถเกิดได้

๖.กลุ่มที่สำคัญกลุ่มถัดมาคือภาครัฐหรือภาควิชาการ ในสังคมหรือองค์กรตามลำดับ ซึ่งมีบทบาทที่ต้องนำความรู้ที่หน่วยงาน(รวมถึงบุคคล)เชี่ยวชาญ ถ่ายทอดให้กับประชาชน(หรือผู้ปฏิบัติงานในกรณีที่เป็นองค์กร)ธรรมชาติของการถ่ายทอดความรู้ใหม่ย่อมเป็นเรื่องยาก ไม่ใช่นักในการทำให้ประชาชน(หรือผู้ปฏิบัติงาน)ปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้องประกอบกับปัจจุบันความรู้ใหม่เกิดขึ้นตลอดเวลา ความยากในการปฏิบัติงานของส่วนราชการจึงยากขึ้นเป็นทวีคูณ รวมถึงคนที่เป็นแกนนำทางวิชาการให้แก่คนในองค์กรจำเป็นต้องไปรับนโยบายหรือแนวปฏิบัติใหม่มาให้คนในองค์กรปฏิบัติ กลุ่มคนเหล่านี้ย่อมต้องเผชิญกับผู้ต่อต้านการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา รวมทั้ง การขับเคลื่อนเรื่องคุณธรรม อย่างไรก็ตามในการขับเคลื่อนเรื่องคุณธรรม พบว่า “บางมูลนากเฒ่า” ได้สรุปแนวคิดช่วยให้การขับเคลื่อนเรื่องคุณธรรมเป็นไปได้โดยไม่ง่าย กล่าวคือ การขับเคลื่อนเรื่องคุณธรรม ต้องมีการค้นหาต้นทุนความดี (แม้จะเป็นความดีเล็ก ๆ) เพื่อนำมาชื่นชม และขยายผล ตามหลักการทรงงานของในหลวงรัชกาลที่ ๙ เรื่อง “กาแผ่นดินเดียว” ที่พระราชทานให้กับ การทำงานที่ยาก และอาจต้องใช้เวลาพัฒนา จากกาแผ่นดินเดียวที่ปลูกขึ้นบนดอย จนปัจจุบัน มีไร่กาแพเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญที่มาทดแทนฝิ่น เช่นเดียวกับที่เราจะปลูกคุณธรรมไปในใจคนพิจิตร เพื่อสร้างความคิดดี ความงามให้คนพิจิตรต่อไป อย่างไรก็ตามในการประยุกต์ใช้แนวคิดดังกล่าว เป็นเรื่องในกลุ่มภาครัฐหรือภาควิชาการต้อง สร้างสรรค์ให้เกิดแนวปฏิบัติในสังคมและองค์กร และนำมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อให้เกิดการขยายตัวที่กว้างขวางต่อไป

๗.กลุ่มที่เป็นหัวใจของการขับเคลื่อนเพราะเป็นคนส่วนใหญ่ คือ ภาคีเครือข่ายหรือผู้ปฏิบัติงาน ในองค์กร โดยปกติภาคีเครือข่ายย่อมมีภารกิจที่ต้องปฏิบัติเพื่อตอบสนองต่อเป้าหมายของกลุ่มภาคีเครือข่ายในด้านที่สนใจ มี “ปัญหาที่ยากแก่ ความดีที่ยากทำ” เป็นของลุ่ม แต่ขาดความรู้ในการพัฒนา แต่การหาความรู้เพื่อมาพัฒนา หากไม่มีวิธีการที่ถูกต้อง เร่งรีบในการบรรลุความสำเร็จ อาจใช้วิธีการที่ขัดต่อศีลธรรม อันจะเป็นปัญหาต่อสังคมและต่อองค์กร โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อความยั่งยืนของความสำเร็จที่มุ่งหวัง ดังนั้น ภาคีเครือข่ายหรือผู้ปฏิบัติจึงต้องฝึกฝนการสื่อสาร(สุนทรียสนทนา) กับกลุ่มภาครัฐหรือฝ่ายวิชาการรวมทั้งสื่อสารกันเองระหว่างภาคีเครือข่ายที่อาจมีวัตถุประสงค์ที่อาจจะไม่ตรงกันหรือขัดกัน เพื่อให้เกิด “ความยุติธรรม” ตามนัยยะที่ในหลวงรัชกาลที่ ๙ ได้ทรงพระราชทาน เพื่อให้ปวงชนชาวไทยเกิด “รู้รักสามัคคี” การสื่อสารดังกล่าวจำเป็นต้อง มีการฟังด้วยการละวางความคิดอคติ (ไม่ด่วนตัดสิน) ทั้งยัง ฟังด้วยสติ(คือระลึกถึงทันความคิดของตนเอง) ค่อยเก็บข้อมูลจนชัดเจน สามารถสรุปได้ตรง ตามหลักวิชา และข้อเท็จจริง

การนำการพัฒนาคุณธรรมด้วยหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

การพัฒนาคุณธรรมด้วยหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

แก่นแท้ของสุนทรียสนทนา

๒.๔ สุนทรียสนทนา (Appreciate Inquiry) เครื่องมือนี้มีไว้ช่วยแกนนำอำนวยความสะดวก

สะดวกให้กับสมาชิกที่อาจมีปัญหาคารคิด “กิจกรรมความดี” ตามยุทธศาสตร์ที่ ๓ ไม่ได้ มีขั้นตอนง่าย ๆ ดังต่อไปนี้

ก. Define-ระบุปัญหา จาก “ปัญหาที่อยากแก้ ความดีที่อยากทำ” ที่สมาชิกสรุปหรือกำหนดจากการตกลงใจของสมาชิก

ข. Discovery-ฟังเรื่องเล่าคนเก่งคนดี ค้นหาผู้ที่มีประสบการณ์แก้ปัญหาดังกล่าวให้ผู้มีประสบการณ์เล่าให้สมาชิกฟัง ถึงปัญหา(ทุกข์) สาเหตุ เป้าหมาย ทางแก้(กิจกรรม) หลักคุณธรรมที่ใช้ หากไม่มีคนเก่งคนดี เป็นตัวอย่าง อาจใช้สื่อ “ดอกไม้บานสื่อสารความดี” และ “มุ่งสู่เป้าหมายถึงแก่นของศูนย์คุณธรรมเป็นแหล่งข้อมูลให้สมาชิกแทนได้ที่

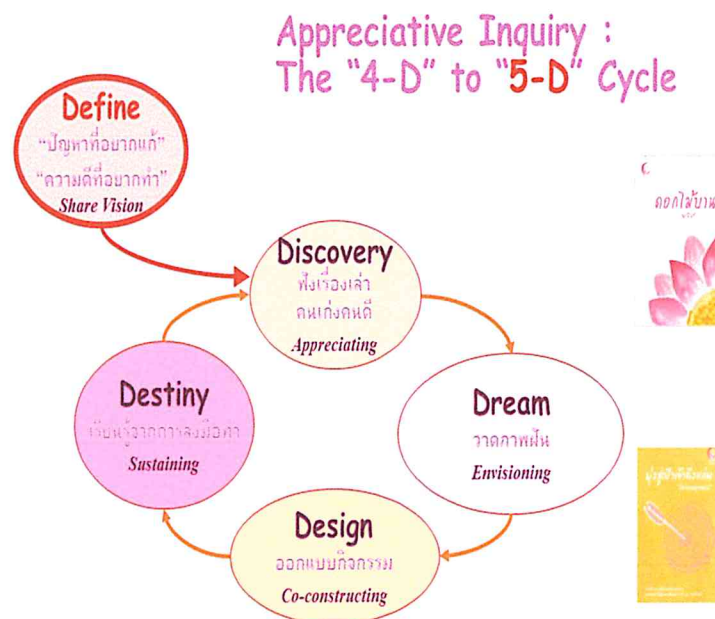
<http://dl.moralcenter.or.th/handle/๖๖๒๖๔๔๙๙๐๐/๒๙๗> และ

<http://goo.gl/OtqvcA> ตามลำดับ

ค. Dream-วาดภาพฝัน หลังฟังจากเรื่องเล่า ให้สมาชิกร่วมกันกำหนดเป้าหมายร่วมที่สมาชิกอยากจะทำสำเร็จ ที่จะนำไปสู่ปฏิบัติในสมาชิกของภาคี ๓ ประเด็น

ง. Design-ออกแบบกิจกรรม จากภาพฝันที่เป็นเป้าหมายร่วมของสมาชิก นำไปสู่การกำหนด“กิจกรรมความดี” หรือ “โครงการ” เพื่อดำเนินการตามที่ สมาชิกเห็นชอบร่วมกัน

จ. Destiny-เรียนรู้จากการลงมือทำ สมาชิกจะนำข้อตกลงทั้งที่เป็น Dream และ Design ไปดำเนินการและปรับแต่ง จนบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย“เปิดพื้นที่ความดี” ให้สมาชิกมานำเสนอความก้าวหน้าและการเรียนรู้ จัดกิจกรรมไป“เยี่ยม-ชมเครือข่าย”เพื่อเชื่อมโยง ถักทอเครือข่ายร่วมกัน

<http://dl.moralcenter.or.th/handle/6626449900/297> , <http://goo.gl/OtqvcA>

Modified from
Dr. David Cooperrider

๔. วิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์ การส่งเสริมคุณธรรม

วิสัยทัศน์

สังคมไทยมีคุณธรรมเป็นรากฐานที่สำคัญในการดำรงชีวิต สืบสานความเป็นไทย อยู่ร่วมกันด้วยความสันติสุขในประเทศไทย ประชาคมอาเซียนและประชาคมโลกอย่างยั่งยืน

เป้าประสงค์

สังคมไทยเป็นสังคมคุณธรรม คนไทยปฏิบัติตนตามหลักคำสอนทางศาสนาที่ตนนับถือ น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติ ดำรงรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรมอันดีงามของไทย และอยู่ร่วมกันด้วยสันติสุขในประเทศไทย ประชาคมอาเซียนและประชาคมโลกอย่างยั่งยืน

พันธกิจ

(๑) พัฒนาคนให้มีคุณธรรมตามหลักธรรมทางศาสนา น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นหลักในการพัฒนาคุณภาพชีวิต และดำรงชีวิตตามวิถีวัฒนธรรมไทยที่ดีงาม

(๒) พัฒนาระบบการบริหารจัดการด้านการส่งเสริมคุณธรรมให้มีประสิทธิภาพในมิติต่างๆ

(๓) ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนของสังคมตระหนักและร่วมกันเป็นเครือข่าย มีส่วนร่วมในกระบวนการส่งเสริมคุณธรรม เพื่อสร้างสังคมคุณธรรมที่อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข มีธรรมาภิบาล มีความสมานฉันท์ และมีความยั่งยืน

(๔) ส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นแบบอย่างด้านคุณธรรมในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลก

วัตถุประสงค์หลัก

๑) เพื่อวางระบบรากฐานการเสริมสร้างคุณธรรมในสังคมไทย

๒) เพื่อสร้างความเข้มแข็งในระบบการบริหารจัดการด้านการส่งเสริมคุณธรรมให้เป็นเอกภาพ

๓) เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการส่งเสริมคุณธรรม

๔) เพื่อส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นแบบอย่างด้านคุณธรรมในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลก

ยุทธศาสตร์การส่งเสริมคุณธรรม

แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๔) ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์ ๔ ยุทธศาสตร์ และแต่ละยุทธศาสตร์ประกอบด้วยกลยุทธ์ต่างๆ ดังต่อไปนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ วางระบบรากฐานการเสริมสร้างคุณธรรมในสังคมไทย มี ๘ กลยุทธ์ ดังนี้

กลยุทธ์ที่ ๑ วางระบบรากฐานการเสริมสร้างคุณธรรมของสถาบันครอบครัว

กลยุทธ์ที่ ๒ วางระบบรากฐานการเสริมสร้างคุณธรรมของสถาบันการศึกษา

กลยุทธ์ที่ ๓ วางระบบรากฐานการเสริมสร้างคุณธรรมของสถาบันศาสนา

กลยุทธ์ที่ ๔ วางระบบรากฐานการเสริมสร้างคุณธรรมของสถาบันเศรษฐกิจ

กลยุทธ์ที่ ๕ วางระบบรากฐานการเสริมสร้างคุณธรรมของสถาบันทางการเมืองการปกครอง (ภาคราชการและภาคการเมืองทุกระดับ)

กลยุทธ์ที่ ๖ วางระบบรากฐานการใช้วัฒนธรรมไทยเป็นฐานในการเสริมสร้างคุณภาพ

กลยุทธ์ที่ ๗ วางระบบรากฐานการใช้สื่อมวลชนเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมคุณธรรม

กลยุทธ์ที่ ๘ วางระบบรากฐานการเสริมสร้างคุณธรรมในภาควิชาชีพ

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ สร้างความเข้มแข็งในระบบการบริหารจัดการด้านการส่งเสริมคุณธรรมให้เป็นเอกภาพ มี ๓ กลยุทธ์ ดังนี้

กลยุทธ์ที่ ๑ สร้างและพัฒนาระบบบริหารจัดการงานด้านส่งเสริมคุณธรรมและเสริมสร้างความเป็นเอกภาพแก่สถาบัน/องค์กรในสังคม

กลยุทธ์ที่ ๒ พัฒนาศักยภาพบุคลากรผู้ทำหน้าที่ในการส่งเสริมคุณธรรม

กลยุทธ์ที่ ๓ เสริมสร้างความเป็นเอกภาพด้วยคุณธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการส่งเสริมคุณธรรม มี ๕ กลยุทธ์ ดังนี้

กลยุทธ์ที่ ๑ สร้างและขยายเครือข่ายการขับเคลื่อนคุณธรรมในทุกภาคส่วน

กลยุทธ์ที่ ๒ พัฒนาเครือข่ายขับเคลื่อนคุณธรรม

กลยุทธ์ที่ ๓ ส่งเสริมและสนับสนุนภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนในการดำเนินงานด้านคุณธรรม

กลยุทธ์ที่ ๔ สร้างระบบบริหารจัดการภาคีเครือข่ายและแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรม

กลยุทธ์ที่ ๕ ใช้มาตรการทางด้านการเงินและการคลังในการส่งเสริมเครือข่ายคุณธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นแบบอย่างด้านคุณธรรมในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลก มี ๓ กลยุทธ์ ดังนี้

กลยุทธ์ที่ ๑ เสริมสร้างความร่วมมือระหว่างประชาคมอาเซียนในด้านการอยู่ร่วมกัน อย่างเอื้ออาทรแบ่งปัน และมีจิตสาธารณะ เพื่อโลกและประเทศชาติ

กลยุทธ์ที่ ๒ เสริมสร้างและธำรงไว้ซึ่งสันติภาพความมั่นคงและความยั่งยืนของภูมิภาคอาเซียนด้วยคุณธรรม

กลยุทธ์ที่ ๓ เสริมสร้างคุณธรรมและความร่วมมือระหว่างประชาคมอาเซียนและประชาคมโลกในการตระหนักและรักษาความสมดุลของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(๓) ส่งเสริมอุตสาหกรรม วัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ

(๔) พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานในการจัดการศึกษา วิจัย บริหารจัดการความรู้ และสร้างนวัตกรรมด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

(๕) พัฒนาศักยภาพการเสริมสร้างความสัมพันธ์ เกียรติภูมิและภาพลักษณ์ที่ดี เพื่อนำความเป็นไทยสู่สากล

(๖) พัฒนากลไก และยกระดับการบริหารจัดการงานวัฒนธรรม

จุดเน้น และแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ของกระทรวงวัฒนธรรม ๙ ด้าน ประกอบด้วย

(๑) การเทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์ และการอนุรักษ์ พัฒนาและสืบสานมรดกทางศิลปะและวัฒนธรรม

(๒) การส่งเสริมอัตลักษณ์ไทยและความเป็นไทย

(๓) การเสริมสร้างค่านิยมหลักของไทย ๑๒ ประการ รวมถึงเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคม และเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม

(๔) การพัฒนาและบริการการเรียนรู้และการวิจัยทางศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

(๕) การนำทุนและทรัพยากรทางวัฒนธรรม มาต่อยอดและสร้างสรรค์เพื่อเพิ่มรายได้ทางเศรษฐกิจ

(๖) การส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาเฉพาะด้านศิลปวัฒนธรรม

(๗) ส่งเสริมการแก้ไขปัญหาและพัฒนาจังหวัดชายแดนใต้โดยใช้มิติวัฒนธรรม

(๘) การพัฒนาความร่วมมือกับประชาคมอาเซียน และนำภาพลักษณ์ไทยสู่สากล

(๙) การพัฒนาสมรรถนะองค์กรและศักยภาพภาคีเครือข่ายทางวัฒนธรรม

๖. ยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑

วิสัยทัศน์

“ศูนย์กลางบริการสีเขียวอินโดจีน”

ประเด็นยุทธศาสตร์

(๑) พัฒนาระบบการผลิต การบริหารจัดการการตลาดสินค้าเกษตรและสินค้าชุมชน

(๒) พัฒนาเครือข่ายการค้า การลงทุน การบริการโครงข่ายคมนาคมขนส่งสีเขียวอินโดจีน และ

อาเซียน

(๓) พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม อารยธรรม สังคม กีฬาและสุขภาพ

(๔) การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

เป้าประสงค์

(๑) ผลผลิตการเกษตรมีคุณภาพ ปลอดภัยได้มาตรฐาน และมีมูลค่าเพิ่มที่ยั่งยืน

(๒) เชื่อมโยงเส้นทางคมนาคมในกลุ่มจังหวัด ภูมิภาค และต่างประเทศ เพื่อใช้ศักยภาพแหล่งที่ตั้งและความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐานเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจประเทศเพื่อนบ้าน

(๓) พัฒนาการค้าการลงทุนและความร่วมมือชายแดนไทย - พม่า - ไทย - ลาว

(๔) อนุรักษ์ ฟื้นฟู และพัฒนาการท่องเที่ยววัฒนธรรม เชิงนิเวศ ประวัติศาสตร์ กีฬาและสุขภาพ

(๕) บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

กลยุทธ์

(๑) พัฒนาและส่งเสริมกระบวนการผลิต การปรับปรุงคุณภาพ การแปรรูปและการบรรจุภัณฑ์ โดยใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม

(๒) พัฒนาการคมนาคมและระบบ logistics

(๓) พัฒนาและส่งเสริมการค้า การตลาด ทั้งภายในและต่างประเทศ

(๔) ส่งเสริมการเตรียมความพร้อม รองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC)

(๕) เสริมสร้างสมรรถนะผู้ประกอบการและการลงทุน

(๖) ส่งเสริม พัฒนา และอนุรักษ์การท่องเที่ยว

(๗) ส่งเสริมการตลาดเพื่อการท่องเที่ยว

๗. ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดสุโขทัย พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔

วิสัยทัศน์

“มรดกโลกเลิศล้ำ เมืองแห่งอารยธรรมและความสุขอย่างยั่งยืน”

พันธกิจ

“พัฒนาคนและสังคม การเกษตร การท่องเที่ยว และอุตสาหกรรม เพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมและวิถีชีวิต ให้มีเอกลักษณ์โดดเด่น เข้มแข็งและยั่งยืน”

เป้าประสงค์

๑. สร้างความยั่งยืนในการประกอบอาชีพและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน
๒. อนุรักษ์วัฒนธรรมและเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ
๓. ส่งเสริมสุขภาวะและสร้างสมดุลต่อสภาพแวดล้อม
๔. ยกระดับคุณภาพชีวิตของคนและสังคม

ค่านิยมหลักจังหวัดสุโขทัย

“มุ่งมั่นผลงาน บริการด้วยใจ โปร่งใสให้ตรวจสอบ ตอบสนองยุทธศาสตร์จังหวัด”

Positioning

๑. เมืองเกษตรกรรม
๒. เมืองท่องเที่ยว
๓. เมืองอุตสาหกรรม

ประเด็นยุทธศาสตร์

๑. พัฒนาและส่งเสริม การเกษตร อุตสาหกรรมและการบริการ ให้มีคุณภาพปลอดภัยได้มาตรฐานสากล เกิดมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและแก้ไขปัญหาความยากจน
๒. พัฒนาและส่งเสริม การท่องเที่ยว ให้ได้มาตรฐานและมีเอกลักษณ์ที่โดดเด่นอย่างยั่งยืน
๓. ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพคน สังคม สุขภาวะและรักษาสมดุลสภาพแวดล้อมให้เข้มแข็งปลอดภัยและปรับตัวได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างยั่งยืน

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนาและส่งเสริม การเกษตร อุตสาหกรรม และการบริการ ให้มีคุณภาพ ปลอดภัยได้มาตรฐานสากล เกิดมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและแก้ไขปัญหาความยากจน

๑.๑ เพิ่มมูลค่าการผลิตภาคเกษตรให้มีคุณภาพปลอดภัยและได้มาตรฐาน

- (๑) ส่งเสริมการเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจอย่างครบวงจร
- (๒) ส่งเสริมการเกษตรเพื่ออุตสาหกรรมและการแปรรูป

(๓) ส่งเสริมการเกษตรทางเลือกและตามแนวทางหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง วิถีชีวิตของชุมชน

๑.๒ พัฒนาส่งเสริมภาคอุตสาหกรรมและการแปรรูป ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

- (๑) พัฒนาและส่งเสริมอุตสาหกรรมแปรรูปสินค้าของชุมชนและครัวเรือน
- (๒) พัฒนาและส่งเสริมอุตสาหกรรมการผลิตสินค้าหัตถกรรมและวัฒนธรรม
- (๓) ส่งเสริมและสนับสนุนอุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร
- (๔) สนับสนุนการพัฒนาต่อยอดนวัตกรรมและผลงานวิจัย

๑.๓ ยกกระดับคุณภาพภาคการผลิตและบริการ ให้ได้มาตรฐานปลอดภัยและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

- (๑) ด้านอาหาร ที่อยู่อาศัย ที่พัก และสุขภาพ
- (๒) ด้านการค้าและการลงทุน
- (๓) ด้านระบบโลจิสติกส์
- (๔) ด้านการศึกษา ท่องเที่ยว กีฬาและนันทนาการ
- (๕) ด้านภาครัฐ

๒. พัฒนาและส่งเสริม การท่องเที่ยว ให้ได้มาตรฐานและมีเอกลักษณ์ที่โดดเด่นอย่างยั่งยืน

๒.๑ สร้างมาตรฐานด้านการจัดการท่องเที่ยว

(๑) มาตรฐานด้านการรักษาสภาพแวดล้อม ภูมิทัศน์ และความสะอาดของสถานที่ท่องเที่ยว

- (๒) มาตรฐานด้านความปลอดภัยและการคมนาคมของสถานที่ท่องเที่ยว
- (๓) มาตรฐานด้านการให้บริการเกี่ยวกับการท่องเที่ยว

๒.๒ ฟื้นฟูและอนุรักษ์ ประเพณีวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวิถีชีวิตชุมชน ให้เป็นกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

(๑) ค้นหาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยว ประเพณีวัฒนธรรมและวิถีชีวิตชุมชนของชาวสุโขทัยให้สืบทอดต่อไปอย่างยั่งยืน

(๒) พัฒนาและเชื่อมโยง ประเพณีวัฒนธรรมและวิถีชีวิตชุมชน ให้เป็นกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

๒.๓ เพิ่มมูลค่าด้านการท่องเที่ยว

(๑) เชื่อมโยงการท่องเที่ยวของจังหวัดสู่ภูมิภาคอื่น ทั้งภายในประเทศและในระดับสากล

(๒) ให้บริการข้อมูลการท่องเที่ยวแบบเบ็ดเสร็จครบวงจร และการสร้างเอกลักษณ์เฉพาะ

๓. ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพคน สังคม สุขภาวะและรักษาสมดุลสภาพแวดล้อมให้เข้มแข็ง
ปลอดภัย และปรับตัวได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างยั่งยืน

๓.๑ ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพคน สังคม และสุขภาวะอย่างยั่งยืน

- (๑) ด้านสุขภาพพลานามัยและอาหาร
- (๒) ด้านสถาบันครอบครัว เด็ก เยาวชน สตรี ผู้ด้อยโอกาส คนพิการและผู้สูงอายุ
- (๓) ด้านอาชญากรรมและยาเสพติด
- (๔) ด้านแพรระบาดโรคในมนุษย์ สัตว์และพืช
- (๕) ด้านการจราจรและขนส่ง
- (๖) ด้านการประกอบอาชีพ การพัฒนาฝีมือแรงงานและการคุ้มครองแรงงาน
- (๗) ด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ความปรองดอง และความรักสามัคคี

ของคนในชาติ

(๘) ด้านการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต

๓.๒ ป้องกันและสร้างสมดุลด้านสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืน

- (๑) ป้องกันและควบคุมเกี่ยวกับภัยพิบัติทางธรรมชาติและมลพิษต่างๆ
- (๒) ป้องกัน ดูแลรักษาและสร้างสมดุลทรัพยากรธรรมชาติ ป่าไม้ และแหล่งน้ำ
- (๓) ส่งเสริมการผลิตและใช้พลังงานทดแทน

๓.๓ เสริมสร้าง ด้านการเมืองการปกครอง ให้เข้มแข็งอย่างยั่งยืน

- (๑) ด้านสถาบันหลักของชาติตามแนวทางระบอบประชาธิปไตย
- (๒) ด้านการรักษาระเบียบวินัย การบังคับใช้กฎหมาย การสร้างความร่วมมือ และ

การป้องกันการทุจริตประพตมิชอบในทุกภาคส่วน

๘. วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดสุโขทัย

วิสัยทัศน์

วัฒนธรรมสร้างคนดี สังคมดี เศรษฐกิจดี สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดเป็นศูนย์กลาง
ข้อมูลด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมในระดับจังหวัด

พันธกิจ

- (๑) เติบโตสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
- (๒) สร้างความรู้ ความเข้าใจ ด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม
- (๓) ส่งเสริมการนำทุนทางวัฒนธรรมมาเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ

ยุทธศาสตร์

- (๑) ส่งเสริมการอนุรักษ์และสืบต่อวัฒนธรรม
- (๒) ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม
- (๓) ส่งเสริมการนำทุนทางวัฒนธรรมมาเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ

- (๔) ส่งเสริมการจัดการศึกษาด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม
- (๕) สร้างความเข้าใจอันดีกับองค์กรภาคีเครือข่าย
- (๖) สร้างการรับรู้ และความเข้าใจในงานวัฒนธรรม

วัตถุประสงค์

- (๑) เพื่อเทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
- (๒) เพื่ออนุรักษ์ สืบทอดงานวัฒนธรรม
- (๓) เพื่อป้องกันความเบี่ยงเบนทางวัฒนธรรม
- (๔) เพื่อสร้างรายได้ด้วยมิติทางวัฒนธรรม
- (๕) เพื่อสร้างความเข้าใจอันดีกับองค์กรภาคีเครือข่าย

จากการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดสุโขทัย จึงได้ประเมินศักยภาพของจังหวัด เพื่อให้การดำเนินงานในพื้นที่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาประเทศ ตลอดจนยุทธศาสตร์และแนวทางการดำเนินงานของกระทรวงวัฒนธรรม รวมถึงยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดและจังหวัด โดยการวิเคราะห์ จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรค (SWOT Analysis) ของจังหวัดสุโขทัย ดังนี้

จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weakness)
<p>๑. ทูทางวัฒนธรรมสูง มีแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางทั้งในและต่างประเทศ มีประวัติศาสตร์อันยาวนาน อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย - ศรีสัชนาลัย และเมืองบริวาร ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลก</p> <p>๒. พื้นที่ราบลุ่ม มีทรัพยากรธรรมชาติ ป่าไม้ แหล่งน้ำที่อุดมสมบูรณ์ เอื้อต่อการเกษตรและการท่องเที่ยว</p> <p>๓. มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมที่หลากหลาย เป็นเอกลักษณ์ ที่ได้รับการสืบทอดมาอย่างยาวนาน</p> <p>๔. ผู้คนมีความเอื้ออาทรและเป็นมิตร</p> <p>๕. เมืองท่องเที่ยวที่เหมาะสมแก่คนทุกเพศ ทุกวัย มีความสงบและปลอดภัยสูง ไม่เสี่ยงกับแหล่งอบายมุข</p> <p>๖. เส้นทางคมนาคมที่หลากหลาย ทั้งเครื่องบิน รถยนต์ และรถไฟ</p> <p>๗. องค์กรเครือข่ายที่เข้มแข็ง ทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาชน</p>	<p>๑. การดำเนินงานด้านวัฒนธรรม ประเพณี ยังคงรูปแบบเดิมๆ มีการปรับเปลี่ยนน้อย และไม่ดึงดูดให้นักท่องเที่ยวรายเดิมให้มาเที่ยวซ้ำ</p> <p>๒. บุคลากรภาครัฐ ภาคธุรกิจ และประชาชนในชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ยังขาดทักษะด้านภาษาต่างประเทศ</p> <p>๓. การจัดการระบบขนส่งที่เชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ต่าง ๆ ยังไม่ดีพอ</p> <p>๔. การจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรม ประเพณี หรือวันสำคัญทางศาสนา ในบางครั้งยังไม่สามารถรวมเป็นจุดเดียวได้ ทำให้ลักษณะงานไม่มีความน่าสนใจ</p> <p>๕. ขาดการวิจัย หรือประเมินความพึงพอใจและความต้องการของนักท่องเที่ยว เพื่อนำมาวางแผนในการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัด</p> <p>๖. ประสบปัญหาการเปลี่ยนแปลงของระดับน้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติ อาทิ แม่น้ำยม ลำคลองต่างๆ ที่ไม่สมดุลในฤดูฝนน้ำท่วม แต่ในฤดูแล้งไม่สามารถกักเก็บน้ำได้</p>

	<p>๗. ขาดการปรับปรุงภูมิทัศน์ของแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ</p> <p>๘. ขาดการวิจัย หรือประเมินความต้องการของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ในการวางแผนพัฒนาด้านการท่องเที่ยว</p>
--	---

โอกาส (Opportunity)	อุปสรรค (Threat)
<p>๑. การพัฒนาเส้นทางคมนาคมที่สะดวกและมีมาตรฐานเพื่อเชื่อมโยงกับประเทศสมาชิกอาเซียน เมียนมาร์</p> <p>๒. นโยบายการพัฒนาความร่วมมือ การค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมกับประเทศสมาชิกอาเซียน</p>	<p>๑. ค่านิยม และวิถีชีวิตของผู้คนที่เปลี่ยนแปลงไป</p> <p>๒. การรับวัฒนธรรมต่างชาติที่ขาดการกลั่นกรอง และเกิดการเบี่ยงเบนทางวัฒนธรรม</p> <p>๓. กฎมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ที่เกี่ยวข้องไม่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคม และสถานการณ์ในปัจจุบัน</p> <p>๔. ภัยธรรมชาติ อุทกภัยที่เกิดขึ้นทุกปี</p>

จังหวัดสุโขทัย มีจุดแข็งที่โดดเด่นด้านมรดกทางวัฒนธรรม และมีศักยภาพในการพัฒนาให้เป็นเมืองท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม จึงได้กำหนดให้การพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว ให้ได้มาตรฐานและมีเอกลักษณ์เป็นหนึ่งในยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด ซึ่งสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ด้านสร้างความสามารถในการแข่งขัน การใช้มิติทางวัฒนธรรมสนับสนุนการพัฒนาภาคการผลิตและบริการ พัฒนาผู้ประกอบการและเศรษฐกิจชุมชน รวมทั้งการเชื่อมโยงภูมิภาคและเศรษฐกิจโลก นโยบายพัฒนาประเทศไทย ๔.๐ กลุ่มอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ วัฒนธรรมและบริการที่มีมูลค่าสูง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและการแข่งขันได้อย่างยั่งยืน เป้าหมายที่ ๔ ประเทศมีรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่า ๓ ล้านล้านบาท และจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยว ยุทธศาสตร์กระทรวงวัฒนธรรม ด้านส่งเสริมอุตสาหกรรม วัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ ยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑ ด้านพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม อารยธรรม สังคม กีฬา และสุขภาพ และยุทธศาสตร์จังหวัดสุโขทัย พัฒนาและส่งเสริมอุตสาหกรรมการผลิตสินค้าหัตถกรรมและวัฒนธรรม นอกจากนี้ จังหวัดสุโขทัยยังให้ความสำคัญในด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมอันดีงาม และการเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ ซึ่งได้ดำเนินการควบคู่กับการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ประเพณี ของจังหวัด

สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดสุโขทัย ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการดำเนินงานวัฒนธรรม ที่สอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตลอดจนยุทธศาสตร์การดำเนินงานของกระทรวงวัฒนธรรม ยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด และยุทธศาสตร์จังหวัด จึงกำหนดเป็นโครงการตามแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ปีงบประมาณ ๒๕๖๑ ซึ่งมีความครอบคลุมในทุกด้าน โดยใช้จุดแข็ง

ผนวกกับโอกาส และปรับปรุงจุดอ่อน เพื่อให้การดำเนินงานเกิดประสิทธิภาพและตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่ จำนวน ๔๑ โครงการ ดังนี้

ที่	โครงการ	นโยบาย/ยุทธศาสตร์	
๑	ลดยกรทงเผาเทียนเล่นไฟ จังหวัดสุโขทัย ประจำปี ๒๕๖๐	๑. แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ปี ด้านสร้าง ความสามารถในการแข่งขัน การใช้มิติทาง วัฒนธรรมสนับสนุนการพัฒนาภาคการผลิตและ บริการ พัฒนาผู้ประกอบการและเศรษฐกิจชุมชน รวมทั้งการเชื่อมโยงภูมิภาคและเศรษฐกิจโลก	
๒	มหาสงกรานต์กรุงสุโขทัย ร้อยดวงใจสร้งน้ำพระองนะ วัดศรีชุม		
๓	สืบสานประเพณีสงกรานต์ตามแบบวิถีไทย		
๔	ถนนสายวัฒนธรรม	๒. นโยบายพัฒนาประเทศไทย ๔.๐ กลุ่มอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ วัฒนธรรมและบริการ ที่มีมูลค่าสูง ๓. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การสร้างความเข้มแข็งทาง เศรษฐกิจและการแข่งขันได้อย่างยั่งยืน เป้าหมายที่ ๔ ประเทศมีรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นไม่ต่ำ กว่า ๓ ล้านล้านบาท และจัดอันดับความสามารถใน การแข่งขันด้านการท่องเที่ยว ๔. ยุทธศาสตร์กระทรวงวัฒนธรรม ด้านส่งเสริม อุตสาหกรรม วัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์ เพื่อสร้าง มูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ ๕. ยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑ ด้านพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม อารยธรรม สังคม กีฬา ๖. ยุทธศาสตร์จังหวัดสุโขทัย พัฒนาและส่งเสริม อุตสาหกรรมการผลิตสินค้าหัตถกรรมและ วัฒนธรรม	
๕	เทศกาลวันขึ้นปีใหม่		
๖	ส่งเสริม สนับสนุนการฟื้นฟู ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่นจังหวัดและกลุ่มจังหวัด (ส่งเสริมและ พัฒนาอาหารพื้นถิ่น)		
๗	ส่งเสริม สนับสนุนการฟื้นฟูขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่นจังหวัดและกลุ่มจังหวัด (การพัฒนา สินค้าทางวัฒนธรรม CPOT)		
๘	บริหารจัดการงานวัฒนธรรมจังหวัดสุโขทัย		
๙	ท่องเที่ยวเส้นทางแสวงบุญในมิตินศาสนา		
๑๐	สืบสานประเพณีออกพรรษาดักบาตรเทโวโรหณะ นบพระอัฐารศ ยอยศพ่อขุนรามคำแหงมหาราช วัดสะพานหินจังหวัดสุโขทัย		๑. แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ปี ด้านการพัฒนาและ เสริมสร้างศักยภาพคน ดำเนินการเพื่อสนับสนุน การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต ยกกระดับ การศึกษาและการเรียนรู้ ปลุกฝังระเบียบวินัย

ที่	โครงการ	นโยบาย/ยุทธศาสตร์
๑๑	โครงการ กิจกรรม ตามแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรม	<p>คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์ และสร้าง ความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทย</p> <p>๒. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การเสริมสร้างและพัฒนา ศักยภาพมนุษย์ เป้าหมายที่ ๕ สถาบันทางสังคมมี ความเข้มแข็ง และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะสถาบันครอบครัว</p> <p>สถาบันการศึกษา สถาบันศาสนา ชุมชน สื่อมวลชน และภาคเอกชน</p> <p>๓. ยุทธศาสตร์กระทรวงวัฒนธรรม เสริมสร้าง คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และความเป็นไทย</p>
๑๒	ยกย่องผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพุทธศาสนา	
๑๓	ส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่วิถีพุทธ	
๑๔	บรรพชา อุปสมบทพระภิกษุสามเณรและบวชศีลจาริณี ภาคฤดูร้อน	
๑๕	ประกวดบรรยายธรรม	
๑๖	ประกวดสวดมนต์หมู่ทำนองสรภัญญะ	
๑๗	สัปดาห์ส่งเสริมพระพุทธศาสนา เนื่องในเทศกาลวันวิสาขบูชา	
๑๘	สัปดาห์ส่งเสริมพระพุทธศาสนา เนื่องในเทศกาลวันอาสาฬหบูชาและวันเข้าพรรษา	
๑๙	ลานธรรม ลานวิถีไทย	
๒๐	ศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์	
๒๑	ชุมชนคุณธรรม	
๒๒	ศูนย์วัฒนธรรมเฉลิมราช	
๒๓	ชุมชนวัฒนธรรมต้นแบบ	
๒๔	ส่งเสริม สนับสนุนการฟื้นฟู ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่นจังหวัดและกลุ่มจังหวัด (พัฒนา เครือข่ายชุมชน ประกวดหมู่บ้านพอเพียง	

ที่	โครงการ	นโยบาย/ยุทธศาสตร์
๔๒	เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ 12 สิงหาคม	
๔๓	อาสาสมัครดูแลรักษาโบราณสถานและวัฒนธรรมท้องถิ่น	
๔๔	ส่งเสริม สนับสนุนการฟื้นฟูชนบทธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่นจังหวัดและกลุ่มจังหวัด (มหกรรมศิลป์ ลิเก ปีพาทย์พื้นบ้าน	<p>๑. แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ปี ด้านการสร้างโอกาส ความเสมอภาค และเท่าเทียมกันทางสังคม ดำเนินการเพื่อสร้างความเข้มแข็งของสถาบันทาง สังคม ทุนทางวัฒนธรรม และความเข้มแข็งของ ชุมชน เสริมสร้างสภาพแวดล้อมและนวัตกรรมที่ เอื้อต่อการดำรงชีวิตในสังคมสูงวัย</p> <p>๒. จุดเน้นกระทรวงวัฒนธรรม ข้อ ๓ การเสริมสร้าง ค่านิยมหลักของคนไทย ๑๒ ประการ รวมถึง เสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคม และเสริมสร้าง คุณธรรม จริยธรรม</p>
๔๕	ส่งเสริม สนับสนุนการฟื้นฟูชนบทธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่นจังหวัดและกลุ่มจังหวัด (ประกวดทำนองเสนาะ)	
๔๖	สร้างภูมิคุ้มกันทางสังคมด้วยมิติวัฒนธรรม	
๔๗	พัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์	
๔๘	ส่งเสริม สนับสนุน การฟื้นฟูชนบทธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่นจังหวัดและกลุ่มจังหวัด (ประกวดคัด ลายมือ ระดับประถมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย	
๔๙	ฟื้นฟูวิถีชีวิตชาวกะเหรี่ยงจังหวัดสุโขทัย	
๕๐	ตรวจติดตามสถานประกอบการตาม พ.ร.บ ภาพยนตร์ และวีดิทัศน์	

ส่วนที่ ๓

อำนาจหน้าที่ ของสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด

อำนาจหน้าที่ ของสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดสุโขทัย ตามกฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม พ.ศ. ๒๕๕๗ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๔)

ข้อ ๑๔ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ดังนี้ต่อไป

- (๑) ประสานงานและปฏิบัติหน้าที่ในฐานะตัวแทนของกระทรวงในส่วนภูมิภาค รวมทั้งดำเนินการประสาน และสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมในเขตพื้นที่จังหวัด
- (๒) ส่งเสริมการพัฒนาองค์ความรู้และแหล่งเรียนรู้ด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมในเขตพื้นที่จังหวัด
- (๓) ดำเนินการป้องกัน และแก้ไขปัญหาการเบี่ยงเบนทางวัฒนธรรม โดยประสานงาน หรือร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐและเอกชน
- (๔) จัดทำแผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับงานด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมในเขตพื้นที่จังหวัด
- (๕) ส่งเสริม สนับสนุน และประสานการดำเนินงานของสภาวัฒนธรรมจังหวัด สภาวัฒนธรรมอำเภอ และสภาวัฒนธรรมตำบล รวมทั้งหน่วยงานอื่นที่ดำเนินงานด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมในเขตพื้นที่จังหวัด
- (๖) ปฏิบัติงานร่วมกับ หรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

อำนาจหน้าที่ของสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดสุโขทัย

สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดสุโขทัย แบ่งโครงสร้างของหน่วยงาน เป็น ๑ ฝ่าย ๒ กลุ่มงาน ดังนี้

๑. ฝ่ายบริหารทั่วไป

มีภารกิจและหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงาน ดังนี้

- (๑) งานบริหารทั่วไป
- (๒) งานบริหารบุคคล
- (๓) งานวินัยอุทธรณ์ ร้องทุกข์
- (๔) งานด้านกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง
- (๕) งานการเงินและบัญชี
- (๖) งานพัสดุและอาคารสถานที่
- (๗) งานสวัสดิการและนันทนาการ
- (๘) งานศูนย์บริการประสานงาน

ที่	โครงการ	นโยบาย/ยุทธศาสตร์
๒๕	ส่งเสริมศิลปะการแสดงพื้นบ้าน	
๒๖	ส่งเสริม อนุรักษ์ ดนตรีไทยในสถานศึกษา	
๒๗	สัปดาห์ส่งเสริมพุทธศาสนา เนื่องในเทศกาลวันมาฆบูชา	
๒๘	โครงการจัดงานมหกรรมวัฒนธรรมไทย ๕ F จังหวัดสุโขทัย ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๑	
๒๙	บริหารจัดการงานสภาวัฒนธรรม	
๓๐	โครงการบูรณะศาสนสถานศาสนาอื่น (คริสต์ อิสลาม)	
๓๑	โครงการคลินิกคุณธรรม	
๓๒	ศาสนิกสัมพันธ์	
๓๓	ค่ายเยาวชนสมานฉันท์	
๓๔	สำรวจพระพุทธรูปรัชกาลที่ ๙ สร้าง	
๓๕	ช่วยเหลือวัดประสบภัยพิบัติต่างๆ	
๓๖	ค่ายคุณธรรม	
๓๗	รวมพลังศาสนาทุกศาสนา	
๓๘	แผนการอุปถัมภ์คุ้มครองศาสนาต่างๆ	
๓๙	ทำบุญตักบาตร เพื่อถวายเป็นพระราชกุศล เนื่องในวันคล้าย วันพระราชสมภพ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพล อดุลยเดช บรมนาถบพิตร 5 ธันวาคม ทำบุญตักบาตร เพื่อถวายเป็นพระราชกุศล เนื่องในวันคล้าย วันพระราชสมภพ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพล อดุลยเดช บรมนาถบพิตร 5 ธันวาคม	<p>๑. แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ปี ด้านความมั่นคง การเกิดทุนสถาบันหลักของชาติและสนับสนุนงานรักษาความมั่นคง และความสงบเรียบร้อยภายใน</p> <p>๒. จุดเน้นกระทรวงวัฒนธรรม การเกิดทุนสถาบันชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์ และการอนุรักษ์ พัฒนาและสืบสานมรดกทางศิลปะและวัฒนธรรม</p>
๔๐	เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี 2 เมษายน	
๔๑	เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ 28 กรกฎาคม	

- (๙) งานศูนย์ประสานงานราชการใสสะอาด
- (๑๐) งานประชาสัมพันธ์
- (๑๑) งานประสานราชการทั่วไปและงานที่มีได้กำหนดให้เป็นหน้าที่ของกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งโดยเฉพาะ
- (๑๒) งานอื่นๆตามที่ได้รับมอบหมาย

๒. กลุ่มยุทธศาสตร์และเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม

มีภารกิจและหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงาน ดังนี้

- (๑) ศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์งานทางวิชาการเพื่อพัฒนางานด้านวัฒนธรรมของจังหวัด
- (๒) จัดทำและพัฒนาแผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับงานด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมในเขตพื้นที่จังหวัด

และกลุ่มจังหวัด

(๓) จัดทำแผนงาน/โครงการ เพื่อขอรับงบประมาณสนับสนุน หรือ สนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรต่างๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

- (๔) บริหารงบประมาณ เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์
- (๕) จัดทำแผนการตรวจ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม
- (๖) ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและรายงานผลตามแผนงาน/โครงการ
- (๗) สนับสนุนการตรวจราชการในพื้นที่

๓. กลุ่มส่งเสริมศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

มีภารกิจและหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงาน ดังนี้

- (๑) ศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์งานทางวิชาการ เพื่อส่งเสริมการพัฒนาองค์ความรู้ด้านศาสนา

ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น

- (๒) ส่งเสริม พัฒนาแหล่งเรียนรู้ในชุมชน

- (๓) ส่งเสริม สนับสนุน อนุรักษ์ฟื้นฟู สืบสาน พัฒนา เผยแพร่ งานด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม

ประเพณี

(๔) ส่งเสริม สนับสนุน อำนวยความสะดวกการดำเนินการเกี่ยวกับงานพระราชพิธี งานพระราชกุศล งานรัฐพิธี และงานศาสนพิธี ในพื้นที่จังหวัด

(๕) ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนา เพื่อดำเนินการด้านคุณธรรม จริยธรรมของทุกศาสนาและงานศาสนิกสัมพันธ์

- (๖) รณรงค์ ส่งเสริม พัฒนา และสร้างค่านิยมที่พึงประสงค์ เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันทางวัฒนธรรม

- (๗) สร้างและพัฒนาเครือข่ายทางศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม เพื่อเผยแพร่ อำนวยความสะดวก อำนวยรักษา อนุรักษ์ สืบสาน

ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และประเพณีทั้งในระดับชาติ และระดับท้องถิ่น เช่น อส. มศ.

- (๘) ส่งเสริม สนับสนุน และประสานการดำเนินงานของสภาวัฒนธรรมทุกระดับ ในเขตพื้นที่

- (๙) กำกับ ดูแล และดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และ

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ

- (๑๐) ส่งเสริม และสนับสนุนการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาด้านวัฒนธรรม

(๑๑) ดำเนินการด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม ร่วมกับหน่วยงานอื่นในจังหวัด กลุ่มจังหวัด และ หรือระหว่างประเทศ

(๑๒) ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยสมาคม มูลนิธิ และองค์กรทางวัฒนธรรมในเขตพื้นที่

(๑๓) ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ส่วนที่ ๔

แบบฟอร์มการติดตามประเมินผลแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมระดับจังหวัดสุโขทัย
ปีงบประมาณ ๒๕๖๐

แบบฟอร์มการติดตามประเมินผลแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมระดับจังหวัดสุโขทัย

ปีงบประมาณ ๒๕๖๐

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

ชื่อ จังหวัดสุโขทัย สถานที่ตั้ง ศาลากลางจังหวัดสุโขทัย ถนนนิกรเกษม อำเภอเมืองสุโขทัย...จังหวัดสุโขทัย.....
 ชื่อผู้ประสานงาน...นางสาวอมรรณ ตริเนตร...โทร.....๐๘๑ ๘๗๔๒๖๗๑.....

จำนวนโครงการ/กิจกรรมที่ดำเนินกิจกรรมจริงในปีงบประมาณ ๒๕๖๐ ๗๖ โครงการ

จำนวนงบประมาณที่ใช้ดำเนินการจริงในปีงบประมาณ ๒๕๖๐ รวม ๒๘,๕๒๗,๑๘๘ บาท

●จากงบประมาณของหน่วยงาน รวมทุกโครงการจำนวน ๒๘,๕๒๗,๑๘๘ บาท

●จากงบอื่นๆ รวมทุกโครงการจำนวน.....บาท

โครงการ	ผลสำเร็จ		งบประมาณ ที่ใช้	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๐				หมายเหตุ
	ผลลัพธ์ เชิงปริมาณ	ผลลัพธ์ เชิงคุณภาพ			ไตรมาส ๑ (ต.ค.-ธ.ค.๕๙)	ไตรมาส ๒ (ม.ค.-มี.ค.๖๐)	ไตรมาส ๓ (เม.ย.-มิ.ย.๖๐)	ไตรมาส ๔ (ก.ค.-ก.ย.๖๐)	
๑ ชุมชนคุณธรรม ขับเคลื่อนด้วยพลังบวร	จำนวน ๘ ชุมชน	เด็กเยาวชนและประชาชน กลุ่มเป้าหมายมีในหลักสูตร ทางศาสนา น้อมนำหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง และรวมสืบสาน ประเพณี วิถีวัฒนธรรมไทยที่ดั้ง ร้อยละ ๗๐	๖๘,๐๐๐.-	สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด สุโขทัย					
๒ จัดงานสัปดาห์ส่งเสริม พระพุทธ ศาสนา เนื่องในเทศกาลมาฆบูชา	พุทธศาสนิกชนใน จังหวัดสุโขทัย ๕๐,๐๐๐ คน	พุทธศาสนิกชนจังหวัดสุโขทัย ร่วมกันประกอบกิจกรรมนำ หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ประพฤติปฏิบัติ	๒๗,๐๐๐.-	สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด สุโขทัย					
๓ จัดงานสัปดาห์ส่งเสริม	พุทธศาสนิกชนใน	พุทธศาสนิกชนจังหวัดสุโขทัย	๒๗,๐๐๐.-	สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด					

โครงการ	ผลสำเร็จ		งบประมาณ ที่ใช้	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๐				หมายเหตุ
	ผลลัพธ์ เชิงปริมาณ	ผลลัพธ์ เชิงคุณภาพ			ไตรมาส ๑ (ต.ค.-ธ.ค.๕๙)	ไตรมาส ๒ (ม.ค.-มี.ค.๖๐)	ไตรมาส ๓ (เม.ย.-มิ.ย.๖๐)	ไตรมาส ๔ (ก.ค.-ก.ย.๖๐)	
พระพุทธ ศาสนา เนื่องในเทศกาล วิสาขบูชา	จังหวัดสุโขทัย ๕๐,๐๐๐ คน	ร่วมกันประกอบกิจกรรมนำ หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้		สุโขทัย					
๔ จัดงานสัปดาห์ส่งเสริมพระ พุทธ ศาสนา เนื่องในเทศกาล อาสาฬหบูชาและเข้าพรรษา	เยาวชน และ ประชาชน พุทธศาสนิกชนใน จังหวัดสุโขทัย ๕๐,๐๐๐ คน	เยาวชนประชาชนให้ความสนใจใน การเข้าร่วมกิจกรรม และมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวันอาสาฬหบูชา วันเข้าพรรษา และการนำหลักธรรม ไปปรับใช้ในชีวิตรประจำวัน	๑๐,๐๐๐.-	สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด สุโขทัย				↕	
๕ อุทหนุนศูนย์ศึกษา พระพุทธ ศาสนาวัดอาทิตย์	จำนวนศูนย์ฯ ๑๐๐ แห่ง	เด็ก เยาวชนและประชาชน มีความ เข้าใจในหลักธรรมทางศาสนาร้อย ละ ๗๐	๓๓๖,๐๐๐.-	สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด สุโขทัย				↕	
๖ ลานธรรม ลานวิถีไทย	มีศาสนสถานเข้าร่วม โครงการ ๑๕ แห่ง	เด็ก เยาวชน และประชาชน ได้ร่วม กิจกรรมทางศาสนาที่ตนนับถือใน ศาสนสถาน	๓๑๕,๐๐๐.-	สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด สุโขทัย				↕	
๗ ส่งท้ายปีเก่าวิถีไทย ต้อนรับปี ใหม่วิถีพุทธ	มีศาสนสถานเข้าร่วม โครงการ ๑๑ แห่ง	เด็ก เยาวชน และประชาชน ได้ร่วม กิจกรรมทางศาสนาที่ตนนับถือในศา สนสถาน	๗๒,๐๐๐.-	สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด สุโขทัย				↕	
๘ บรรพชาอุปสมบทพระภิกษุ สามเณรและบวชศีลจารีณภาคฤดู ร้อนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระ พระพุทธรัตนราชสุตาฯ สยามบรม ราชกุมารี เนื่องในโอกาสวัน คล้ายวันพระราชสมภพ ๒ เมษายน	เด็ก เยาวชน ประชาชน เข้าร่วม กิจกรรม๒๕,๐๐๐ คน/รูป	เด็ก เยาวชน และประชาชน ได้รับ ความรู้ด้านหลักธรรมร้อยละ ๗๐	๒๐๓,๕๐๐.-	สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด สุโขทัย				↕	
๙ สวดมนต์หมู่สวดสรรเสริญพระ	นักเรียนเข้าร่วม	นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ	๓๑,๙๐๐.-	สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด				↕	

โครงการ	ผลสำเร็จ		งบประมาณ ที่ใช้	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๐				หมายเหตุ
	ผลลัพธ์ เชิงปริมาณ	ผลลัพธ์ เชิงคุณภาพ			ไตรมาส ๑ (ต.ค.-ธ.ค.๕๙)	ไตรมาส ๒ (ม.ค.-มี.ค.๖๐)	ไตรมาส ๓ (เม.ย.-มิ.ย.๖๐)	ไตรมาส ๔ (ก.ค.-ก.ย.๖๐)	
รัตนตรัย ทำนองสรภัญญะ	กิจกรรม จำนวน ๑,๕๐๐ คน	เกี่ยวกับความมั่นคงมุขมนตรี พระรัตนตรัยทำนองสรภัญญะและ การนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน ร้อยละ ๘๐		สุโขทัย					
๑๐ประกวดบรรยายธรรม	จำนวนเด็ก และ เยาวชน เข้าร่วม กิจกรรม จำนวน ๑๒๐ คน	เด็กและเยาวชนได้ศึกษาค้นคว้า เกี่ยวกับศาสนธรรมทาง พระพุทธศาสนาเพื่อเป็นข้อมูลใน การบรรยายธรรมตลอดจนได้ฝึกฝน ทักษะการพูดต่อที่ชุมชน ร้อยละ ๗๐	๑๐,๐๐๐.-	สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด สุโขทัย	↕				
๑๑ เข้าวัดปฏิบัติธรรม วันธรรม สวนะ	จำนวนผู้ร่วม กิจกรรมทุกวันพระ ครั้งละไม่น้อยกว่า ๑๐๐ คน/ครั้ง	พุทธศาสนิกชนมีโอกาสได้ปฏิบัติ ธรรม และสามารถนำหลักธรรมไป ปรับใช้ในชีวิตรประจำวันร้อยละ ๗๐	๑๐,๐๐๐	สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด สุโขทัย		↕			
๑๒ เเลื่อมพระเกียรติสมเด็จพระ พระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรม ราชกุมารีเนื่องในโอกาสวันคล้าย วัน พระราชสมภพ ๒ เมษายน	จัดให้มีเทศน์ มหาชาติเฉลิมพระ เกียรติ ๑ ครั้ง จำนวน ผู้ร่วมกิจกรรม ๓๐๐ คน	พุทธศาสนิกชนที่เข้าร่วมกิจกรรมได้ ร่วมกิจกรรมเทิดทูนสถาบันพระมหา กษัตริย์และได้แนวคิดจากการ มหาชาติเวสสันดรชาดกไปปรับใช้ใน ชีวิตประจำวัน	๓๒,๐๐๐.-	สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด สุโขทัย		↕			
๑๓ เเลื่อมพระเกียรติ พระเจ้าลูกยาเธอเจ้าฟ้า จุฬา ภรณ์วลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี เนื่องในโอกาสวันคล้ายวันพระ	ข้าราชการพ่อค้า ประชาชน ร่วม กิจกรรม ๑๓๐,๐๐๐ คน	ข้าราชการ พ่อค้า ประชาชน ได้ ร่วมสืบสาน ปุณฺณกิจวิญญูณให้ เต็มใจในสถาบันศาสนา และ สถาบันพระมหากษัตริย์	๓๐,๐๐๐.-	สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด สุโขทัย				↕	

โครงการ	ผลสำเร็จ		งบประมาณที่ใช้	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๐				หมายเหตุ
	ผลลัพธ์เชิงปริมาณ	ผลลัพธ์เชิงคุณภาพ			ไตรมาส ๑ (ต.ค.-ธ.ค.๕๙)	ไตรมาส ๒ (ม.ค.-มี.ค.๖๐)	ไตรมาส ๓ (เม.ย.-มิ.ย.๖๐)	ไตรมาส ๔ (ก.ค.-ก.ย.๖๐)	
ราชสมภพ ๕ รอบ ๔ กรรภาคม		กษัตริย์							
๑๔ เสด็จพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัววชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร	ข้าราชการประชาชน เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน ๒๕๐,๐๐๐ คน	ข้าราชการ ประชาชน ได้ร่วมกิจกรรมเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ สร้างความรักความสามัคคีแก่ปวงชนชาวไทยโดยมีพระมหากษัตริย์เป็นศูนย์รวมจิตใจ	๓๐,๐๐๐.-	สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดสุโขทัย				↕	
๑๕ เสด็จพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ๑๒ สิงหาคม	ข้าราชการประชาชน เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน ๑๓๕,๐๐๐ คน	พลสกนิกกรชาวไทยได้แสดงออกถึงความจงรักภักดี และศึกษาเรียนรู้พระราชกรณียกิจและนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวัน	๓๐,๐๐๐.-	สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดสุโขทัย				↕	
๑๖ โครงการสืบสานประเพณีออกพรรษากับกาดวัดโรโรพณะ นบพระอัญญาภส ยอยศพยุชน รามคำแหงมหาราช	ประชาชนในพื้นที่, นักท่องเที่ยวชาวไทย และชาวต่างประเทศ จำนวน ๕๐,๐๐๐ คน	๑.งานเทศกาลออกพรรษาได้รับการยกระดับให้เป็นงานสำคัญระดับจังหวัด ๒.ส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัด และสร้างรายได้ให้กับประชาชน๓. นำวิถีทางวัฒนธรรมมาสร้างความปรองดองและสมานฉันท์ เพื่อความสงบเย็นแก่บ้านเมือง นำไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน	๕๐,๐๐๐.-	สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดสุโขทัย				↕	
๑๗.ยกย่องผู้ทำคุณประโยชน์	ผู้ทำคุณประโยชน์ต่อ	ประชาชน/พระวิภิกขุสงฆ์ ผู้ซึ่งทำ	๑๐,๐๐๐.-	สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด				↕	

โครงการ	ผลสำเร็จ		งบประมาณ ที่ใช้	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๐				หมายเหตุ
	ผลลัพธ์ เชิงปริมาณ	ผลลัพธ์ เชิงคุณภาพ			ไตรมาส ๑ (ต.ค.-ธ.ค.๕๙)	ไตรมาส ๒ (ม.ค.-มี.ค.๖๐)	ไตรมาส ๓ (เม.ย.-มิ.ย.๖๐)	ไตรมาส ๔ (ก.ค.-ก.ย.๖๐)	
โยชน์ต่อพระพุทธรูป ศาสนา	พระพุทธรูปศาสนา จำนวน ๑ คนคือว่า ที่ร้อยเอกเทียนชัย ทองวินิจศิลป์ ได้รับ การยกย่องประกาศ เกียรติคุณ ประเภท ๖ สงเคราะห์ ประชาชนและ ส่งเสริมการพัฒนา ชุมชน โดยใช้ หลักธรรมทาง พระพุทธรูปศาสนา	คุณประโยชน์ต่อพระพุทธรูปศาสนา		สุโขทัย					
๑๘ โครงการสำนักงานคลัง จังหวัดสุโขทัยใสสะอาดระยะที่ ๓ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐	๑. บุคลากรประเมิน ตนเองตามแบบ ประเมินพฤติกรรม เชิงจริยธรรมที่ กำหนดอย่างน้อยปี ละ ๒ ครั้ง ๒. คณะผู้บริหารของ หน่วยงานประเมิน พฤติกรรมองค์กรใน ภาพรวมปีละ ๒ ครั้ง	ประเมินสรุปผลการประเมินแต่ละ รอบเพื่อพิจารณาจัดกิจกรรม ส่งเสริมจริยธรรมและคุณธรรม ให้กับบุคลากรตามความเหมาะสม	ไม่มี	คลังจังหวัดสุโขทัย					

โครงการ	ผลสำเร็จ		งบประมาณ ที่ใช้	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๐				หมายเหตุ
	ผลลัพธ์ เชิงปริมาณ	ผลลัพธ์ เชิงคุณภาพ			ไตรมาส ๑ (ต.ค.-ธ.ค.๕๙)	ไตรมาส ๒ (ม.ค.-มี.ค.๖๐)	ไตรมาส ๓ (เม.ย.-มิ.ย.๖๐)	ไตรมาส ๔ (ก.ค.-ก.ย.๖๐)	
๑๙.โครงการกิจกรรมการมีส่วนร่วมและ/หรือแสดงความคิดเห็นของผู้รับบริการและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในภารกิจ/แผนงาน/โครงการของหน่วยงาน	ความพึงพอใจของผู้รับบริการและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐	สินค้าบริการ/กระบวนการทำงานสามารถตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล	ไม่มี	คลังจังหวัดสุโขทัย	↔	↔	↔	↔	
๒๐.โครงการส่งเสริมและสืบสานวัฒนธรรมและประเพณีสำคัญของไทย	ความพึงพอใจของผู้รับบริการและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐	๑.บุคลากรมีคุณธรรม จริยธรรมอันดี ๒. บุคลากรมีความรัก ความสามัคคีในองค์กร และการแสดงความกตัญญู ความรัก ความอบอุ่นต่อครอบครัว ๓. สืบสานประเพณีวันขึ้นปีใหม่และประเพณีสงกรานต์ที่ดึงมาให้อยู่คู่กับสังคมไทย	๕๐,๐๐๐	คลังจังหวัดสุโขทัย	↔	↔	↔	↔	
๒๑. โครงการโรงเรียนคุณธรรม	ร้อยละ ๙๐ ของนักศึกษาผ่านการประเมินคุณธรรมตามเกณฑ์ที่หลักสูตรกำหนด	นักศึกษาตามหลักสูตรการศึกษา นอกกระบวนการศึกษาขั้นพื้นฐานดำรงตนอยู่ในสังคมอย่างปกติสุขสั่งคดียอมรับ	๓๘๖,๕๓๐	สำนักงาน กศน.จังหวัดสุโขทัย	↔	↔	↔	↔	
๒๒. โครงการส่งเสริมสนับสนุน	๑. ร้อยละ ๓๕ ของ	ผู้เรียน กศน. ได้ปรับพื้นฐานทางการ	๕,๓๙๙,๘๗๐	สำนักงาน กศน.จังหวัดสุโขทัย	↔	↔	↔	↔	

โครงการ	ผลสำเร็จ		งบประมาณ ที่ใช้	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๐				หมายเหตุ
	ผลลัพธ์ เชิงปริมาณ	ผลลัพธ์ เชิงคุณภาพ			ไตรมาส ๑ (ต.ค.-ธ.ค.๕๙)	ไตรมาส ๒ (ม.ค.-มี.ค.๖๐)	ไตรมาส ๓ (เม.ย.-มิ.ย.๖๐)	ไตรมาส ๔ (ก.ค.-ก.ย.๖๐)	
การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	ผู้เรียนผ่านเกณฑ์การประเมิน ๒.ร้อยละ ๘๐ มีความพึงพอใจในระดับดีขึ้นไป	เชิงคุณภาพ เรียน มีทักษะการเรียนรู้ที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีคุณภาพ							
๒๓. โครงการพัฒนาบุคลากร	ร้อยละ ๘๐ ของครูและบุคลากรได้รับการพัฒนาศักยภาพ	ครูและบุคลากรมีศักยภาพสามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพ	๒๘๓,๕๐๐	สำนักงาน กศน.จังหวัดสุโขทัย					
๒๔. โครงการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาอนุกระบบ	๑. ร้อยละ ๘๐ ของผู้จบหลักสูตร จบตามเกณฑ์มาตรฐาน ๒. ร้อยละ ๗๐ ของผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด	ผู้เรียนจบตามเกณฑ์มาตรฐานและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามเกณฑ์ที่กำหนดมีคุณภาพ มีอาชีพ มีรายได้ สามารถปรับตัวเข้ากับสภาวะของสังคมในปัจจุบันได้เป็นอย่างดี	๑๘,๒๖๖,๐๘๐	สำนักงาน กศน.จังหวัดสุโขทัย					
๒๕. โครงการขยายงานไทยหัวใจใส	๒๐๐ คน	๑. ประชาชนและกลุ่มเป้าหมายมี	๓๐๘,๓๐๐	สำนักงานพัฒนาสังคมและความ					

โครงการ	ผลสำเร็จ		งบประมาณ ที่ใช้	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๐				หมายเหตุ
	ผลลัพธ์ เชิงปริมาณ	ผลลัพธ์ เชิงคุณภาพ			ไตรมาส ๑ (ต.ค.-ธ.ค.๕๙)	ไตรมาส ๒ (ม.ค.-มี.ค.๖๐)	ไตรมาส ๓ (เม.ย.-มิ.ย.๖๐)	ไตรมาส ๔ (ก.ค.-ก.ย.๖๐)	
สะอาด		พฤติกรรมที่ถูกต้องถึงระดับด้วย คุณธรรม จริยธรรม มีความมั่นคง ยั่งยืนด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง และวิถีไทยและเทิดทูน สถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ๒. ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการ พัฒนาสังคมภายใต้รากฐานการใช้ วัฒนธรรมไทยเป็นฐานในการ เสริมสร้างคุณธรรม มีจิตอาสา สร้าง ระบบสวัสดิการให้ประชาชน และมี ภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง		มั่นคงของมนุษย์จังหวัดสุโขทัย					
๒๖. โครงการศูนย์พัฒนา ครอบครัวในชุมชน	๒๐ ศูนย์	๑. ประชาชนและกลุ่มเป้าหมายมี พฤติกรรมที่ถูกต้องถึงระดับด้วย คุณธรรม จริยธรรม มีความมั่นคง ยั่งยืนด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง และวิถีไทยและเทิดทูน สถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ๒. ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการ พัฒนาสังคมภายใต้รากฐานการใช้ วัฒนธรรมไทยเป็นฐานในการ เสริมสร้างคุณธรรม มีจิตอาสา สร้าง	๔๒๕,๐๐๐	สำนักงานพัฒนาสังคมและความ มั่นคงของมนุษย์จังหวัดสุโขทัย		↕			

โครงการ	ผลสำเร็จ		งบประมาณที่ใช้	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๐				หมายเหตุ
	ผลลัพธ์เชิงปริมาณ	ผลลัพธ์เชิงคุณภาพ			ไตรมาส ๑ (ต.ค.-ธ.ค.๕๙)	ไตรมาส ๒ (ม.ค.-มี.ค.๖๐)	ไตรมาส ๓ (เม.ย.-มิ.ย.๖๐)	ไตรมาส ๔ (ก.ค.-ก.ย.๖๐)	
๒๗. โครงการเสริมพลังภูมิปัญญาผู้สูงอายุ	๕๓๙ คน	ระบบสวัสดิการให้ประชาชน และมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง	๕๐,๐๐๐	สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดสุโขทัย					
๒๘. โครงการวันแห่งครอบครัว	๓๐๐ คน	๑. ประชาชนและกลุ่มเป้าหมายมีพฤติกรรมที่ถูกต้องด้านด้วยคุณธรรม จริยธรรม มีความมั่นคง ยั่งยืนด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และวิถีไทยและเทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ๒. ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมภายใต้รากฐานการใช้วัฒนธรรมไทยเป็นฐานในการเสริมสร้างคุณธรรม มีจิตอาสา สร้างระบบสวัสดิการให้ประชาชน และมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง	๕๐,๐๐๐	สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดสุโขทัย					

โครงการ	ผลสำเร็จ		งบประมาณ ที่ใช้	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๐				หมายเหตุ
	ผลลัพธ์ เชิงปริมาณ	ผลลัพธ์ เชิงคุณภาพ			ไตรมาส ๑ (ต.ค.-ธ.ค.๕๙)	ไตรมาส ๒ (ม.ค.-มิ.ค.๖๐)	ไตรมาส ๓ (เม.ย.-มิ.ย.๖๐)	ไตรมาส ๔ (ก.ค.-ก.ย.๖๐)	
๒๙. โครงการ การเตรียมความพร้อมผู้สูงอายุอย่างมีคุณภาพ	๓๙๙ คน	๒. ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมภายใต้รากฐานการใช้วัฒนธรรมไทยเป็นฐานในการเสริมสร้างคุณธรรม มีจิตอาสา สร้างระบบสวัสดิการให้ประชาชน และมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง	๓๖,๐๐๐	สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดสุโขทัย					
๓๐. โครงการสนับสนุนงานอาสาสมัคร (อพม)	๘๙๑ คน	๑. ประชาชนและกลุ่มเป้าหมายมีพฤติกรรมที่ถูกต้องตั้งตามค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม มีความมั่นคง ยั่งยืนด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และวิถีไทยและเทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ๒. ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมภายใต้รากฐานการใช้วัฒนธรรมไทยเป็นฐานในการเสริมสร้างคุณธรรม มีจิตอาสา สร้างระบบสวัสดิการให้ประชาชน และมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง	๑๐๕,๐๐๐	สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดสุโขทัย					

โครงการ	ผลสำเร็จ		งบประมาณ ที่ใช้	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๐				หมายเหตุ
	ผลลัพธ์ เชิงปริมาณ	ผลลัพธ์ เชิงคุณภาพ			ไตรมาส ๑ (ต.ค.-ธ.ค.๕๙)	ไตรมาส ๒ (ม.ค.-มี.ค.๖๐)	ไตรมาส ๓ (เม.ย.-มิ.ย.๖๐)	ไตรมาส ๔ (ก.ค.-ก.ย.๖๐)	
		<p>ยั่งยืนด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และวิถีไทยและเทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์</p> <p>๒. ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมภายใต้รากฐานการใช้วัฒนธรรมไทยเป็นฐานในการเสริมสร้างคุณธรรม มีจิตอาสา สร้างระบบสวัสดิการให้ประชาชน และมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง</p>							
๓๑. โครงการวันต้นไม้แห่งชาติ ประจำปี ๒๕๖๐	๑๑๐ คน	<p>๑. ประชาชนและกลุ่มเป้าหมายมีพฤติกรรมที่ถูกต้องตั้งแต่เริ่มต้น มีความมั่นคง ยั่งยืนด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และวิถีไทยและเทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์</p> <p>๒. ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมภายใต้รากฐานการใช้วัฒนธรรมไทยเป็นฐานในการเสริมสร้างคุณธรรม มีจิตอาสา สร้างระบบสวัสดิการให้ประชาชน และมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง</p>	๕,๐๐๐	สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดสุโขทัย					

โครงการ	ผลสำเร็จ		งบประมาณ ที่ใช้	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๐				หมายเหตุ	
	ผลลัพธ์ เชิงปริมาณ	ผลลัพธ์ เชิงคุณภาพ			ไตรมาส ๑ (ต.ค.-ธ.ค.๕๙)	ไตรมาส ๒ (ม.ค.-มี.ค.๖๐)	ไตรมาส ๓ (เม.ย.-มิ.ย.๖๐)	ไตรมาส ๔ (ก.ค.-ก.ย.๖๐)		
๓๒. โครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพทางร่างกาย จิตใจ สังคม และพัฒนาด้านอาชีพผู้สูงอายุ ตำบลไทรนอก	๑๕๐ คน	๑. ประชาชนและกลุ่มเป้าหมายมีพฤติกรรมที่ถูกต้องสิ่งมีชีวิต คุณธรรม จริยธรรม มีความมั่นคง ยั่งยืนด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และวิถีไทยและเทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ๒. ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมภายใต้รากฐานการใช้วัฒนธรรมไทยเป็นฐานในการเสริมสร้างคุณธรรม มีจิตอาสา สร้างระบบสวัสดิการให้ประชาชน และมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง	๙๒,๐๐๐	สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดสุโขทัย						
๓๓. โครงการพัฒนาทักษะสมาชิกสมาคมอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดสุโขทัย (อพม.) ผู้มาตรวจงานการปฏิบัติงานด้านจัดสวัสดิการสังคม	๑๐๐ คน	๑. ประชาชนและกลุ่มเป้าหมายมีพฤติกรรมที่ถูกต้องสิ่งมีชีวิต คุณธรรม จริยธรรม มีความมั่นคง ยั่งยืนด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และวิถีไทยและเทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ๒. ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมภายใต้รากฐานการใช้วัฒนธรรมไทยเป็นฐานในการ	๒๕๓,๕๐๐	สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดสุโขทัย						

โครงการ	ผลลัพธ์		ปริมาณ	ผลสำเร็จ	งบประมาณที่ใช้	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๐				หมายเหตุ	
	ผลลัพธ์เชิงปริมาณ	ผลลัพธ์เชิงคุณภาพ					ไตรมาส ๓ (ค.ค.-ธ.ค.๕๙)	ไตรมาส ๒ (ม.ค.-มี.ค.๖๐)	ไตรมาส ๓ (เม.ย.-มิ.ย.๖๐)	ไตรมาส ๔ (ก.ค.-ก.ย.๖๐)		
				เสริมสร้างคุณธรรม มีจิตอาสา สร้างระบบสวัสดิการให้ประชาชน และมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง								
๓๔. โครงการพัฒนาบุคลากรสำนักงาน	๓๔ คน			๑. ประชาชนและกลุ่มเป้าหมายมีพฤติกรรมที่ถูกต้องตั้งแต่ช่วยคุณธรรม จริยธรรม มีความมั่นคง ยั่งยืนด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และวิถีไทยและเทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ๒. ทูภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมภายใต้รากฐานการใช้วัฒนธรรมไทยเป็นฐานในการเสริมสร้างคุณธรรม มีจิตอาสา สร้างระบบสวัสดิการให้ประชาชน และมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง	๑๐,๐๐๐						↕	
๓๕. โครงการสร้างความปรองดองสมานฉันท์โดยใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา “หมู่บ้านรักษาศีล ๕”	พุทธศาสนิกชนทุกหมู่เหล่าเข้าร่วมโครงการไม่น้อยกว่าร้อยละ ๙๐ ของหมู่บ้าน/ชุมชน			พุทธศาสนิกชนทุกหมู่เหล่าที่ปฏิบัติตามหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนาโดยการปฏิบัติตามหลักศีล ๕ เกิดความปรองดองสมานฉันท์ ลดปัญหาความขัดแย้ง สร้างความมั่นคงในชีวิตและ	๓๐๐,๐๐๐						↕	

โครงการ	ผลลัพธ์		งบประมาณ ที่ใช้	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๐				หมายเหตุ
	ผลลัพธ์ เชิงปริมาณ	ผลลัพธ์ เชิงคุณภาพ			ไตรมาส ๑ (ต.ค.-ธ.ค.๕๙)	ไตรมาส ๒ (ม.ค.-มี.ค.๖๐)	ไตรมาส ๓ (เม.ย.-มิ.ย.๖๐)	ไตรมาส ๔ (ก.ค.-ก.ย.๖๐)	
๓๖. โครงการ “หนึ่งใจให้ธรรมะ”	เด็กและเยาวชน และประชาชนทั่วไปเข้าร่วมกิจกรรมตลอดโครงการ จำนวน ๑,๐๐๐ คน	เด็กและเยาวชน และประชาชน ให้ความสำคัญของประชาชน ทำให้สังคมสงบร่มเย็น และมีความสุขอย่างยั่งยืน	๑๐๐,๐๐๐	สำนักงานพระพุทธไสยาสน์					
๓๗. โครงการการปฏิบัติธรรม และครอบครัวอบอุ่นด้วยพระธรรมเฉลิมพระเกียรติ	เด็กและเยาวชน และประชาชนทั่วไปเข้าร่วมกิจกรรมตลอดโครงการ จำนวน ๑,๐๐๐ คน	เด็กและเยาวชน และประชาชนทั่วไปเข้าร่วมกิจกรรมไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ เข้าใจและซาบซึ้งในหลักธรรมของพระพุทธศาสนาและนำหลักธรรมไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี	๒๐๐,๐๐๐	สำนักงานพระพุทธไสยาสน์					
๓๘. โครงการถวายความรู้แด่พระสังฆาธิการและไวยาวัจกรกรรมการวัดที่เข้าร่วมโครงการ	พระสังฆาธิการและไวยาวัจกร/กรรมการวัดที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๑,๐๐๐ รูป/คน	พระสังฆาธิการ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ มีโอกาสเรียนรู้เกี่ยวกับบริหารกิจการคณะสงฆ์ต่างๆ ที่นำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการวัด	๑๐๐,๐๐๐	สำนักงานพระพุทธไสยาสน์					

โครงการ	ผลสำเร็จ		งบประมาณ ที่ใช้	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๐				หมายเหตุ
	ผลลัพธ์ เชิงปริมาณ	ผลลัพธ์ เชิงคุณภาพ			ไตรมาส ๑ (ต.ค.-ธ.ค.๕๙)	ไตรมาส ๒ (ม.ค.-มิ.ค.๖๐)	ไตรมาส ๓ (เม.ย.-มิ.ย.๖๐)	ไตรมาส ๔ (ก.ค.-ก.ย.๖๐)	
๓๙. โครงการส่งเสริมกิจกรรมวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา "วันมาฆบูชา"	จำนวน พุทธศาสนิกชนที่เข้า ร่วมกิจกรรมวัน มาฆบูชา โดย ภาพรวมของจังหวัด สุโขทัย	เด็กและเยาวชน และประชาชน ทั่วไปเข้าร่วมกิจกรรมไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๘๐ เข้าใจและซาบซึ้งใน หลักธรรมของพระพุทธศาสนาและ นำหลักธรรมไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี	๕๐,๐๐๐	สำนักงานพระพุทธ ศาสนาจังหวัดสุโขทัย	↔				
๔๐. โครงการส่งเสริมกิจกรรมวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา "วันวิสาขบูชา"	จำนวน พุทธศาสนิกชนที่เข้า ร่วมกิจกรรมวันวิ สาขบูชา โดย ภาพรวมของจังหวัด สุโขทัย	เด็กและเยาวชน และประชาชน ทั่วไปเข้าร่วมกิจกรรมไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๘๐ เข้าใจและซาบซึ้งใน หลักธรรมของพระพุทธศาสนาและ นำหลักธรรมไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี	๕๐,๐๐๐	สำนักงานพระพุทธ ศาสนาจังหวัดสุโขทัย	↔	↔			
๔๑. โครงการส่งเสริมกิจกรรมวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา "วันอาสาฬหบูชา"	จำนวน พุทธศาสนิกชนที่เข้า ร่วมกิจกรรมวัน อาสาฬหบูชา โดย ภาพรวมของจังหวัด สุโขทัย	เด็กและเยาวชน และประชาชน ทั่วไปเข้าร่วมกิจกรรมไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๘๐ เข้าใจและซาบซึ้งใน หลักธรรมของพระพุทธศาสนาและ นำหลักธรรมไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี	๕๐,๐๐๐	สำนักงานพระพุทธ ศาสนาจังหวัดสุโขทัย			↔	↔	
๔๒. โครงการสวดมนต์เพื่อความ	จำนวน	พุทธศาสนิกชนได้เข้าร่วมกิจกรรม	๓๓,๐๐๐	สำนักงานพระพุทธ	↔				

โครงการ	ผลสำเร็จ		งบประมาณ ที่ใช้	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๐				หมายเหตุ
	ผลลัพธ์ เชิงปริมาณ	ผลลัพธ์ เชิงคุณภาพ			ไตรมาส ๑ (ต.ค.-ธ.ค.๕๙)	ไตรมาส ๒ (ม.ค.-มี.ค.๖๐)	ไตรมาส ๓ (เม.ย.-มิ.ย.๖๐)	ไตรมาส ๔ (ก.ค.-ก.ย.๖๐)	
เป็นสิริมงคลเนื่องในโอกาสวันขึ้น ปีใหม่	พุทธศาสนิกชนที่เข้า ร่วมกิจกรรมสวด มนต์ฯ โดยภาพรวม ของจังหวัดสุโขทัย	สวดมนต์ข้ามปีเพื่อความ มงคล เป็นสิริ		ศาลากลางจังหวัดสุโขทัย					
๕๓. โครงการขานเพลงสรรเสริญ สททท. ออสา	บุคลากร ๑๐๐ % ขององค์กรร่วม กิจกรรม	บุคลากรขององค์กรผู้ให้การเสียดส โดยการร่วมมือกันทำสิ่งดี ๆ แก่ สังคม	ไม่มี	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดสุโขทัย	↔				
๕๔. โครงการหนึ่งครอบครัวหนึ่ง กิจกรรมด้านเศรษฐกิจพอเพียง	บุคลากร ๑๐๐ % ขององค์กรร่วม กิจกรรม	บุคลากรที่นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงมาประยุกต์ใช้มีการ ดำรงชีวิตที่ดีขึ้น	ไม่มี	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดสุโขทัย	↔				
๕๕. โครงการพัฒนาบุคลากรด้าน ระเบียบวินัยในการปฏิบัติงาน	บุคลากร ๘๐ % ของ องค์กรได้รับการ พัฒนา	บุคลากรนำความรู้ที่ได้รับจากการ พัฒนา มาใช้ในการปฏิบัติหน้าที่	๕๐,๐๐๐	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดสุโขทัย	↔	↔			
๕๖. โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่	เกษตรกร ๓๒๗ ราย	เกษตรกรที่ร่วมโครงการมีการ ปรับเปลี่ยนมาทำการเกษตรแบบ ผสมผสานภายใต้แนวคิดเกษตร ทฤษฎีใหม่	ไม่มี	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดสุโขทัย	↔				
๕๗. โครงการศูนย์เรียนรู้ เศรษฐกิจพอเพียงชุมชน	เกษตรกร ๓๐ ราย	เกษตรกรได้รับความรู้จากการ ฝึกอบรม/ฝึกทักษะในศูนย์ฯ	๓๓๕,๐๐๐	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดสุโขทัย	↔				
๕๘. โครงการพัฒนาการเกษตร	เกษตรกร ๖๐ ราย	เกษตรกรได้รับความรู้จากการ	๑๒๖,๐๐๐	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์	↔				

โครงการ	ผลสำเร็จ		งบประมาณ ที่ใช้	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๐				หมายเหตุ
	ผลลัพธ์ เชิงปริมาณ	ผลลัพธ์ เชิงคุณภาพ			ไตรมาส ๑ (ต.ค.-ธ.ค.๕๙)	ไตรมาส ๒ (ม.ค.-มี.ค.๖๐)	ไตรมาส ๓ (เม.ย.-มิ.ย.๖๐)	ไตรมาส ๔ (ก.ค.-ก.ย.๖๐)	
ตามแนวทฤษฎีใหม่โดยการยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง		ฝึกอบรม/ฝึกทักษะในศูนย์ฯ		จังหวัดสุโขทัย					
๔๙. โครงการธรรมะเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุโขทัย	๘๐ % ของบุคลากรที่เข้าร่วมกิจกรรม	บุคลากรนำหลักธรรมคำสอนทางพระพุทธศาสนามาดำรงชีวิตให้อยู่ภายใต้หลักคุณธรรม	ไม่มี	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุโขทัย	←			→	
๕๐. โครงการคืนคนดีสู่สังคม	จำนวนผู้ต้องขังที่ได้รับความรู้ที่ได้รับความรู้ที่	ผู้เข้ารับการอบรมได้นำความรู้ที่ได้รับ ไปประยุกต์ใช้หลังจากพ้นโทษ	ไม่มี	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุโขทัย	←			→	
๕๑. โครงการตรวจสุขภาพประจำปี	๘๐ % ของบุคลากรได้รับการตรวจสุขภาพประจำปี	บุคลากรมีการดูแลสุขภาพของตนเอง	ไม่มี	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุโขทัย	←			→	
๕๒. โครงการสวัสดิการคุณนิริรากหญ้า สนง.กษ.สพ.	บุคลากร ๒๐ คน	บุคลากรของหน่วยงานมีแหล่งเงินสำรองเพื่อใช้จ่ายในชีวิตประจำวันกรณีฉุกเฉิน	ไม่มี	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุโขทัย	←			→	
๕๓. โครงการส่งเสริมกิจกรรมทางศาสนา	๑ โครงการ	บุคลากรนำหลักธรรมทางศาสนาเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต	ไม่มี	สำนักงานสถิติจังหวัดสุโขทัย	←			→	
๕๔. โครงการจิตอาสาเพื่อสังคม	๑ โครงการ	บุคลากรมีจิตอาสาเพื่อสังคม	ไม่มี	สำนักงานสถิติจังหวัดสุโขทัย	←			→	
๕๕. กิจกรรมส่งเสริมและป้องกันการกระทำผิดทางวินัย ต่อต้าน	๒ โครงการ	บุคลากรมีการรักษาวินัยและร่วมต่อต้านการทุจริต	ไม่มี	สำนักงานสถิติจังหวัดสุโขทัย	←			→	

โครงการ	ผลสำเร็จ		งบประมาณ ที่ใช้	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๐				หมายเหตุ
	ผลลัพธ์ เชิงปริมาณ	ผลลัพธ์ เชิงคุณภาพ			ไตรมาส ๑ (ต.ค.-ธ.ค.๕๙)	ไตรมาส ๒ (ม.ค.-มี.ค.๖๐)	ไตรมาส ๓ (เม.ย.-มิ.ย.๖๐)	ไตรมาส ๔ (ก.ค.-ก.ย.๖๐)	
การทุจริต									
๕๖. กิจกรรมส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต	๑ โครงการ	เจ้าหน้าที่น้อมนำหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการ ดำเนินชีวิต	ไม่มี	สำนักงานสถิติจังหวัดสุโขทัย	←			→	
๕๗. กิจกรรมส่งเสริมการยกย่อง คนดีมีคุณธรรม จริยธรรม	๑ โครงการ	มีการยกย่องคนดีมีคุณธรรม จริยธรรม	ไม่มี	สำนักงานสถิติจังหวัดสุโขทัย	←			→	
๕๘. กิจกรรมส่งเสริม และเปิดตัว สถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	๓ โครงการ	บุคลากรเข้าร่วมกิจกรรมเทิดทูน	ไม่มี	สำนักงานสถิติจังหวัดสุโขทัย	←			→	
๕๙. กิจกรรมส่งเสริม การสืบสาน ประเพณี ดำรงไว้ซึ่งวิถีวัฒนธรรม ไทย	๑ โครงการ	บุคลากรร่วมกิจกรรมประเพณี วัฒนธรรมไทย	ไม่มี	สำนักงานสถิติจังหวัดสุโขทัย	←			→	
๖๐. โครงการสัมมนาเชิง ปฏิบัติการเพื่อเสริมสร้างและ พัฒนาการให้บริการศูนย์บริการ ร่วมกระทรวงแรงงานสำหรับ เจ้าหน้าที่ศูนย์บริการร่วม กระทรวงแรงงาน	๑ คน	บุคลากรมีความรู้ มีจิตสำนึก มี คุณธรรม ความโปร่งใส การต่อต้าน ทุจริตประพฤติมิชอบ	ไม่มี	สำนักงานแรงงานจังหวัดสุโขทัย	↕				
๖๑. กิจกรรมเข้าร่วม/สนับสนุน การจัดกิจกรรมการแข่งคัดค้าน การทุจริตและเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมร่วมกับหน่วยงาน ราชการ	๑ ครั้ง	ร่วมรณรงค์ต่อต้านการทุจริต	ไม่มี	สำนักงานแรงงานจังหวัดสุโขทัย	↕				
๖๒. กิจกรรมประชาสัมพันธ์ รณรงค์ ปกป้องสินค้า คุณธรรม	๓ ช่องทาง	มีช่องทางประชาสัมพันธ์	ไม่มี	สำนักงานแรงงานจังหวัดสุโขทัย	←			→	

โครงการ	ผลสำเร็จ		งบประมาณ ที่ใช้	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๐				หมายเหตุ
	ผลสัมฤทธิ์ เชิงปริมาณ	ผลสัมฤทธิ์ เชิงคุณภาพ			ไตรมาส ๑ (ต.ค.-ธ.ค.๕๙)	ไตรมาส ๒ (ม.ค.-มิ.ค.๖๐)	ไตรมาส ๓ (เม.ย.-มิ.ย.๖๐)	ไตรมาส ๔ (ก.ค.-ก.ย.๖๐)	
<p>ต่อต้านการทุจริตประพฤติมิชอบ</p> <p>๖๓. กิจกรรมการถวายสัตย์ ปฏิญาณเพื่อเป็นข้าราชการที่ดี</p>	๘ คน	ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ มีกรกล่าว ถวายสัตย์ปฏิญาณตน	ไม่มี	สำนักงานแรงงานจังหวัดสุโขทัย					
๖๔. กิจกรรมคัดเลือกอาสาสมัคร แรงงานดีเด่น	๑ คน	อาสาสมัครแรงงานได้รับการยกย่อง เชิดชูเกียรติ	ไม่มี	สำนักงานแรงงานจังหวัดสุโขทัย					
๖๕. โครงการส่งเสริมโรงเรียน คุณธรรม	๒๕% ของโรงเรียน ในสังกัดได้รับการ คัดเลือกเข้าร่วม โครงการ	ผู้บริหาร ครู และบุคลากร โรงเรียน ที่เข้าร่วมโครงการร่วมมือในการ พัฒนางานแผนการดำเนินงาน บริหารงานที่โปร่งใสและเป็นธรรม ในสถานศึกษาตลอดจนมีค่านิยม ๑๒ ประการมาสอนและใช้ใน โรงเรียน	๓๐๐,๐๐๐	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มี ๖ ย ม ศึกษา เขต ๓๘					
๖๖. โครงการพัฒนาการบริหาร จัดการระบบการเงินการคลังของ หน่วยบริการจังหวัดสุโขทัย ปี ๒๕๖๐	๓๐ คน	๑. หน่วยงานมีระบบการตรวจสอบ การเงินการคลังและวินัยการใช้จ่าย งบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ ๒. มีความสมานฉันท์ในกลุ่มวิชาชีพ ของทุกหน่วยงานในสังกัดสำนักงาน สาธารณสุขจังหวัดสุโขทัย	๒๙,๖๐๐	สำนักงานสาธารณสุข จังหวัดสุโขทัย					
๖๗. โครงการพัฒนาระบบข้อมูล ทางบัญชี	๑๕ คน	๑. หน่วยงานมีระบบการตรวจสอบ การเงินการคลังและวินัยการใช้จ่าย งบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ	๑๑๕,๒๐๐	สำนักงานสาธารณสุข จังหวัดสุโขทัย					

โครงการ	ผลสำเร็จ		งบประมาณ ที่ใช้	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๐				หมายเหตุ
	ผลลัพธ์ เชิงปริมาณ	ผลลัพธ์ เชิงคุณภาพ			ไตรมาส ๑ (ต.ค.-ธ.ค.๕๙)	ไตรมาส ๒ (ม.ค.-มี.ค.๖๐)	ไตรมาส ๓ (เม.ย.-มิ.ย.๖๐)	ไตรมาส ๔ (ก.ค.-ก.ย.๖๐)	
๖๘. โครงการตรวจสอบภายใน ประจำปี ๒๕๖๐		๒.มีความสมานฉันท์ในกลุ่มวิชาชีพ ของทุกหน่วยงานในสังกัดสำนักงาน สาธารณสุขจังหวัดสุโขทัย							
๖๙. โครงการตรวจสอบภายใน ประจำปี ๒๕๖๐	คณะกรรมการ ตรวจสอบภายใน ภาคีเครือข่ายระดับ จังหวัด ปี ๒๕๖๐ ๑๕ คน	๑.หน่วยงานมีระบบการตรวจสอบ การเงินการคลังและวินัยการใช้จ่าย งบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ ๒.มีความสมานฉันท์ในกลุ่มวิชาชีพ ของทุกหน่วยงานในสังกัดสำนักงาน สาธารณสุขจังหวัดสุโขทัย	๑๙,๒๐๐	สำนักงานสาธารณสุข สุโขทัย	↔				
๖๙. โครงการลดความเสี่ยงและ เพิ่มสมรรถนะในการบริหาร จัดการงานพัสดุ	๗๗ คน	๑.หน่วยงานมีระบบการตรวจสอบ การเงินการคลังและวินัยการใช้จ่าย งบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ ๒.มีความสมานฉันท์ในกลุ่มวิชาชีพ ของทุกหน่วยงานในสังกัดสำนักงาน สาธารณสุขจังหวัดสุโขทัย	๒๓,๙๑๘	สำนักงานสาธารณสุข สุโขทัย	↔				
๗๐. โครงการประเมินคุณธรรม และความโปร่งใส ITA	เจ้าหน้าที่สังกัด สำนักงาน สาธารณสุข ๑๙๕ คน	๑.หน่วยงานมีระบบการตรวจสอบ การเงินการคลังและวินัยการใช้จ่าย งบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ ๒.มีความสมานฉันท์ในกลุ่มวิชาชีพ ของทุกหน่วยงานในสังกัดสำนักงาน สาธารณสุขจังหวัดสุโขทัย	๖๘,๐๐๐	สำนักงานสาธารณสุข สุโขทัย	↔				
๗๑. โครงการพัฒนาบุคลากรและ เชิญเกียรติฯ ปี ๒๕๖๐	บุคลากรสาธารณสุข ๔๐๐ คน	๑.หน่วยงานมีระบบการตรวจสอบ การเงินการคลังและวินัยการใช้จ่าย	๑๘๘,๒๐๐	สำนักงานสาธารณสุข สุโขทัย				↕	

โครงการ	ผลสำเร็จ		งบประมาณ ที่ใช้	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๐				หมายเหตุ
	ผลลัพธ์ เชิงปริมาณ	ผลลัพธ์ เชิงคุณภาพ			ไตรมาส ๑ (ต.ค.-ธ.ค.๕๙)	ไตรมาส ๒ (ม.ค.-มี.ค.๖๐)	ไตรมาส ๓ (เม.ย.-มิ.ย.๖๐)	ไตรมาส ๔ (ก.ค.-ก.ย.๖๐)	
๗๒. โครงการเครือข่ายคนดี ช่วยเหลือสังคม ร่วมป้องกัน ทุจริตในชุมชน ปี ๒๕๖๐		งบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ ๒.มีความสมานฉันท์ในกลุ่มวิชาชีพ ของทุกหน่วยงานในสังกัดสำนักงาน สาธารณสุขจังหวัดสุโขทัย							
๗๒. โครงการเครือข่ายคนดี ช่วยเหลือสังคม ร่วมป้องกัน ทุจริตในชุมชน ปี ๒๕๖๐	อสม. ๑,๐๔๒ คน	๑. หน่วยงานมีระบบการตรวจสอบ การเงินการคลังและวินัยการใช้จ่าย งบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ ๒. มีความสมานฉันท์ในกลุ่มวิชาชีพ ของทุกหน่วยงานในสังกัดสำนักงาน สาธารณสุขจังหวัดสุโขทัย	๒๗๐,๙๒๐	สำนักงานสาธารณสุข สุโขทัย	↕				
๗๓. โครงการเสริมสร้างคุณธรรม ฯ (กิจกรรมเขตสุจริต)	บุคลากรทางการ ศึกษา จำนวน ๗๐ คน	บุคลากรในสังกัดยึดหลักคุณธรรมใน การปฏิบัติงาน	๑๐๐,๐๐๐	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุโขทัย เขต ๑		↕		↕	
๗๔. โครงการเสริมสร้างคุณธรรม ฯ (โรงเรียนสุจริต)	กลุ่มงาน ๗ กลุ่ม ภายใน สพป.สท ๑ โรงเรียน ๑๓๔ แห่ง	โรงเรียนในสังกัดยึดหลักคุณธรรม บาทในการบริหารจัดการและสร้าง เครือข่ายชุมชนคุณธรรม	๕๒,๐๐๐	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุโขทัย เขต ๑		↕		↕	
๗๕. โครงการโรงเรียนคุณธรรม	ผู้บริหารและ ข้าราชการครูจำนวน ๑,๒๓๕ คน บุคลากร ทางการศึกษา จำนวน ๗๐ คน นักเรียนจำนวน	ผู้บริหารครู บุคลากรทางการศึกษา และนักเรียนมีความตระหนักรู้เข้าใจ และยึดหลักคุณธรรม ๕ ประการ	๕๕๐,๐๐๐	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุโขทัย เขต ๑		↕		↕	

โครงการ	ผลสำเร็จ		งบประมาณ ที่ใช้	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๐			หมายเหตุ
	ผลลัพธ์ เชิงปริมาณ	ผลลัพธ์ เชิงคุณภาพ			ไตรมาส ๑ (ต.ค.-ธ.ค.๕๙)	ไตรมาส ๒ (ม.ค.-มี.ค.๖๐)	ไตรมาส ๓ (เม.ย.-มิ.ย.๖๐)	
๗๖. โครงการประชาสัมพันธ์ เกิดทุนสถาบันพระมหากษัตริย์	๒๐,๙๗๑ คน							
	๒ ตอน	เผยแพร่สารคดีผ่านสื่อมวลชนสาขา ต่างทั้งท้องถิ่นและส่วนกลาง	๓๐,๐๐๐	สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัด สุโขทัย		↔		

หมายเหตุ: ผลสำเร็จเชิงปริมาณ คือ จำนวนคน จำนวนหน่วยงานจำนวนชุมชน

ผลสำเร็จเชิงคุณภาพ คือ คุณภาพชีวิต ความพึงพอใจ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมซึ่งมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ

ผลที่ได้จากการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมระดับกระทรวง/จังหวัด/องค์กร หน่วยงานในปี ๒๕๖๐

- จำนวนบุคลากรและประชาชนทั้งภายในและภายนอกที่ได้รับการอบรมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและสร้างภูมิคุ้มกันให้เข้มแข็ง มีจำนวนรวม ๑๘๐,๐๐๐ คนโดยเฉพาะเด็กอายุ ๕-๑๔ ปี มีจำนวนรวม ๑๐๐,๐๐๐ คน
- จำนวนหน่วยงาน/องค์กรทั้งภายในและภายนอกที่ให้ความสำคัญสนับสนุนให้มีการจัดอบรมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ๕๐ แห่ง
- จำนวนหน่วยงาน/องค์กรทั้งภายในและภายนอกที่ให้การสนับสนุนหรือร่วมจัดกิจกรรมเทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ๗๙ แห่ง
- จำนวนบุคลากรและประชาชนทั้งภายในและภายนอกเข้าร่วมกิจกรรมเทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์...๓๐๐,๐๐๐ คน
- จำนวนชุมชนคุณธรรม องค์กร/หน่วยงานคุณธรรมต้นแบบในเครือข่าย รวม ๒๐ แห่ง

**แบบฟอร์มรายงานผลการดำเนินงานตามแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรม
ระดับกระทรวง/จังหวัด/องค์กร หน่วยงาน ปีงบประมาณ ๒๕๖๐**

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

ชื่อ องค์กร ว / จังหวัด / องค์กร หน่วยงาน ... สำนักงาน วัฒนธรรม จังหวัด สุโขทัย ... สถานที่ตั้ง ๕๕ หมู่ที่ ๑๐๐... ตำบลบ้านกล้วย...อำเภอเมืองสุโขทัย...จังหวัดสุโขทัย.....

ชื่อผู้ประสานงาน นางสาวอมรรณ ตรีนตร...โทร.....๐๘๑ ๘๗๔๖๗๑๑.....

ผลการดำเนินงาน ตามแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ

ตัวชี้วัดผลสำเร็จ	การดำเนินงาน		จำนวน	ผลการดำเนินงาน	หมายเหตุ
	มี/ทำ	ไม่มี/ไม่ทำ			
๑.แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำและขับเคลื่อนแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรม	/		๒๐ คน	จัดประชุมคณะกรรมการจัดทำและขับเคลื่อนแผนแม่บทฯ วันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๖๐ เวลา ๐๙.๓๐ น. ณ ห้องประชุมสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดสุโขทัย	
๒.จัดทำแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรม	/		๒๓ คน	ได้ดำเนินการจัดทำแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมเสร็จเป็นที่เรียบร้อยแล้ว	
๓.จัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรม	/		๒๓ คน	ได้ดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมเสร็จเป็นที่เรียบร้อยแล้ว	
๔.สร้างความรู้ความเข้าใจในแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมให้แก่บุคลากรและเครือข่าย	/		ประชุม ๒ ครั้ง	ส่วนราชการจัดทำแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมของหน่วยงาน	
๕.มีการกำหนดเป็นนโยบายสำคัญ โดยสอดแทรกการส่งเสริมคุณธรรม (ยึดหลักธรรมทางศาสนา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและวิถีวัฒนธรรมไทย) ลงในโครงการ/กิจกรรมต่างๆ ของหน่วยงานในสังกัด ตามความเหมาะสม	/			ประชุมอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรมระดับจังหวัด วันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๐ เวลา ๑๓.๐๐ น. ณ โรงแรมสุโขทัยเทรเซอร์ รีสอร์ท แอนด์สปา	

ตัวชี้วัดผลสำเร็จ	การดำเนินงาน		จำนวน	ผลการดำเนินงาน	หมายเหตุ
	มี/ทำ	ไม่มี/ไม่ทำ			
๖.มีหน่วยงาน/องค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาเครือข่าย ร่วมมือ สนับสนุนส่งเสริมคุณธรรม เพิ่มมากขึ้น	/		อย่างน้อย ๑๐ หน่วยงาน	ส่งเสริมและจัดให้มีการอบรมส่งเสริมคุณธรรม	
๗.มีการพัฒนาระบบกลไกการบริหารจัดการดำเนินการส่งเสริมคุณธรรมในสังกัด	/		อย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง	มีการเผยแพร่เอกสารส่งเสริมคุณธรรม	
๘.มีบุคลากรกลุ่มเป้าหมายในสังกัด ได้รับการอบรมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและสร้างภูมิคุ้มกัน	/		อย่างน้อยมีบุคลากร ได้รับการอบรมเดือนละครั้ง	มีการส่งบุคลากรของหน่วยงานเข้ารับการอบรมคุณธรรมจริยธรรม	
๙. มีหน่วยงาน/องค์กรในเครือข่าย ให้ความสำคัญกับการจัดอบรมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมมากขึ้น	/		อย่างน้อย ๑๐ หน่วยงาน	มีการส่งบุคลากรของหน่วยงานเข้ารับการอบรม	
๑๐.มีหน่วยงานในเครือข่าย ให้การสนับสนุนจัดกิจกรรมเทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	/		อย่างน้อย ๑๐ หน่วยงานจัดกิจกรรม	ได้ส่งบุคลากรเข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้ง	
๑๑.มีบุคลากรและประชาชนกลุ่มเป้าหมายในสังกัด เข้าร่วมหรือ สนับสนุนจัดกิจกรรมเทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	/		อย่างน้อยมีบุคลากร เข้าร่วมกิจกรรมเสมอ	สนับสนุนให้บุคลากรร่วมกิจกรรมชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	
๑๒.มีเครือข่าย ได้รับการพัฒนาให้เป็นชุมชนคุณธรรม องค์กร/ หน่วยงานคุณธรรมต้นแบบ	/		อย่างน้อย ๑๐ หน่วยงาน	มีหน่วยงานเป็นต้นแบบคุณธรรม	